

პაატა შინ არ ვარგოდარ, «ოცნებაში» გარგოდარ

**უკაღლო ჭვეყანაში
 კატები ყეფენ** 6

ღამარხეხეული ჭვეყნის გამარჯვეული პოლიტიკოსები

 4

**ივანიშვილის
 ახალგაზრდა გარღია**

ერთნაირსქესიანთა ქორწინება საქართველოს პარლამენტში

 10

**როგორ
 აღადგინეს
 სამართლიანობა
 ჩილესა და
 არგენტინაში** 5

«ქართული ოცნების» ნევრებს მოვუნოდებ

* სასწრაფოდ დააბრუნეთ პარლამენტი საქართველოს დედაქალაქში;
 * ყურით გამოათრეით ავღანეთის რეზიდენციიდან არარაობა, რომელსაც საქართველოს პრეზიდენტი ჰქვია;
 * შექმენით საპარლამენტო კომისია, რომელიც გამოიძიებს გიგა ბოკერიას სისხლიან წვლილს „ნაციონალისტების“ მიერ ინსპირირებული ე.წ. ციხის ბუნდის ჩახშობაში და მის „მოღვაწეობას“ უშიშროების საბჭოს მდივნის პოსტზე ფინანსების არამიზნობრივად განკარგვის კუთხით. დავუტაბის იმუნიტეტი იცავს? რა პრობლემაა, მოუხსენით და, თუ დამნაშავეა, გვერდით მიუსვით თქვენი მებობარი ევროპის მიერ პოლიტიკატიმრებად შერაცხილ ახალაია-მერაბიშვილ-უბულავას;
 * პროკურატურამ სასწრაფოდ დაიწყოს გამოძიება სვანეთის ამომხრებალი და გვამების ფონზე კუბლარის მთქვლეფი გიორგი ბარამიძის მიმართ და ისიც სსენებულ „პოლიტიკატიმრებთან“ ჩაასახლეთ საკანში;
 * მოსაეთ, გოლოს და გოლოს, მონოპოლიები ენერგეტიკაში, ფარმაციაში, საბანკო სფეროში, ე.წ. ოლანიკრედიტები „სახლიდან გაუსვლელად ხუთ წუთში“, თანაც ყოველგვარი გირაოს გარეშე.

 7

«არჩევნების წინ ბიძინას აბინებდენ, არჩევნების გერე საქუთარი პარტიებიდან გაიქხნენ — ეს მექავობაა და არა პოლიტიკა» 8

„ყველა მათგანი არჩევნების წინ ბიძინას დედას აბინებდა, არჩევნების გერე დღეს კი სახლებში წავიდნენ და ოპოზიციაში აღარ ვართო, — ამგოვენ. ეს იმიტომ გააკეთეს, იქნებ თანამდებოგები მაინც ჩავიგდოთ ხელშიო. ეს მექავობა არ არის?!“

**«იქის გემო, როგ «მიზეზ
 მგბარია» არ ვიგლერეთ,
 საკანში გყოფ ყველა
 პატიმარს გვხებეს»** 9

გეგები

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ოქტომბრის გუბერნატორად სააკაშვილი იმისთვის დანიშნა, რომ ოქტომბრის უკრაინელი ოლიგარქის — ივანე კოლომოისკის გუნდისგან გაათავისუფლებინა, რაც გააკეთა კიდეც. შემდეგ კი სააკაშვილი უკრაინის ექსპრემიერ არსანი იაცენიუკის წინააღმდეგ გამოიყენეს. ამ მიზნების მიღწევის შემდეგ სააკაშვილი „ჯედმეტი“ შეიქმნა. „საქართველოში არჩევნებში მარცხის შემდეგ და პრეზიდენტის მხარდაჭერის სრული არარსებობის ფონზე, სააკაშვილს, წასვლის ბარდა, სხვა გამოსავალი არ ჰქონდა“.

1 ნოემბერს მოსკოვში, მაცხოვრის საკათედრო ტაძრის საეკლესიო კრებათა დარბაზში, გაიმართა მსოფლიოს XX რუსული სახალხო კრების პლენარული სხდომის გახსნის ცერემონია. კრების პლენარულ სხდომას თემაზე „რუსეთი და დასავლეთი: ხალხთა დიალოგი ცივილიზაციურ გამოწვევებზე პასუხის ძიებაში“ ხელმძღვანელობდა მოსკოვისა და სრულიად რუსეთის უწმინდესი პატრიარქი კირილე.

„როგორც ცალკეული ადამიანების, ასევე ადამიანთა ცალკეული თანამეგობრობის ურთიერთობათა საფუძველი თანამშრომლობა და ისეთი ურთიერთქმედება უნდა იყოს, რომელიც არ იქნება მიმართული არც ერთი მხარის ინტერესების წინააღმდეგ და არ შექმნის ახალ გამოწვევებს, არ მიაკერებს იარაღებს — „ცივილიზებული სამყარო“, „ბარბაროსული სამყარო“, „სიკეთის ღერძი“, „ბოროტების ღერძი“... მიგვაჩნია, რომ დღის წესრიგიდან ვერ მოიხსნება სააკაშვილის უნაყოფო დი-

რეგულაციათა ეროვნის, ტრადიციულ რელიგიურ კულტურაზე აბრუნებული შეტევის პრობლემა, რომელიც, კარგად, გამორჩეულად დიპლომატიური ნიჭისა და პოლიტიკის მისწრაფებით და მიზანმიმართულ ბატარაობაში, — განაცხადა უწმინდესმა პატრიარქმა კირილემ.

„მსოფლიო რუსულ სახალხო კრებას განვიხილავ, რომელიც ძალიან მნიშვნელოვან ინიციატივას, მიმართულს ურყევი ჰუმანისტური იდეალების

შოთა რუსთაველის 850 წლისთავისადმი მიძღვნილ სტოგან მოსკოვის ეპისკოპოსის საკათედრო ტაძრის საეკლესიო კრებათა დარბაზში შედგენილ

ქართული პოლიტოლოგი ალექსანდრა ჭაჭია რუსეთის პატრიარქს რუსთაველის 850 წლისთავისადმი მიძღვნილი სტოგანის გამართვაზე შეუთანხმდა

მადგენლები. კრების მიზანია ხალხთა ერთიანება სიციცხლის გადასარჩენად, — მიიჩნევენ ორგანიზატორები. მათი აზრით, ასევე მნიშვნელოვანია ნეოკრისტიანული მემკვიდრეობის და ქრისტიანოფობიისთან ერთობლივი ბრძოლა და, რაც მთავარია, ხალხთა დიალოგის განახლება 10 მცნებაზე დაფუძნებული ფასეულობების გარშემო ზოგადსაკაცობრიო აღმშენებლობისთვის გასაერთიანებლად.

კრების პრეზიდენტში მინეველი იყო ცნობილი ქართველი პოლიტოლოგი ალექსანდრა ჭაჭია, როგორც შევიტყვეთ, მას ჰქონდა თბილისის საეკლესიო უწმინდესი პატრიარქ კირილესთან, მიღწეულ იქნა შეთანხმება, რომ შოთა რუსთაველის 850 წლისთავისადმი მიძღვნილ სტოგანის მოსკოვის მაცხოვრის ტაძრის საეკლესიო კრებათა დარბაზში უმჯობესდებოდა.

მაცხოვრის საკათედრო ტაძრის საეკლესიო კრებათა დარბაზი

და ფასეულობების გარშემო ყველა კონსტრუქციული კალის გაერთიანებისკენ. საუკუნეთა განმავლობაში სწორედ ეს იდეალები და ფასეულობები განაპირობებდა ხალხის ტრადიციულ და ცხოვრებისეულ ორიენტაციას და ეხმარებოდა ძველანაირი ინსტრუმენტი, — ასე მიმართა მისასალმებელ სიტყვაში რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა კრების ორგანიზატორებსა და მონაწილეებს.

კრებაზე მინეველი იყვნენ რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესიის იერარქები და მღვდელმსახურები, ქვეყნის ხელმძღვანელი პირები, სახელმწიფო დუმის პოლიტიკური ფრაქციების პირველი პირები, საზოგადოებრივი ორგანიზაციების, მეცნიერების, განათლების, კულტურის წარმომადგენლები.

მიხეილ სააკაშვილმა ოქტომბრის გუბერნატორის თანამდებობა დატოვა

ინფორმაცია სააკაშვილის პოსტიდან გადადგომის თაობაზე ოფიციალურად დადასტურდა. მანამდე კი საზოგადოებისთვის ცნობილი შეიქმნა ოქტომბრის ოლქის პოლიციის უფროსი გიორგი ლორთქიფანიძის მიერ თანამდებობის დატოვების შესახებ, ამ ფაქტს სააკაშვილმა უსამართლო უწოდა.

მიხეილ სააკაშვილი ოქტომბრის საოლქო ადმინისტრაციის თავმჯდომარის პოსტს 2015 წლის 30 მაისიდან იკავებდა. ოქტომბრის ოლქის უკვე ყოფილმა გუბერნატორმა გადამწყვეტილების შესახებ საზოგადოებას თავისი მიმართებით ამცნო. „მე გადაწყვიტე, გადავდგე და დავეინფორმე სააკაშვილი ეტაპი ბრძოლისთვის. ხელეობის ჩამოყრას არ ვაპირებ. მე არ დავიღლები. მტრები ნუ ჩათვლიან, თითქოს თავიდან მომიცილეს. მე ვარ ჯარისკაცი, რომელიც ნინ მიდის იქამდე, სანამდეც შეუძლია წინსვლა და შემდეგ მიდის იქამდე, სანამდეც საჭიროა, რამდენიც საჭიროა გამარჯვებისთვის და იმისათვის, რათა უკრაინელები გავათავისუფლოთ ამ მურტალი ქალისგან, ამ კორუფციული სინისტრისგან, რომელიც კაპიტალიზაციას ახდენდნენ ჩვენი ჯარისკაცების სისხლით, მაიდანზე დალუპულთა სისხლით, რომლებმაც უღალატეს უკრაინული რევოლუციის იდეას და, რომლებმაც მხოლოდ ერთადერთი მო-

ტივაცია ჰქონდათ, შეეცნოთ საკუთარი ვიბრაციები, გაეძლიერებინათ საკუთარი კლანი და საბოლოოდ გაეჭურდათ უკრაინა“, — დაწერა სააკაშვილმა. უფრო ადრე კი მან მედიას განუცხადა, რომ ის არ აპირებს საქართველოში დაბრუნებას, რადგან გეგმავს, დააჩქაროს უკრაინაში და განაგრძოს თავისი საქმიანობა. საპარლამენტო უმრავლესობის წევრმა ბილა შოროშოვილიანმა „პალიტრანიუსის“ გადაცემაში განაცხადა, რომ სააკაშვილი ოქტომბრის გუბერნატორად ამდენი ხანს იმითომ ამყოფეს, რომ მისი უფლებები დასკვნამდე: სააკაშვილი მათ არ სჭირდებათ. მისი თქმით, სააკაშვილი ბრალდებულია და ქვეყანაში შემოსვლის შემთხვევაში მის წინააღმდეგ სამართლებრივი ბერკეტები ამოქმედდება. „საკაშვილი არ არის საქართველოს პოლიტიკის ფიგურანტი, არ ვიცი და არ მაინტერესებს, იქ რას გააკეთებს. საქართველოში სააკაშვილი არის გრადუირებული, სამართლებრივი

ორგანოები უნდა მოიქცნენ შესაბამისად. თუ ის საქართველოში ჩამოვს, ჩვენი სამართლებრივი არსებობა მთავრდება. სააკაშვილი ოქტომბრის გუბერნატორად ამდენი ხანს იმითომ ამყოფეს, რომ მისი უფლებები დასკვნამდე: სააკაშვილი მათ არ სჭირდებათ. მისი თქმით, სააკაშვილი ბრალდებულია და ქვეყანაში შემოსვლის შემთხვევაში მის წინააღმდეგ სამართლებრივი ბერკეტები ამოქმედდება. „საკაშვილი არ არის საქართველოს პოლიტიკის ფიგურანტი, არ ვიცი და არ მაინტერესებს, იქ რას გააკეთებს. საქართველოში სააკაშვილი არის გრადუირებული, სამართლებრივი

გადაცემა „360 გრადუსში“. მისი თქმით, სააკაშვილს ჰქონდა იმედი, რომ პოროშენკო ახალ გამოწვევებს უპასუხებდა, თუმცა უშედეგოდ. ბორობის განცხადებით, სააკაშვილის პოლიტიკური ნონას არა მისი თანამდებობა, არამედ მისი პოლიტიკური პოზიციები განაპირობებს. „მიხეილ სააკაშვილს არასდროს განვიხილავდით ოქტომბრის გუბერნატორად. ჩემი პირადი მოსაზრებაა, რომ ოქტომბრის გუბერნატორი არ არის რაიმე მაღალი პოლიტიკური თანამდებობა. უკრაინაში, ზოგადად, გუბერნატორებს ნიშნავს პრეზიდენტი და იურიდიულად ძალიან ცოტა

უფლებამოსილება აქვთ. მისას ბოლომდე ჰქონდა იმედი, რომ პოროშენკო ახალ გამოწვევებს უპასუხებდა, თუმცა უშედეგოდ. ბორობის განცხადებით, სააკაშვილის პოლიტიკური ნონას არა მისი თანამდებობა, არამედ მისი პოლიტიკური პოზიციები განაპირობებს. „მიხეილ სააკაშვილმა უკრაინაში ქართული რეფორმების წარმატებით განმეორება გუნდის არარსებობის გამო ვერ შეძლო, პრეზიდენტმა პეტრო პოროშენკომ კი ის საკუთარი მიზნებისთვის გამოიყენა. ამ მოსაზრებას უკრაინელი დეპუტატი, „სახალხო ფრონტის“ წევრი ანტონ ბაჩურაძე სოციალურ ქსელში წერს. გერაშენკოს აზრით, გუნდის დაშლა 2007 წელს სააკაშვილის ეგოიზმმა და „ტოტალიტარულმა გამოხდომებმა“ გამოიწვია. ანტონ გერაშენკო აღნიშნავს, რომ უკრაინის პრეზიდენტ პეტრო პოროშენკოს, ერთი მხრივ, სააკაშვილის პოპულარობის გამოყენება სურდა; მეორე მხრივ კი, სააკაშვილი პრეზიდენტის პოლიტიკური მტრების მოსაშორებლად გამოიყენა. კერძოდ, ოქტომბრის გუბერნატორად სააკაშვილი იმისთვის დანიშნა, რომ ოქტი უკრაინელი ოლიგარქის — ივანე კოლომოისკის გუნდისგან გაეთავისუფლებინა, რაც გააკეთა კი-

დეც. შემდეგ კი სააკაშვილი უკრაინის ექსპრემიერ არსანი იაცენიუკის წინააღმდეგ გამოიყენეს. ამ მიზნების მიღწევის შემდეგ სააკაშვილი „ჯედმეტი“ შეიქმნა. „საქართველოში არჩევნებში მარცხის შემდეგ და პრეზიდენტის მხარდაჭერის სრული არარსებობის ფონზე, სააკაშვილის წასვლის გარდა, სხვა გამოსავალი არ ჰქონდა“, — მიიჩნევენ უკრაინელი დეპუტატი. „მიხეილ სააკაშვილის თანამდებობიდან გადადგომის შემდეგ, პოლიტიკური პარტია „სვილიას“ („ტალღა“) შექმნის პროცესი, შესაძლოა, დაჩქარდეს“, — განაცხადა პარტიის შექმნის საინიციატივო ჯგუფის წევრმა, სახალხო დეპუტატმა ნატალია ნოვოსადოვო. კითხვაზე — შესაძლებელია თუ არა, რომ გადადგომის შემდეგ მიხეილ სააკაშვილი ამ პარტიას ჩაუდგეს სათავეში, ნოვოსადოვო უპასუხა: „რა თქმა უნდა, მე ამას ვუფიქრებ. პარტია არ არსებობს. არსებობს საინიციატივო ჯგუფი. შესაძლოა, პროცესი დაჩქარდეს, რომლის შედეგად მას მიხეილ სააკაშვილი ჩაუდგება სათავეში“, — განაცხადა ნოვოსადოვო. მისივე თქმით, ჯერ საინიციატივო ჯგუფს ეს საკითხი არ განუხილავს. ნოვოსადოვო ინფორმაციით, შესაძლოა, ყრილობა თებერვალში გაიმართოს.

სააკაშვილის რეჟიმის რადიკალური მონინალაზმობა ეზოფილი მალაჩინოსნობისა და რიგითი ზონდარების დაუყოვნებლივ დასჯას მოითხოვინ. უნდა აღინიშნოს, რომ არც პერსონი, არც ჩილეში ასეთი პირების მასშტაბით მყისიერად არ მომხდარა — მთავარი სასამართლო პროცესები დიქტატორის დემონტაჟიდან 10-15 ან სულაც 20-25 წლის შემდეგ დაიწყო.

როგორ აღადგინეს სამართლიანობა ჩილესა და არგენტინაში

ჩილეში რეზონანსული სასამართლო პროცესი დაიწყო. განსასჯელთა სკამზე 120 ძალოვანია — პინოჩეტის მმართველობის წლებში ისინი რეჟიმისთვის არასასურველ პირებს იტაცებდნენ, აწამებდნენ და კლავდნენ. საქართველოსთვის ძალზე მნიშვნელოვანია იმ გამოცდილების გაცნობა, რომელიც ჩილესა და სხვა ქვეყნებში მსგავს საქმეებზე დაგროვდა, რათა სააკაშვილის ხელქვეითების მიერ ჩადენილი დანაშაულის გამოძიება შეძლოს.

სამართალი უკვე მოდის

საკაშვილის რეჟიმის რადიკალური მონინალაზმობა ეზოფილი მალაჩინოსნობისა და რიგითი ზონდარების დაუყოვნებლივ დასჯას მოითხოვინ. უნდა აღინიშნოს, რომ არც პერსონი, არც ჩილეში ასეთი პირების მასშტაბით მყისიერად არ მომხდარა — მთავარი სასამართლო პროცესები დიქტატორის დემონტაჟიდან 10-15 ან სულაც 20-25 წლის შემდეგ დაიწყო. გამონაკლისს არც არგენტინა წარმოადგენს, მიუხედავად იმისა, რომ ხუნტის ხელმძღვანელები მალევე გაასამართლეს. საქმე ის არის, რომ პრეზიდენტმა რაულ ალფონსინმა გენერალიტეტთან საიდუმლო შეთანხმება დადო და დაპირდა, რომ რამდენიმე მაღალჩინოსანი გასამართლების შემდეგ ყველაფერი დაიწყებდას მიეცემოდა. დემოკრატიულ ძალებს ხანგრძლივი ბრძოლა დასჭირდა იმისთვის, რომ სასამართლო პროცესები გაგრძელდებოდა, მათი უმრავლესობა რეჟიმის განადგურებიდან 15-17 წლის შემდეგ ჩატარდა.

ადამიანი მოკლეს და „გააქრეს“, ჩილეში — 3000-5000, საქართველოში ზუსტი მონაცემები არ არსებობს, მაგრამ ექსპერტები, როგორც ნესი, რამდენიმე ასეულ ადამიანზე საუბრობენ. არგენტინაში ვიდვალს მმართველობის წლებში 350 პოლიტიკატიმარი იყო, ჩილეში — 6000, საქართველოში პოლიტიკატიმრის სტატუსი 190 ადამიანს მიენიჭა. აქ უნდა გავივალისწინოთ, რომ საქართველოს მოსახლეობა 4 მილიონზე არ არის, ჩილეს მოსახლეობა კი 17 მილიონს აღემატება, არგენტინის — 40 მილიონს. ამგვარად, რეპრესიების მასშტაბით სააკაშვილის რეჟიმი გაცილებით ახლოს დგას XX საუკუნის ყველაზე სასტიკ დიქტატორებთან, ვიდრე ალბერტო ფუხიმორის ჰობრიდულ რეჟიმთან პერუში, რომელიც, ცხადია, ასევე არ იყო უცოდველი (ციფრები აღებულია ესპანელი პოლიტოლოგის — პალმა აგილარის მონოგრაფიიდან, მან სხვადასხვა წყაროში მოყვანილი მონაცემები შეაჯგურა).

მის აქლავს ხელს ჯალათების ამნისტირება?

საქართველოს ჩამოთვლილი ქვეყნებისგან ორი რამ განსხვავდება — ჩვენ არ მიგვიღია ისეთი კანონი ამნისტიის შესახებ, რომელიც ყოფილ მაღალჩინოსნებს გასამართლებისგან გარანტირებულად დაიცავდა და არ შეეცდებინა „სამართლიანობის დადგენის კომისია“, არადა, მისი მუშაობა ყოფილი ხელისუფლების მიერ ჩადენილი დანაშაულის შესახებ ინფორმაციის გავრცელებას უზრუნველყოფდა. ამ მხრივ, საქართველო, ერთი შეხედვით, ევროპული და არა დასავლური ამერიკულ-აფრიკული იურიდიული ტრადიციის ჩარჩოებში დარჩა, კანონის უზენაესობის უპირობო პრიორიტეტითა და დამნაშავეთა აუცილებელი დასჯით, თუმცა რეალობაში სამართლიანობის აღდგენა და დამნაშავეთა დასჯა არ ხდება. სააკაშვილის რეჟიმის დემონტაჟიდან 10-15 ან სულაც 20-25 წლის შემდეგ დაიწყო. გამონაკლისს არც არგენტინა წარმოადგენს, მიუხედავად იმისა, რომ ხუნტის ხელმძღვანელები მალევე გაასამართლეს. საქმე ის არის, რომ პრეზიდენტმა რაულ ალფონსინმა გენერალიტეტთან საიდუმლო შეთანხმება დადო და დაპირდა, რომ რამდენიმე მაღალჩინოსანი გასამართლების შემდეგ ყველაფერი დაიწყებდას მიეცემოდა. დემოკრატიულ ძალებს ხანგრძლივი ბრძოლა დასჭირდა იმისთვის, რომ სასამართლო პროცესები გაგრძელდებოდა, მათი უმრავლესობა რეჟიმის განადგურებიდან 15-17 წლის შემდეგ ჩატარდა.

რიტეტიკა და დამნაშავეთა აუცილებელი დასჯით, თუმცა რეალობაში სამართლიანობის აღდგენა, ისევე, როგორც არგენტინასა და (ნაწილობრივ) ჩილეში, ფარული გარიგებების საგნად და პოლიტიკური კონიუნქტურის მიქცევად იქცა. ამ ორ ქვეყანაში ძველმა რეჟიმებმა წინასწარ იზრუნეს იმაზე, რომ მათი მსახურები სამართლებრივი დევნიდან დაცული ყოფილიყვნენ და ამისთვის საგანგებო კანონები მიიღეს. სააკაშვილს ეს არ გაუკვირებია, როგორც ჩანს, მას კერძოდ ნარკოტიკებისა და კარგავდა ან კიდევ იცოდა, რომ გაიქცეოდა, ხოლო თანაგუნდლების ბედი ნაკლებად ანაღვლებდა. საინტერესოა, რომ ჩილესა და არგენტინაში დროთა განმავლობაში მოხერხდა შემთხვევითი ბარიერების გადალახვა და ამნისტიის კანონის გაუქმება. შემზღუდავმა ნორმებმა თითქმის 100%-ით მხოლოდ ორ ქვეყანაში იმუშავა — ესპანეთში ფრანკოს გარდაცვალების შემდეგ და ბოლივიაში. სხვა ქვეყნების მაგალითი კი ნათელია ისეთი კანონი ამნისტიის შესახებ, რომელიც ყოფილ მაღალჩინოსნებს გასამართლებისგან გარანტირებულად დაიცავდა და არ შეეცდებინა „სამართლიანობის დადგენის კომისია“, არადა, მისი მუშაობა ყოფილი ხელისუფლების მიერ ჩადენილი დანაშაულის შესახებ ინფორმაციის გავრცელებას უზრუნველყოფდა. ამ მხრივ, საქართველო, ერთი შეხედვით, ევროპული და არა დასავლური ამერიკულ-აფრიკული იურიდიული ტრადიციის ჩარჩოებში დარჩა, კანონის უზენაესობის უპირობო პრიორიტეტითა და დამნაშავეთა აუცილებელი დასჯით, თუმცა რეალობაში სამართლიანობის აღდგენა და დამნაშავეთა დასჯა არ ხდება. სააკაშვილის რეჟიმის დემონტაჟიდან 10-15 ან სულაც 20-25 წლის შემდეგ დაიწყო. გამონაკლისს არც არგენტინა წარმოადგენს, მიუხედავად იმისა, რომ ხუნტის ხელმძღვანელები მალევე გაასამართლეს. საქმე ის არის, რომ პრეზიდენტმა რაულ ალფონსინმა გენერალიტეტთან საიდუმლო შეთანხმება დადო და დაპირდა, რომ რამდენიმე მაღალჩინოსანი გასამართლების შემდეგ ყველაფერი დაიწყებდას მიეცემოდა. დემოკრატიულ ძალებს ხანგრძლივი ბრძოლა დასჭირდა იმისთვის, რომ სასამართლო პროცესები გაგრძელდებოდა, მათი უმრავლესობა რეჟიმის განადგურებიდან 15-17 წლის შემდეგ ჩატარდა.

ლაღ დამოკიდებული ხდება, ერთი მხრივ, პოლიტიკურ პროცესზე და, მეორე მხრივ, მოსამართლეთა კორპუსის პოზიციაზე. მარტივად რომ ვთქვათ, „მურუსიძის ფენომენი“ არც ერთი ნახსენები ქვეყნისთვის უცხო არ არის.

მურუსიძეა, ყველა მკვებისა...

არგენტინასა და ჩილეში მოსამართლეების მჭიდრო თანამშრომლობა ძველ რეჟიმთან მკაფიო პოლიტიკური და, მით უმეტეს, სამართლებრივი შეფასება არ მიეცა. სხვაობა ამ ორ ქვეყანას შორის არის ის, რომ ვიდვალს, პინოჩეტთან შედარებით, მოსამართლეებს უფრო იშვიათად იყენებდა, ხოლო დემოკრატიის აღდგენის შემდეგ არგენტინის სასამართლო სისტემის ზედა ეშელონებში ნაწილობრივი საკადრო ნმენდა ჩატარდა. ჩილეში სასამართლო რეპრესიული მანქანის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენდა (დაახლოებით ისე, როგორც საქართველოში) და პოლიტიკოლოგ ენტონი პერეირას შეფასებით, „პოლიტიკური ლიდერები მივიდნენ დასკვნამდე, რომ არ შეიძლება ჰქონდეთ იმის იმედი, რომ სასამართლო სისტემა სათანადოდ გაიწმინდება იმ მოსამართლეებისგან, რომელნიც მრავალწლებთან თანამშრომლობდნენ“. საბოლოოდ, მათი დიდი ნაწილი, ისევე, როგორც საქართველოში, მივიდა ფორმულამდე „თანამშრომლობა ხელშეუხებლობის სანაცვლოდ“. მხოლოდ 2011 წლის აპრილში, დიქტატორის დემონტაჟიდან თითქმის 30 წლის შემდეგ, არგენტინის სასამართლო საბჭო (საქართველოს იუსტიცი-

ის საბჭოს ერთგვარი ანალოგი) მივიდა დასკვნამდე, რომ „შესატანია სიცხადე იმაში, რა როლს ასრულებდნენ მოსამართლეები სახელმწიფო ტერორიზმში“, ხოლო გენერალურ პროკურატურაში შეიქმნა სპეციალური ქვედანაყოფი, რომელიც დიქტატორისდროინდელი დანაშაულების სასწრაფო გამოძიებას უზრუნველყოფს. როგორც ვხედავთ, მოსამართლეთა პასუხისმგებლობის საკითხის დაყენება სამი ათწლეული(!) დასჭირდა.

საინტერესო ფაქტი: ახლახან გერმანიის იუსტიციის სამინისტრომ გამოაქვეყნა მოხსენება ყოფილი ნაცისტების გავლენაზე სისტემაში. აღმორჩნდა, რომ 1957 წელს იუსტიციის სამინისტროს მაღალი რანგის სახელმწიფო მოხელეების 77% ნაციონალ-სოციალისტური პარტიის ყოფილი წევრი იყო — მეტი, ვიდრე ჰიტლერის მმართველობის წლებში. საზოგადოდ კი, გერმანიაში შექმნილად 1970-იანების დანაშაულები 170 მაღალჩინოსანიდან 90 ყოფილი ნაცისტი გახლდათ, მათ შორის იყვნენ მოსამართლეებიც, რომელნიც ერთგულად ემსახურებოდნენ ჰიტლერის რეჟიმს და სასიკვდილო განაჩენები გამოჰქონდათ.

ჩილეს სასამართლო სისტემაში კი ეტაპობრივი, ევოლუციური ცვლილებები მოხდა. სამართლის ექსპერტის — ქსიტ კოლინის შეფასებით, „სასამართლო სისტემა თანდათან შეიცვალა, გაიზარდა მისი მგრძობელობა დამნაშავეთა დასჯის მოთხოვნის მიმართ“. აქედან გამომდინარე, ალბათ, უნდა ვივარაუდოთ, რომ სამართლიანობის აღდგენის მუდმივ მოთხოვნას ყოველთვის აქვს აზრი, მაშინც კი, როდესაც ხელისუფლება მასზე არ რეაგირებს, რადგან ის შეუმჩნეველად ცვლის ფსიქოლოგიურ ფონს საზოგადოებაში, რაც, ადრე თუ გვიან, აიძულებს ხელისუფლებას, ან ცალკე აღებულ სასამართლო სისტემას, მასზე დაკისრებული მოვალეობა შეასრულოს.

მართლმსაჯულება ობოლას მკვლელს

პალმა აგილარი ფრანკოს დიქტატორის დახასიათებისას წერს: „რეჟიმი ცდილობდა, პოლიტიკურ რეპრესიებში საზოგადოების რაც შეიძლება ფართო ფენები ჩაეთრია, ეს თანამონაწილეთა ფართო ქსელებს ქმნიდა“. ეს, სავარაუდოდ, ერთ-ერთი მიზეზია იმისა, რომ ესპანეთში ვერ ხერხდება ამნისტიის კანონით გათვალისწინებული შეზღუდვების მოხსნა და დამნაშავეთა მძილება, მიუხედავად იმისა, რომ ესპანელთა უმრავლესობა ემხრობა მათ დასჯას, ვინც ფრანკოს მმართველობის წლებში ადამიანის უფლებებს არღვედა. 2008-ში „სი-ეს-აი“-ს მიერ გამოკითხულთა 48,7%-მა ამას მხარი დაუჭირა, ხოლო 26,7%-მა ეს იდეა უარყო (ეს ციფრები უცნაურად ახლოა ჩვენს სპარლამენტო არჩევნების პირველი ტურის შედეგებთან, რაც, შესაძლოა, ირიბად ადასტურებს თეორიას იმის თაობაზე, რომ ამომრჩეველთა 20-25% გარკვეული დროის განმავლობაში ინარჩუნებს ძველი რეჟიმის ერთგულებას, რომლისგანაც სარგებელს იღებდა). სააკაშვილიც (ცდილობდა, რეპრესიების პროცესში რაც შეიძლება მეტი თანამონაწილე ჩაეთრია, „გაესვარა“, რათა რეჟიმის ფუნდამენტი გაემარცხებინა. თუმცა, ცხადია, ამ ადამიანების რაოდენობა ვერ გახდება შემთხვევითი ექსპერტის სამართლიანობის აღდგენის მოთხოვნისთვის, რადგან მისი უგულვებელყოფა ქვეყანას, ადრე თუ გვიან, ახალი სასტიკი რეჟიმის ჩამოყალიბებას მოუტანს.

უცხოური გამოცდილება ცხადყოფს, რომ საქართველოში თითქმის იგივე ხდება, რაც მთელი რიგ ქვეყნებში, განსხვავება მხოლოდ ცალკეულ, სპეციფიკურ დეტალებშია. მთავარი გაკვეთილი კი, სავარაუდოდ, არის ის, რომ რეპრესიის მსხვერპლთა ოჯახებისა და სამოქალაქო საზოგადოების ზეწოლა ხელისუფლებაზე ყოველთვის გამარჯვებით სრულდება და ის იძულებულია, ძველი რეჟიმის დამნაშავე მსახურები დასაჯოს — გადამწყვეტი მნიშვნელობა ასეთ სიტუაციაში მონდონებასა და ნებისყოფას ენიჭება.

დასასრულ — 120 ძალოვნის პროცესის დაწყების პარალელურად, ჩილედან კიდევ ერთი საგულისხმო ინფორმაცია მოვიდა: მოსამართლე მანუელ ვალდერამა დაადგინა, რომ აუგუსტო პინოჩეტის საიდუმლო ანგარიშებზე უცხოეთში 26 მილიონამდე დოლარი ინახება, რომელთაგან 20-ს ლეგალური წარმომავლობა ვერ ექნება. საუბარია დიქტატორზე, რომელსაც ზოგიერთი თაყვანისმცემელი პატიოსნების ეტალონად წარმოაჩენს. საინტერესოა, მუშაობენ თუ არა ქართველი სამართალდამცველები მიხილ სააკაშვილის საიდუმლო ანგარიშების დადგენაზე.

ლუკა ნემსაძე

ჩილეში პინოჩეტის მმართველობის წლებში 100 ათას მოსახლეზე 461 პატიმარი მოდიოდა. სააკაშვილის საქართველოში მათი რაოდენობა 400-დან 600-მდე მერყეობდა. არგენტინულ დიქტატორას 100 ათას მოსახლეზე სულ 93 პატიმარი ჰყავდა, თუმცა ის ოპონენტებს ხშირად გასამართლების გარეშე უსწორდებოდა. ექსპერტთა შეფასებით, იქ იურიდიული პროცედურების გვერდის ავლით 20-30 ათასი ჩილეში პინოჩეტის მმართველობის წლებში 100 ათას მოსახლეზე 461 პატიმარი მოდიოდა. სააკაშვილის საქართველოში მათი რაოდენობა 400-დან 600-მდე მერყეობდა. არგენტინულ დიქტატორას 100 ათას მოსახლეზე სულ 93 პატიმარი ჰყავდა, თუმცა ის ოპონენტებს ხშირად გასამართლების გარეშე უსწორდებოდა. ექსპერტთა შეფასებით, იქ იურიდიული პროცედურების გვერდის ავლით 20-30 ათასი

www.geworld.net
 თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

აქვით თუ არა ამ ადამიანებს რაიმე პრინციპები? — სავარაუდოდ, არა, რადგან ისინი ყველაფერზე წავლენ, ოღონდ თბილ სკამზე ისხდნენ. საზოგადოებრივ, გამარჯვებულს ნაშვი ჩასახტომად საპარტიო-პოლიტიკური ყოველთვის გრძელნი რიგი იღბა. ასე იყო კომუნისტების პერიოდში, ეროვნული ხელისუფლების მოსვლის შემდეგ, შიშვარდნაძის კარზე, სააკაშვილის რეჟიმისას, ივანიშვილის მოსვლისთანავე... სავარაუდოდ, მის შემდეგაც ასე იქნება.

ახალ „ოცნებასა“ და, შესაბამისად, ახალ პარლამენტში „ლონდონში ნასწავლ“ სხვა ბევრ პირთან ერთად თამარ ჩუგოშვილიცაა წარმოდგენილი. პრემიერმა ირაკლი კვიციანიცაა წარმოდგენილი იგი ასე დაახასიათა: „მას იცნობს ჩვენი საზოგადოება, როგორც გამოცდილი იურისტა და შეუპოვარი უფლებადამცველ“. ეს „შეუპოვარი უფლებადამცველი“ 2011 წლის 26 მაისის ღამეს „ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის“ თავმჯდომარის რანგში აცხადებდა: „იმ შემთხვევაში, თუ პარლამენტთან მიმდინარე საპროტესტო აქციის მონაწილეები მერიის შეტყობინების ვადის ამონურვის შემდეგ არ დაიშლებიან, პოლიციას მათი დაშლის სამართლებრივი საფუძველი ექნება“.

„ქართული ოცნების“ საპარლამენტო სიაში მოხვედრის შემდეგ **თამარ ჩუგოშვილი**, ოღონდ ამჯერად ადამიანის უფლებების დაცვის საკითხებში პრემიერის ინსტიტუტის თანამშრომლის რანგში, თავს იკატუნებდა: „დარბევის უფლება — ასეთი რამ არ არსებობს. დარბევის, ძალის გამოყენების, ადამიანების დასისხლიანების, ასეთი მასიურად დაკავების, მერე ნაშვების და ა.შ. ასეთი რამე ბუნებაში არ არსებობს. შესაბამისად, ეს არც მე არ მოთქვამს და არავის არ უთქვამს აბსოლუტურად, რომ დარბევა შეუძლებელია განხორციელონ. ეს იყო კრიმინალი — ის, რაც მოხდა, რა ზომის და რა ფორმაც გამოიყენა სახელმწიფომ, ეს იყო ცალსახა კანონდარღვევა და, შესაბამისად, გამოძიება რაღაც ეტაპამდე მიდის. აქციის გამართვაზე მე გავაკეთე 25 მაისის სამართლებრივი შეფასება, ამ შეფასებას ვიზარებ დღესაც. იქვე ვთქვი, რომ არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება ძალის გამოყენება, თუმცა ძალის გამოყენება კი არ მოახდინა, სახელმწიფომ ჩაიდინა ძალიან მძიმე დანაშაული და ამ დანაშაულისთვის პასუხი უნდა აგონ იმ პირებმა, რომელიც ბრალიც იყო“.

„ქართული ოცნების“ საპარლამენტო სიაში მოხვედრის შემდეგ **თამარ ჩუგოშვილი**, ოღონდ ამჯერად ადამიანის უფლებების დაცვის საკითხებში პრემიერის ინსტიტუტის თანამშრომლის რანგში, თავს იკატუნებდა: „დარბევის უფლება — ასეთი რამ არ არსებობს. დარბევის, ძალის გამოყენების, ადამიანების დასისხლიანების, ასეთი მასიურად დაკავების, მერე ნაშვების და ა.შ. ასეთი რამე ბუნებაში არ არსებობს. შესაბამისად, ეს არც მე არ მოთქვამს და არავის არ უთქვამს აბსოლუტურად, რომ დარბევა შეუძლებელია განხორციელონ. ეს იყო კრიმინალი — ის, რაც მოხდა, რა ზომის და რა ფორმაც გამოიყენა სახელმწიფომ, ეს იყო ცალსახა კანონდარღვევა და, შესაბამისად, გამოძიება რაღაც ეტაპამდე მიდის. აქციის გამართვაზე მე გავაკეთე 25 მაისის სამართლებრივი შეფასება, ამ შეფასებას ვიზარებ დღესაც. იქვე ვთქვი, რომ არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება ძალის გამოყენება, თუმცა ძალის გამოყენება კი არ მოახდინა, სახელმწიფომ ჩაიდინა ძალიან მძიმე დანაშაული და ამ დანაშაულისთვის პასუხი უნდა აგონ იმ პირებმა, რომელიც ბრალიც იყო“.

აი, ასე — როცა სკამი გინდა, ქოთანს ყურს, საიდანაც გინდა, იქიდან მოაბამ! „ახალგაზრდა იურისტთა“ კიდევ ერთი კადრი — **ნიმელომჯარია** „ოცნების“ ხელისუფლებამ არჩევნების შემდეგ გენერალური აუდიტორის პირველ მოადგილედ გაამწესა. „სამართლიანი არჩევნებისა და დემოკრატიის საერთაშორისო საზოგადოების“ ყოფილი აღმასრულებელი დირექტორის დანიშვნამ სახტად დარჩენილ საზოგადოებაში გააჩინა განცდა, რომ უახლოეს მომავალში შს მინისტრად „მერაბიშვილის კაპიტანი“ **ეპა ბიბაშვილი** შეიძლება ვინაობს.

არჩევნების შემდეგ პროდასავლურობის პრეტენზიის მქონე **ალასანიას** პარტია ერთბაშად ჩამოიშალა. ალასანიამ კი გორში მეორე ტურში მონაწილეობაზე უარი თქვა და პოლიტიკიდან წავიდა. გავრცელდა ინფორმაცია, რომ იგი აშშ-ში მიემგზავრება და გაეროში თანამდებობას დაიკავებს.

„ქართული ოცნების“ თავმჯდომარე **გიორგი ვოლსკი** „თავისუფალი დემოკრატების“ ყოფილ წევრებს: **ზურაბ აბაშიძეს**, **გინა ცაბარაიშვილს** და **დავით ონოფრიაშვილს** დააფურულ შეხვედრას შეხვდა.

„თავისუფალი დემოკრატების“ დატოვებიდან რამდენიმე საათში ყოფილი ლიდერების ნაწილმა მოქმედ ხელისუფლებასთან თანამშრომლობა არ გამოიციხა და მეტიც — მზადყოფნაზე საჯაროდ, პრესასთან ისუბრა.

ამ მხრივ გამორჩეული იყო **ზურაბ აბაშიძე**, რომელმაც ხელისუფლებასთან სამომავლო თანამშრომლობის სურვილზე ლიად ისუბრა და აღნიშნა, რომ ოპოზიციაში ყოფნის სურვილი აღარ აქვს.

„ხელისუფლებასთან ვითანამშრომლებ. მომავალი გეგმვებს, სად ვიქნებით და რას გავაკეთებთ. ერთ რამეს ვეტყვი, რომ ვიქნები საქართველოს სახელმწიფოს სამსახურში. მე ოპოზიციაში ყოფნას აღარ ვაპირებ, რაიმე კონკრეტულ საუბარში კი ჯერ ნაადრევია“, — განაცხადა ზურაბ აბაშიძემ.

თითქმის ანალოგიური პოზიცია ჰქონდა გია ცაგარეიშვილსაც, რომელმაც პარტიის დატოვების შემდეგ პოლიტიკაში დარჩენა გადაწყვიტა. სამომავლო გეგმვებზე საუბრისას ის ჯერჯერობით თავს იკავებს, თუმცა აღნიშნა, რომ მმართველ გუნდში მას ბევრი მეგობარი და თანამოაზრე ჰყავს.

ვიქტორ დოლიძე კიდევ ერთი ყოფილი „თავისუფალი დემოკრატია“, რომელიც უმრავლესობასთან თანამშრომლობას არ გამოიციხავს. მისი განცხადებით, იგი დროებით დასვენებას აპირებს და ხელი-კრეტული შემთავაზება არ მიუღია, თუმცა სამომავლოდ არაფერს გამოიციხავს. პარტიის დატოვების შემდეგ საზოგადოებაში აქტიურად საუბრობენ ვიქტორ დოლიძის ევროინტეგრაციის მინისტრის პოსტზე დანიშვნაზე.

აქვით თუ არა ამ ადამიანებს რაიმე პრინციპები? — სავარაუდოდ, არა, რადგან ისინი ყველაფერზე წავლენ, ოღონდ თბილ სკამზე ისხდნენ. საზოგადოებრივ, გამარჯვებულს ნაშვი ჩასახტომად საპარტიო-პოლიტიკური ყოველთვის გრძელნი რიგი იღბა. ასე იყო კომუნისტების პერიოდში, ეროვნული ხელისუფლების მოსვლის შემდეგ, შიშვარდნაძის კარზე, სააკაშვილის რეჟიმისას, ივანიშვილის მოსვლისთანავე... სავარაუდოდ, მის შემდეგაც ასე იქნება.

კიდევ ერთი მაგალითი: ან უკვე ყოფილი რესპუბლიკელი და შერიგებისა და სამოქალაქო თანხანრობის საკითხებში ყოფილი სახელმწიფო მინისტრი **პაატა ზაბარაიშვილი**

პაატა შინ არ პარტოდან, «ოცნებაში» პარტოდან

ტი გამოიცვალა. ვნახოთ, რას ამბობდა ის, როცა **თამაზ მჭიაშვილი** გუნდში იყო: „ქართული ოცნების“ მიერ წარმოდგენილი მაჟორიტარი დეპუტატები საქართველოს შეურაცხყოფაა. სიაში თამარ ჩუგოშვილის არსებობა ჩვენი პირდაპირი შეურაცხყოფაა. ეს ქალი 2011 წლის 26 მაისს ამერიკის ელჩთან ერთად დაკავებული იყო სიტუაციის „გაპარაკობით“. მას შემდეგ სისხლიან 26 მაისს ჩაატარეს ალღუმი და ეს ქალბატონი იყო ამ ყველაფრის შემოქმედი. სია, რომელიც თამარ ჩუგოშვილით იწყება, ჩემთვის უკვე არ არსებობს... ჩვენ „ოცნების“ ნაცვლად გავლმაც სკამის ამბავი პირში წყლის ჩაგუბებითა და დაანონსებული აქციების არგამართვით დაადასტურა. ღირდა კი ამად ექვსიოდე მანდატი? მაგრამ ექვსი მანდატი ექვსი სკამია და თანაც, ძალიან, ძალიან თბილი!

ახლა ჟური, საიდანაც გინდათ, იმიდან გამოაბიჯით!

ამასობაში ოდესიდან ამბავი გვამცნეს — **მიხეილ სააკაშვილი** პოსტიდან გადადგარა. არჩევნებამდე რამდენიმე დღით ადრე ინფორმაციამ გაუთვინა, რომ პრეზიდენტი **მიროშინი** მას მოხსნას უპირებდა, მაგრამ მიხეილს უთ-

უკალლო ქვეყანაში კატაბი ყოფენ

ვილი ხელისუფლების მხრიდან წამოსული წინადადებებისთვის მზად არის და აცხადებს, რომ მისთვის პრობლემას არ წარმოადგენს თანამშრომლობა ისეთი ლეგიტიმური ხელისუფლებასთან, როგორც „ქართული ოცნებაა“.

„ზაქარეიშვილმა პარტიიდან წასვლის მიზეზებზე ილაპარაკა: „უსუფაშვილი ყოველთვის ცდილობდა, გაენეიტრალებინა „ნაციონალურ მოძრაობასთან“ სიტუაცია. მე ვცდილობ, აფხაზებთან და ოსებთან განეიტრალო სიტუაცია და რაღაცეები გამომდის, მაგრამ მე ვერ გამოვივლიოდა ეს „ნაციონალურ მოძრაობასთან“ იმიტომ, რომ, როცა ხედავ, რომ აფხაზს რაღაც ინტერესები გამოხატავს“.

რა გამოსდიოდა ზაბარაიშვილს, ვის შეურიგდა და როგორ მოატრიალა აფხაზები „საჩვენოდ“, დადაინის ზურაბზე არაპრინციპული ბარაბა. საბაგი-ეიროლ, ყველაზე იცის, რომ რესპუბლიკელ „ქაქაბერტაშ“ ერთი დღე არ უცხოვრიათ მსუყე ბრანტის ბარაბა და სწორად გიძინა ივანიშვილის უკიდვანო დამსახურებაა ის, რომ ერთპროცენტინან პარტიას ოთხი წელი ახართვინა ქვეყანა.

ამიტომაც მიიჩნევს პაატა ზაქარეიშვილი, რომ რესპუბ-

ლიკური პარტია ბოლომდე ხელისუფლებამ უნდა ყოფილიყო. მისი სინანული ერთს შეეხება: „ბევრი წვერი რესპუბლიკური პარტიიდან ხშირად გარედან უფრო ხალისით აკრიტიკებდა „ქართული ოცნებას“, ვიდრე ამას აკეთებდა შინი“.

შინ თუ გარეთ, ამას გადამწყვეტი მნიშვნელობა არ აქვს. აგერ, **ალასანიას ბარაბა მიხეილ და ტრინიშვილი** „მორთიანი სიარული“ **შაპოვაძე**, **შაიქვაძე**, **კვლავ აქ ბამბაზაშვილი და ან-დინისა და ან-რანის კვლავ ბიძინა ივანიშვილის მხარეში** **შაქაშვილი** **შაქაშვილი**.

ურკვეველი ორიენტაციის საშუალო სქესის წარმონაქმნი მივიღეთ“.

აი რას ამბობდა ორი თვის შემდეგ ლალი მოროშკინა, როცა „პატრიოტთა ალიანსიდან“ იყარა კენჭი: „ჩემთვის ძალიან რთულია პოლიტიკურ ჩარჩოებში ყოფნა. დათოც და ირმაც ჩემი ძალიან ახლო მეგობრები არიან და მინდა, რომ, თუ „პატრიოტთა ალიანსში“ ვასრულებ ყოფნის პერიოდს, ეს ძალიან ლამაზად გაკეთდება. ჩემი მეგობრებისგან მაქვს გარკვეული შემთავაზებები, უბრალოდ, ჯერ არ მაქვს საბოლოო გადაწყვეტილება მიღებული. ვფიქრობ, სად გავაგრძელო. კიდევ მაქვს საინტერესო წინადადება, რომელსაც ჯერჯერობით სიურპრიზად დავტოვებ. მმართველ გუნდთან მუდმივად ვთანამშრომლობ, ამიტომ „ოცნების“ გუნდში არის მაინც ჩემი გუნდი. მიუხედავად იმისა, რომ პარტიის წევრი არ ვყოფილვარ, ვთვლიდი ყოველთვის, რომ ერთ-ერთი მათგანი ვარ. ყველა სასიკეთო საქმეს, რომელსაც წამოიწყებს მმართველი გუნდი, მათ გვერდით ვიქნები. აღმასრულებელი ხელისუფლებიდანაც მაქვს შემთავაზება“.

ცნობისთვის: მოროშკინამ ეს დღითიამბები იმ „გაურკვეველი ორიენტაციის საშუალო სქესის წარმონაქმნს“ უძღვნა, რომელზეც დღეს ამბობს, „ერთ-ერთი მათგანი ვარ“!

ინაც იხავე საამის, მომინდა და ჟურის ამბავი, სხვა არაფერი.

„პატრიოტთა ალიანსზე“ ნულარ შეეჩერდებით, რომე-

რა გამოსდიოდა ზაბარაიშვილს, ვის შეურიგდა და როგორ მოატრიალა აფხაზები «საჩვენოდ», დადაინის ზურაბზე არაპრინციპული ბარაბა. საბაგი-ეიროლ, ყველაზე იცის, რომ რესპუბლიკელ „ქაქაბერტაშ“ ერთი დღე არ უცხოვრიათ მსუყე ბრანტის ბარაბა და სწორად გიძინა ივანიშვილის უკიდვანო დამსახურებაა ის, რომ ერთპროცენტინან პარტიას ოთხი წელი ახართვინა ქვეყანა!

ხოვია, მოქტომბრის არჩევნებამდე მადროვე და მერე თვითონ წავალო. ახლაც ამბობენ, რომ პოროშენკომ საკუთარი ბრძანებით გაათავისუფლა სააკაშვილი, მაგრამ მან დაასწრო და პრესის წინაშე განაცხადა:

„გადავწყვიტე, გადავდგე და ბრძოლის ახალი ეტაპი დაიწყო. ხელგებს არ ჩამოვუშვებ, არ დავიღლები. ვიბრძობ საბოლოო გამარჯვებამდე, რათა უკრაინა გავათავისუფლო კორუფციისგან, რომელიც ჩვენი ჯარისკაცების სისხლზეა კაპიტალიზებული, მაიღნის მსხვერპლთა სისხლზე. მათ უნდა ჰქონდეს უკრაინის რევოლუციას და ერთადერთი მოტივაცია აქვთ — ამოივსონ ჯიბეები, გააძლიერონ კლანები და საბოლოოდ გაძარცვონ უკრაინა“.

უსაც საამის, მომინდა და ჟურის ამბავი.

საკაშვილამდე ოდესის პოლიციის უფროსი **გინა ლორთქიფანიძე** გადადგა, კიდევ უფრო ადრე კი — შს მინისტრის პირველი მოადგილე **შაპოვაძე**. „კორუფციასთან მებრძოლ“ ქალბატონს აეროპორტში მილიონ დოლარამდე ნაღდი ფული უპოვეს.

მაინც, **რა პარტიანებს ყველა ზომით ჩამოთვლილ ადამიანს?**

თანამდებობისა და ფულის გამო ისინი ყველაფერზე არიან ხელის მომწერნი. როგორ მოიქცევიან კრიტიკულ სიტუაციაში?

საკაშვილი უკვე ნანახი გვყავს პირში ჰალსტუხით და მიწაზე გორბოტხი. დანარჩენები, სავარაუდოდ, იხავენ თუ არა, სულ ცოტა, ნახვლის შესახებ განაცხადებან და თბილ სავარაუდოდ, აქ თუ ვიქნებით, სადმე მოკანის ბაღში მაინც მიხავენან. საპარტიო-პოლიტიკური მმართველობა არ არის, მხოლოდ საშოვნარისა და სკამის ჩასადგომი ადგილია.

ჰოდა, ერთ-ერთი მათგანის არ იყოს, ჩვენ რა ვქნათ, ჩვენ?

თამარ ლავითულიანი

დიდი ხანია, ქართველმა საზოგადოებამ იცინი, ყველა ზომიერად მოხერხებულ მალაქ...
თანამდებობას ვინ დაიკავებს. ამას ხომ 25 წელიწადი ახვ-ის ელჩები წყვეტდნენ
და წყვეტენ „სტრატეგიული მოქმედებები“ და „მეგობარი“ საქართველოსთვის
„რჩევების“ მიცემით. დღეს იან კელი „რჩევით“ ბიძინა ივანიშვილი „ურჩევს“
„ქართულ ოცნებას“. და ისიც მოკრიფილი უმრავლესობით აღასრულებს მამა-
მარჩინალის „რჩევას“. იან კელის კაცი ბიძინა ივანიშვილი, ბიძინას კაცი —
„ქართული ოცნება“, ჰოდა, კონსტანტინე გამსახურდიას „მთვარის მოტაცების“
პერსონაჟის, გვანჯა ავაქიძის, არ იყოს, „კაცის კაცი რა კაცია?“

«ქართული ოცნების» წევრებს მოვუწოდებ

ხომ გინახავთ ცხენი, რომელსაც დოლის მიმდინარეობისას მხედველობის არე შეზღუდული აქვს სპეციალური საშუალებით, გვერდზე რომ არ გაიხედოს, რათა რამემ ან ვინმემ არ დააფრთხოს, და მხოლოდ წინ იყურება, ფინიშისკენ? აი, ასეთ მხედველობაზე შეზღუდულ ცხენს მაგონებს ჩვენი უკვე საკონსტიტუციო უმრავლესობამოპოვებული „ქართული ოცნების“ პარლამენტი და აღმასრულებელი ხელისუფლებაც. ისინიც მხოლოდ „წინ იყურებიან“ — ნატო-ევროკავშირისკენ, თითქოს სხვა მხრიდან (გვერდებიდან თუ უკნიდან) არანაირი საფრთხე არ ემუქრება ჩვენს ქვეყანას და დასავლეთიდან მიღებული ვაზელის ახალი დიდი „გრანტის“ ფონზე, ფინია ძალღივით უკანა თათებზე შემდგარნი ელოდებიან, როდის გვაჩუქებს ევროპა უფრო მიმოსვლას, როდის გვაღირსებს ნატო (ნაიკითხე — აშშ) ე.წ. მაპს და ა.შ.

თამარ ჩიკვაშვილი და ნინო ლომჯაჩიას

სხვა მხრივ, ვიმეორებ, ჰგონიათ (ან თავს იტყუებენ), რომ ყველაფერი რიგზეა, ფინიშის სწორზე არიან და მხოლოდ იმაზე მსჯელობენ, ვინ იქნება პრემიერი, ვინ — პარლამენტის სპიკერი, ვინ — პროკურორი, ვინ — მინისტრი და ა.შ. მგონი, ბრიყვებად გვთვლიან, რადგან ქართველმა საზოგადოებამ, დიდი ხანია, იცის, ყველა ზემოწამებული მალაქ თანამდებობას ვინ დაიკავებს. ამას ხომ, 25 წელიწადია, აშშ-ის ელჩები წყვეტდნენ და წყვეტენ „სტრატეგიული მოქმედებები“ და „მეგობარი“ საქართველოსთვის „რჩევების“ მიცემით. დღეს იან კელი „რჩევით“ (ნაიკითხე — ბრძანებით) ბიძინა ივანიშვილი „ურჩევს“ (უბრძანებს) „ქართულ ოცნებას“ და ისიც მოკრიფილი უმრავლესობით აღასრულებს მამა-მარჩინალის „რჩევას“. იან კელის კაცი ბიძინა ივანიშვილია, ბიძინას კაცი — „ქართული ოცნება“. ჰოდა, კონსტანტინე გამსახურდიას „მთვარის მოტაცების“ პერსონაჟის, გვანჯა ავაქიძის, არ იყოს, „კაცის კაცი რა კაცია?“

ტი მნამბეზლის დასჯას, რუსეთთან კათილიკოზო-ლური ურთიერთობების აღდგენასა და ახით სოხ-უმ-ცხინვალის მიმართულ ჰირველი ნაიკა-ბიძინა ბადადგას — მსოფლიო პოლიტიკური ნება სჭირდება და სხვა არაფერი. იან კელი, გაბადავს კი აბას „კაცის კაცობის“ პარლამენტი და აღმასრულებელი ხელისუფლება უკვე დაიბნინა აღმასრულებელ ხელისუფლებაში მალაქ თანამდებობაზე — გენერალური აუდიტორის პირველ მოადგილედ.

ამ ოდიოზური ქალბატონის, ნინო ლომჯაჩიას, დანიშნულებას დავუბატონო არანაკლებ ოდიოზური თამარ ჩიკვაშვილის ასო-დან «ქართულ ოცნებაში» პორტირება, უხსოვთ «ნახევარი» ახალგაზრდა ნეოლიბერალი ე.წ. ახალი სხეულით მოხსენებით «გაგვიღივებს» და მიხვდებით, როგორი ფინიშის სწორზე ბავიდა «ქართული ოცნება», საით მიაქანებს ბიძინა ივანიშვილის მარტოხელის ხელისუფლება ქვეყანას და ჩისტვის გამოიყენებს საკონსტიტუციო უპირატესობას

რონ, რომ ოჯახი არის ქალისა და მამაკაცის ნებაყოფლობითი კავშირი, რომელიც წინასწარჩვენივით მთავარ სლოგანად აქვია „ქართულმა ოცნებამ“, რადგან პოლიტიკურ-ეკონომიკურად და იდეოლოგიურად გაკოტრებულ „ქართულ ოცნებას“ სათქმელი სხვა აღარაფერი დარჩა ქართველი ხალხისთვის.

ცვაში გასაჩივრებები ამ პროცესს გააჩივრებენ და, აქ თუ ვერა, სტრასბურგ-ბრიუსელში იპოვიან „სამართალს“! როგორი რეზოლუციები თუ რეკომენდაციებიც (ნაიკითხე — ბრძანებები) უნდა ნამოვიდეს დასავლეთიდან, ანუ ჩაინერება თუ არა კონსტიტუციაში ის, რაც მრავალი ათასი წლის წინათ თვით მამა-ღმერთისგან არის დაკანონებული, რომ აღამისთვის ევა გაჩენილი და არა ადამისთვის — ადამიანისთვის — ევა, ღვთისმშობლის ნიღბვედ საქართველოში ერთნაირსა და ლგბტ-პედერასტების ალღუმების დაკანონებას კონსტიტუციური გარანტიების მიუხედავად არ დაუშვებს ქართველი საზოგადოება ქართულ მართლმადიდებელ ეკლესიასთან ერთად(!).

ეს კარგად იციან „ქართული ოცნებაშიც“ და ამიტომ ვუნოდე მათ განზრახვას პოპულისტური, თორემ ისე, ჩვენ თვალწინ მსოფლიოში მიმდინარე ტოტალური ლგბტ-ზაციის ფონზე, კონსტიტუციაში მსგავსი ჩანანერის მომხრე, რა თქმა უნდა, მეც ვარ. ისე, სადამდე მიიყვანა აშშ-მა (გასული საუკუნის 60-ანი წლებიდან ლოს-ანჯელესში დაიწყო გეიმოქრობა, რომელიც დღეს უკვე ლგბტ-სექტად ქცეულა, პრაქტიკულად, ნალეკა კათოლიკურ-ქრისტიანული დასავლეთი ევროპა და ახლა თვალის ჩვენ, მართლმადიდებელ ერებს, დაგვადგეს, რათა ჩვენც ჩავხვეთ სოლომონის მიუტევებული ცოდვის (დაკანონებაში) მსოფლიო, რომ ვაპირებთ, კონსტიტუციაში ჩავწეროთ ელემენტარული ქვემარტუბი „ოჯახი არის მხოლოდ ქალისა და მამაკაცის კავშირი“.

აქედან გამომდინარე, კონკრეტულ გვარ-სახელებს პიროვნებებისა, რომლებიც დაიკავებენ ამ თუ იმ თანამდებობას, არსებითი მნიშვნელობა არ აქვს, რადგან ყველაზე ერთად თუ ცალკე-ცალკე ივანიშვილის (ნაიკითხე — აშშ-ის) „რჩევებით“ იმოქმედებენ. რა გავწყობა, მომდევნო 4 წელიწადი ამ „კაცის კაცობას“ უნდა ვუყუროთ, მამარამ მოითმინეს კიდევ 4 წელიწადს საქართველო, თუკი ახლა მინც არ ინება „ქართულ ოცნებას“ 2012-ში გატეხული დაპირებების შესრულება?

ეს ის ქართველთმოძულე, ყოველივე ტრადიციულია და მართლმადიდებლობის მონინალამდევე ქალბატონია, რომლის საქმიანობასაც, ისევე, როგორც მისი კოლეგისა და მსგავსი თვისებებით შემტული ეპა ბიბაშის, „საერთაშორისო გამჭვირვალობა საქართველოს“ საქმიანობას, თვით ბიძინა ივანიშვილიც უწოდა ანტისახელმწიფოებრივი, როდესაც ეს მას დასჭირდა.

მოგდავრო 4 წელიწადი ამ «კაცის კაცებს» უნდა ვუყუროთ, მამარამ მოითმინეს კიდევ 4 წელიწადს საქართველო, თუკი ახლა მინც არ ინება «ქართულმა ოცნებამ» 2012-ში გატეხული დაპირებების შესრულება?

დიახ, თუ არ ინება, რადგან ახლა თავიანთ უნიათობას ვეღარ დააბრალებენ კობიტაციას. „ქართულ ოცნებას“ ხალხმა კონსტიტუციური უმრავლესობა უბოძა და დაპირებების შესრულებას — სააკაშვილის რეჟიმის განსამართლებასა და „ნაციონალური მოძრაობის“ პოლიტიკური საქმიანობის აპრძალვას, სააკაშვილის თამაშობით, ქართველთა სინსლური ხელმძღვანელი მკვლელებისა და სადის-

რატომ, „სადოური“ წესია ეს? ასინთვის არ იყოს, „სადოური წესია და აქაური წესია!“ — მამა-მარჩინალს ასე სჭირდებოდა და იმიტომ... ამ ოდიოზური ქალბატონის, ნინო ლომჯაჩიას, დანიშნულებას დავუბატონო არანაკლებ ოდიოზური თამარ ჩიკვაშვილის ასო-დან «ქართულ ოცნებაში» პორტირება, უხსოვთ «ნახევარი» ახალგაზრდა ნეოლიბერალი ე.წ. ახალი სხეულით მოხსენებით «გაგვიღივებს» და მიხვდებით, როგორი ფინიშის სწორზე ბავიდა «ქართული ოცნება», საით მიაქანებს ბიძინა ივანიშვილის მარტოხელის ხელისუფლება ქვეყანას და ჩისტვის გამოიყენებს საკონსტიტუციო უპირატესობას.

ამ „კაცის კაცებმა“, დიდი-დიდი, კონსტიტუციაში ჩანე-

ცხრა ხელმწიფე ბრძანოს თუნდაც. თუ პოლიტიკური ნება გაქვთ, სხვა რალაცხვისთვის გამოიყენეთ!

- მაგალითად:
* სანსრაფოდ დააბრუნეთ პარლამენტი საქართველოს დედაქალაქში;
* ყურით გამოათრეოთ ავლაზრის რეჟიმის დან პარარაზა, რომელსაც საქართველოს პრეზიდენტი ჰქვია;

* შექმენით საპარლამენტო კომისია, რომელიც გამოიძიებს გიგა ბოკერიას სისხლიან წვლილს „ნაციონალის“ მიერ ინსპირირებული ე.წ. ციხის ბუნტის ჩახშობაში და მის „მოღვაწეობას“ უშიშროების საბჭოს მდივნის პოსტზე ფინანსების არამიზნობრივად განკარგვის კუთხით. დეპუტატის იმუნიტეტი იცავს? რა პრობლემაა, მოუხსენით და, თუ დამნაშავეა, გვერდით მიუსვით თქვენი მეგობარი ევროპის მიერ პოლიტიკტიმრებად მერაცხილ ახალაია-მერაბიშვილ-უგულავას;

* პროკურატურამ სანსრაფოდ დაიწყო გამოძიება სვანეთის აბოზოგაბელი და გვამბაის ფონზე კუბაძის მითქვამი ბიორბი ბარამიძის მიმართ და ისიც სხანავით „კოლნტატიმრებათა“ ჩაასახლეთ საქანში;

* მოსაით, ბოლოს და ბოლოს, მოლოპოლიანი ენერგეტიკაში, ფარმაცინაში, საბანკო სფეროში, ე.წ. ონლინკარდები „სახლიდან გაუსვლელად სუთნით“, თანაც ყოველგვარი ბირაოს ბარაბი.

ყოველდღიურად ათობით ასეთი მინარისის ეს-ემ-ეს-ილენ ბიბილურზე თანამედროვე მეცხმეებისგან გაჭირვებული ადამიანები და ისინიც ხშირად ვერ უძლებენ ცდუნებას. ზოგს წამლის ფული არა აქვს; ზოგს, ელემენტარულად, შია, სცივა თუ სწყურია და იღებენ სესსს, მაგრამ ვახშიც არის და ვახშიც — თუ კერძო მეცხმე სარგებლის სახით 5, დიდი-დიდი, 10%-ს იღებს, სახელმწიფო მეცხმეები, ე.წ. ონლინკრედიტკომპანიები, რომელთა რაოდენობა უთვალავია თბილისში, ასეთ „ქველმოქმედებებში“ 100-ზე მეტი პროცენტის სარგებელს იღებენ. დიახ, არ შემშლია — 100%-ს და მეტსაც!

ამ საკითხზე ივანიშვილის მთავარი ცრუდაპირება მახსენდება უფასო, ანუ უპროცენტო ფულის ან მცირე, 2-3 პროცენტის გრძელვადიანი კრედიტების შესახებ... თუ საბანკო სფეროში მონოპოლიას ვერ მოეწონა, საკუთარ „ქართულ ბანკში“ ხომ მანაც შეეძლო პროცენტის დანევა?! მაგრამ არა, „ქართუ ბანკის“ ისევე ყველგს ქართველ ხალხს, როგორც სხვა დანარჩენი...

ვნახოთ, როგორც იტყვიან, „აღდგომა და ხვალეო“ — პარლამენტის პირველივე სხდომაზე გამოჩნდება, რას და როდის აპირებთ და რისთვის გამოიყენებთ საკონსტიტუციო უმრავლესობას.

დავით მხიპია

ინტერვიუ

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„არჩევნების წინ ივანიშვილმა „ნაციონალური მოძრაობა“ დაშალა და ნაციონალური „გირჩად“ გადააქცია, რომელსაც მომავალი არ ჰქონდა; გაანადგურა ირაკლი ალასანიას პარტია. ყველა მათგანი არჩევნების წინ გიძინას დედას აბიჯებდა, არჩევნების მიერ დღეს კი სახლში წავიდნენ და ოპოზიციის ირრეპრეზენტები, — ამბობენ. ეს იმიტომ გააკეთეს, იმნა თანამდებობები მაინც ჩავიბრუნოთ ხელში. ეს მთავარია არ არის? წუთუ თავმოყვარეობა არ შეიძლება, კაცობა, ადამიანობა, მართლმადიდებელი მოსულა ამ პოლიტიკაში? ანალოგიური რამის თქმა შეიძლება რუსულპოლიტიკაზე. ყველა მათგანი, ნიჭიერი თუ უნიჭო, მთავარი ყოფილა“.

ვასილ
ჭიჭინაძე:

არჩევნების წინ გიძინას აბიჯებდნენ, არჩევნების მერე საკუთარი პარტიაშიდან გაიქცნენ — ეს მთავარია და არა პოლიტიკა

საპარლამენტო არჩევნების ორივე ტური დასრულდა. პირველივე ტურის შემდეგ რამდენიმე პარტიის ლიდერმა დამარცხება აღიარა და პოლიტიკიდან წასვლა გადაწყვიტა, მათ ბევრმა მიბაძა. 30 ოქტომბრის შემდეგ ქართულ პოლიტიკაში საბოლოოდ გაქრნენ ე.წ. ერთპროცენტუანი პარტიები. პოლიტოლოგები და ექსპერტები ამბობენ, რომ პოლიტიკიდან თითქოსდა წასვლები თანამდებობებს ელოდებიან და ამიტომ ბიძინა ივანიშვილთან მტრობა გადაიფიქრეს. რატომ წავიდა პოლიტიკიდან ქართველ პოლიტიკოსთა დიდი ნაწილი — ამ საკითხსა და ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკურ პროცესებზე დიპლომატი მასილ შიშინაძე გვესაუბრება.

— ბატონო ვასილ, როგორ შეაფასებთ უკვე ჩავლილ არჩევნებს?

— ვინ, ვინ და თქვენ ყველაზე კარგად იცით, რამდენს ვაკრიტიკებდით ყოფილ პრემიერ ბიძინა ივანიშვილს, მაგრამ ამ არჩევნების შემდეგ ვაღიარებ — გენიოსი ყოფილა. სრულად მოასუფთავა პოლიტიკური ველი, ბურთიცა და მოედანიც თავის გუნდს დაუტოვა, რითაც თავის გამამართლებელი სასუფთავა მოუსპო ადამიანებს, რომლებიც ოთხი წლის განმავლობაში დივერსიაზე ლაპარაკობდნენ;

თავს იმართლებდნენ, — საშუალო რგოლებში „ნაცები“ სხედან და მუშაობაში ხელს გვიშლიანო. განმინდა, აგრეთვე, თავისი პარტიის რიგები იმ პოლიტიკოსებისგან, რომელთა მიმართაც ხალხი ხშირად გამოხატავდა უკმაყოფილებას. ასე რომ, „ოცნებას“ არანაირი მიზეზი აღარ ექნება, გაუქმებული საქმე სხვას გადააბრალოს.

გიძინა ბევრს ლაპარაკობდა, — „შუა უნდა გაიქცეოდა“, „შუა უნდა გაიქცეოდა“, „შუა უნდა გაიქცეოდა“ კი არ გააკრიფა, დედამ უთხრა ყველას და ყველაფერს — ყველა პარტია დაშალა და დასასულიც იყო.

— რატომ იყო დასასული იყო?

— იმიტომ, რომ ყველა მძავე ყოფილა, პოლიტიკური მუშავე.

საინტერესო სვლები გააკეთა არჩევნების წინ ივანიშვილმა. „ნაციონალური მოძრაობა“ დაშალა და ნაწილი „გირჩად“ გადააქცია, რომელსაც მომავალი არ ჰქონდა. გაანადგურა ირაკლი ალასანიას პარტია. ყველა მათგანი არჩევნების წინ ბიძინას დედას აბიჯებდა, არჩევნების მერე დღეს კი სახლში წავიდნენ და ოპოზიციის ირრეპრეზენტები, — ამბობენ. ეს იმიტომ გააკეთეს, იქნებ თანამდებობები მაინც ჩავიბრუნოთ ხელში. ეს მთავარია არ არის? წუთუ თავმოყვარეობა არ შეიძლება, კაცობა, ადამიანობა, მართლმადიდებელი მოსულა ამ პოლიტიკაში? ანალოგიური რამის თქმა შეიძლება რუსულპოლიტიკაზე. ყველა მათგანი, ნიჭიერი თუ უნიჭო, მთავარი ყოფილა. აუცილებლად

უნდა ვახსენო „პატრიოტთა ალიანსი“, ასი ათასი კაცის ქუჩაში გამოყვანას რომ ანონსებდნენ და მერე იმის შიშით, ვაითუ, პარლამენტს ბარათი დაგვტოვონო, გაფრთხილდნენ, ყველა ნიღაბი ჩამოიხსნა.

21-ე საუკუნეში 4-მინუტის მანძილზე 250 პარტია რომ ჰქავს, სხვა რაზე უნდა იფიქრო, თუ არა მთავრობის ფუნქციის უზრუნველყოფაზე. პარტია ყველას ფუნქციის უზრუნველყოფაზე უნდა იფიქრო, თუ არა პარტია, პარტიის განათლება არ აქვს, რომ ინტელექტუალური საჭიროება დაკმაყოფილდეს, ამიტომ ყველაზე მარტივი ფუნქციის უზრუნველყოფაზე უნდა იფიქროს. როგორც წინასწარჩვენოდ ამბობდნენ პოლიტიკოსები, თუ მართლა, სამშობლო უყვარდათ, თუ ბიძინა სძულდათ და თვლიდნენ, რომ ეს კაცი ლუპავს ქვეყანას, მაშინ რატომ არ გაერთიანდნენ და ერთობლივად არ გაუწიეს წინააღმდეგობა? ყველაზე ცალ-

ცალკე რატომ გადაწყვიტა ქვეყნის „გადაარჩენა“? არ გაერთიანდნენ და, იცით, რატომ? იმიტომ, რომ ყველა ვერ მოხვდა, რომ ყველაზე მარტივად სივრცეში, არადა, პარტიანტი კარგია, იმ კარგი ხელფასის, კარგი მანქანებით, პრივილეგიებით და სიის პირველ რიგში მოხვდნენ აუცილებლად.

ქმნიან კანტორებს, შეყრიან იქ „ცხვრებს“, თვითონ ლიდერს დაირქმევენ, ტელევიზიები გააპირებენ და მორჩა, ფულიც მოდის. საპარტიო მცხოვრები ყოველი მათგანი ადამიანი რომელიც პარტიაშია. გიჟების ქვეყანა ვართ და მართლაც ასე იფიქრებს ჩვენი მოსახლეობა. უახლეს ისტორიას რომ გადავხედავთ და ნახავთ, რომ 21-ე საუკუნეში საქართველოში 250 პარტია მოხდა, უსიცოცხლოდ და დაშლილი, რომ მათი მამა-პაპები გიჟები იყვნენ ან ქაღალის განუვითარებლები.

არ ვართ ნორმალური ქვეყანა, არ ვართ ქვეყანა საერთოდ. ამიტომ ბიძინამ ძალიან კარგი სვლა გააკეთა — ხალხს ყველაფერი ხელისგულზე დაუდო, დაანახვა, ვინ რისი მაქნისია, ვინ მძვინვარეობს, ვინ — გამყიდველი და ვინ — მლიქვნელი.

— ბიძინა ივანიშვილი რომ არ იდგეს „ოცნების“ უკან, ამ პარტიას ეყოლებოდა სამკაცზე მეტი?

— „ოცნება“ არ იქნებოდა, საერთოდ.

ახლა „ოცნებას“ ხელის შემშლელი არავინ ჰყავს, ამიტომ ვნახოთ, რაღას მოიმიზეზებენ და ვის დააბრალებენ, თუ რაღაც რიგზე არ იქნება და ა.შ. ახლა მათ ბიძინამ ყველა საშუალება მისცა ქვეყნის სამართლებრივად მოიშორა უსაქმური მინისტრები, რომელთა მიმართაც ხშირად ისმოდა საყვედურები. მაგალითად, პაატა ზაქარაიშვილი და მისნაირები — ყველა უთავმოყვარეო, მკვდარ პოლიტიკოსს და აქცია. მკვდარი ალასანიას, რუსუბლიკელების უმეტესობაც...

— ამბობენ, დამოკიდებული პარტიებიდან წასულ-

რამდენიმე კვირის წინათ სხვადასხვა ქვეყნის საინფორმაციო სააგენტოებმა გაავრცელეს ფეიკი, რომ აშშ-მა ბელარუსს უფიზო მიმოსვლა დაუწესა. არადა, სინამდვილეში, წლების განმავლობაში ამერიკა ბელარუსს „ამერიკის უსაფრთხოების საფრთხედ განიხილავდა“ და ამ ქვეყანაში „ფერადი რევოლუციის“ მოწყობაში სოლიდურ თანხას იხდოდა.

2005 წელს ჯორჯ ბუშის საქართველოში სტუმრობისას გიგა ბოკერია და გივი თარგამაძე შეხვდნენ ბელარუსის ე.წ. ოპოზიციის ლიდერს — ანატოლი ლებედკოს და დაჰპირდნენ, თუ პრეზიდენტ ლუკაშენკოს დასამხობ აქციებს დაიწყებდა, 4 მილიონი დოლარით დაეხმარებოდნენ. ეს კადრები ფრანგმა ჟურნალისტებმა გადაიღეს. „ჩე გივი“ ბელარუსის ხელისუფლების დამხობაში 4 მილიონ დოლარს იხდოდა. თარგამაძე ყბედი, ლოთი, ავანტიურისტი და კლოუნია“, — დაასკვნა რუსეთში ოპოზიციის ერთ-ერთმა ლიდერმა, ან გარდაცვლილმა ბორის ნემცოვმა. ამ და სხვა საინტერესო თემებზე პოლიტოლოგი ჰამლეტ ჭიჭინაძე გვესაუბრება.

— ალექსანდრა ლუკაშენკო, ბოლო ხუთი წელია, ამერიკისა და დასავლეთისკენ აქტიურად იმზირება. ამის შესახებ მან რამდენჯერმე საჯაროდ განაცხადა. არადა, აღმოსავლეთ ევროპაში ბელარუსს მოიხსენიებენ, როგორც ავტორიტარულ სახელმწიფოს, ხოლო ამერიკელები მიიჩნევენ, რომ ეს ქვეყანა „ამერიკის უსაფრთხოების საფრთხეა“, ამერიკის ელჩი ბელარუსში არ არის, მაგრამ ამერიკელებსა და ბელარუსს შორის ურთიერთობების დათბობა მინც დაინყო. ამერიკის ელჩი ბელარუსიდან დიდი ხნის

განვეულია, განვეულია ევროკავშირში შემავალი ბევრი ქვეყნის ელჩიც, რომელთა დაბრუნებაც ნელ-ნელა იწყება. ლუკაშენკოს ევროპასთან ურთიერთობების აღდგენა ერთადერთი რამისთვის სურს — იყოს დამაკავშირებელი ევროკავშირსა და ევროპულ კავშირს შორის. სწორად ამ მიზნით ცდილობს ურთიერთობების მოგვარებას, მიუხედავად იმისა, რომ ბელარუსის მთავარჩინოსანებსა და თითქმის ლუკაშენკოსაც ევროკავშირის ბევრ ქვეყანაში შეს-

ჰამლეტ ჭიჭინაძე: ამერიკა სდილობს არა მხოლოდ ბელარუსის, არამედ ყველა პოსტსაბჭოთა ქვეყნის ხელში ჩაგდებას

ვლან აპრკალული აქვთ.

2015 წელს ლუკაშენკომ ამერიკაში წარმომადგენლები გაგზავნა — სამხედროები. ამის შესახებ არაფერი იცოდა მოსკოვმა. ბელარუსის სამხედროები ამერიკის თავდაცვის მინისტრის მოადგილეს შეხვდნენ და მოლაპარაკება მთელ რიგ საკითხებზე გამართეს, ერთ-ერთი იყო სამხედრო თანამშრომლობა. ამ შეხვედრას უმაღლესი აშშ-ის თავდაცვის მინისტრის მოადგილის ვიზიტი ბელარუს-

ში, შეთანხმდნენ იმაზე, რომ ორი ქვეყანა ატარებდნენ გაცვლიდა. ისაუბრეს იმაზეც, რომ ამერიკის ელჩი ბელარუსში დაბრუნდებოდა.

ამერიკაში ბელარუსის უშიშროების მინისტრის მისახება ინფორმაციის მცდარი და შორეული პერსპექტივა. არადა, რუსეთსა და ბელარუსს სამოკავშირეო ხელშეკრულება აქვთ დადებული — 2001 წელს გააფორმეს სამხედრო დოქტრინა საზღვრების დაცვაზე. მინსკმა ოფიციალურად განაცხადა, რომ პირველი მტერი ამერიკაა... ლუკაშენკოს ეს საქციელი კი ძალიან ჰგავს იმ ორჭოფულ და ორპირ დამოკიდებულებას, რომელიც იანუკოვიჩის უკრაინასა და მოსკოვს შორის არსებობდა, რომელიც არა მხოლოდ იანუკოვიჩისთვის არამედ, ქვეყნისთვისაც ცუდად დასრულდა. დაახლოებით იმავე ნაბიჯებს დგამს ლუკაშენკოც. შესაძლოა, ეს მართლაც ძლიერი მხარეა, რომელიც უკრაინისა და მოსკოვის ურთიერთობებში და დათბობის საშუალებას უზრუნველყოფს.

— ამერიკის პოზიცია გასაგებია, მაგრამ რა სარგებელს ელოდება ლუკაშენკო? — ბელარუსის პრეზიდენტს ამერიკისგან, უწინარესად, უნდა, რომ დიქტატორის სახელი მოუხსნან, შემდეგ შედგეს სამხედრო თანამშრომლობა, დათბეს ურთიერთობები და ქვეყანაში შევიდეს ინვესტი-

ციები, რომლებიც საშუალებას მისცემს, პოზიციები გაიმყაროს მოკავშირე სახელმწიფოსთან — რუსეთთან.

სწორედ მოგვიხსენია ასეთი ფრაზა — მოსკოვი-მინსკის დაპირისპირება. ეს, ძირითადად, ეკონომიკურ საკითხებზე იქმნის. ლუკაშენკოს სურს, რომ ბუნებრივი აირის მისთვის გაცილებით იაფი იყოს, რასაც მოსკოვში ბევრი ეთანხმება, შიშობენ, ბელარუსიც უკრაინასავით არ დაკარგოს. ალსანიშნავია ერთი რამ: მინსკი და მოსკოვი მჭიდროდ თანამშრომლობენ. ბელარუსი არის ევროპული კავშირისა და დსთ-ის წევრი, მაგრამ ლუკაშენკომ დაამოუკიდებლად, დაიწყო ამერიკასთან ურთიერთობა. ამასში ამავე მოსკოვის ხელი არ შეუშლია. ამით იმის თქმა მინდა, რომ რუსეთი საბჭოთა კავშირის არ არის და ის ანგარიშს არ ითხოვს არაპირდაპირ, რომც ეს საქართველოში ჰქონდეს.

— ამერიკის პოზიცია გასაგებია, მაგრამ რა სარგებელს ელოდება ლუკაშენკო? — ბელარუსის პრეზიდენტს ამერიკისგან, უწინარესად, უნდა, რომ დიქტატორის სახელი მოუხსნან, შემდეგ შედგეს სამხედრო თანამშრომლობა, დათბეს ურთიერთობები და ქვეყანაში შევიდეს ინვესტი-

ციები, რომლებიც საშუალებას მისცემს, პოზიციები გაიმყაროს მოკავშირე სახელმწიფოსთან — რუსეთთან. სწორედ მოგვიხსენია ასეთი ფრაზა — მოსკოვი-მინსკის დაპირისპირება. ეს, ძირითადად, ეკონომიკურ საკითხებზე იქმნის. ლუკაშენკოს სურს, რომ ბუნებრივი აირის მისთვის გაცილებით იაფი იყოს, რასაც მოსკოვში ბევრი ეთანხმება, შიშობენ, ბელარუსიც უკრაინასავით არ დაკარგოს. ალსანიშნავია ერთი რამ: მინსკი და მოსკოვი მჭიდროდ თანამშრომლობენ. ბელარუსი არის ევროპული კავშირისა და დსთ-ის წევრი, მაგრამ ლუკაშენკომ დაამოუკიდებლად, დაიწყო ამერიკასთან ურთიერთობა. ამასში ამავე მოსკოვის ხელი არ შეუშლია. ამით იმის თქმა მინდა, რომ რუსეთი საბჭოთა კავშირის არ არის და ის ანგარიშს არ ითხოვს არაპირდაპირ, რომც ეს საქართველოში ჰქონდეს.

საინფორმაციო
სისტემების
სერვისი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

**„ყველა, ვისაც სტრასბურგში გვქონდა
ბასაჩივრებული საქმე, ჩაგვიყვანეს კარანტინში და
სახელმწიფოს მოღალატეები და ჯაშუშები გვიქაჩეს.
ათი ღამე მართმ ბავატარა ე.წ. კარცერში. ვიღაც
ბანგლადეშელი იჯდა საკანში და დაანერინეს,
ვითომ ვაგინეზი და შუშურაცხვოვდი“.**

«იქნის ბავო, როგორც «მეზა მებარია» არ ვიფიქრებ, საკანში გყოფ ყველა პატიმარს გვხვავს»

«ეს თანამდებობები უნდა დატოვონ?»

— კი, უნდა. სწორედ ამიტომ წავიდნენ პარტიებიდან და აღარ არიან ოპოზიციაში. აბა, არ დაინიშნონ, მყისვე მტრად მოეკიდებიან ხელისუფლებას და დაიწყებენ ბიძინას გინებას. მათ ფული და თანამდებობა უყვართ.

ბიძინამ ქართველების ფსიქოლოგია კარგად იცის. მან იცის, რომ ქართველს უნდა, ხელში ჭიქა ეჭიროს, ბანტინი გიტარა და სხვამ არჩინოს. ერთხელ თქვა კიდევ, თქვენ გინდოდათ, ჩემი ფული მეხარჯავო. არაფრის მაქნისები არ ვართ, არაფრის!

შეხედეთ, ახლა რა ხდება ტელევიზორში, რაზე საუბრობენ ჩვენი პოლიტიკოსები და ჟურნალისტები. მხოლოდ იმას განიხილავენ, ვინ იმდებ პარლამენტის თავმჯდომარეა, ამ დროს ძველანა თაგვი გვიხარება, ხალხი შიშშიღლით კვდება, ჩინელი ქართველს ნაჯახით დასდევს მოსაკლავად, ამერიკა შავ ზღვაში შიშობს, აზრსა ზამთარს და რუსეთში ერთობლივი ჯარი შექმნის ამერიკის წინააღმდეგ და ჩვენ კი იმაზე ვსაუბრობთ, თანამდებობებს ვინ დაიკავებს. საქართველო ფუნქციას კარგავს, შესაძლებელია, გავერთ საერთოდ და ამაზე არავინ ფიქრობს. ორბის ჭორიკნებად, მეძაგებად, გამყიდველებად, ლაქუცებად ჩამოყალიბდნენ ქართველი პოლიტიკოსები.

ესაუბრა მკა ნასყიდაშვილი

ბელარუსი ამერიკის გარეშე არ დაიკარგება, ლუკაშენკო, უბრალოდ, კარგ ურთიერთობებს ეძებს; როგორ გამოუვა, სხვა საქმეა, მთავარია, წითელი ხაზი არ გადალახოს. **ლუკაშენკო რისიკინა პოლიტიკოსია და თანისი ძველნი ინტერესებს თავგამოდებით იცავს. სურს, ინვესტიციები მოიზიდოს, ერთობლივი სანაგროვარი ჰქონდეს, რაც საშუალებას მისცემს, თანისი პრობლემები უზარადად გაიხაროს. ლუკაშენკო ყოველთვის ამაზე ზრუნავდა და ეს ძარბოვასაც შემოგვთავაზა.**

იმევე დასავლეთთან ურთიერთობაშიც ბელარუსი ლუკაშენკოს ხელმძღვანელობით ჩვენზე ბევრს მიადნებს. ჩვენ ვერაფერს ვეღარ მივაღწევთ, ამერიკელებს აღარ ვანიჭებთ, რადგან უკვე გავგეტყუებ, თავისად მივაჩინებთ. ამერიკისთვის საფიქრალი არ ვართ, ქართველი საზოგადოება გარყვნილია და მას საფრთხის შექმნა არ შეუძლია, ჩვენ სერიოზულ ნაბიჯებს ვერ გადავდგამთ. ისეთი ფინიები ვართ, არსად არ ნავალთ. **ბელარუსი კი სანდორკისაა, ფაქტობრივად, ევროპაა. ამერიკას, დიდი ხანია, სურს, დასავლეთიდან სამხედრო შეიარაღების რკალი შემოართყვას რუსეთს — ხალხი იპირატივდეს და დაეცეს, შავი ზღვის რაიონში, ამ იდეის განხორციელებას ხელს ლუკაშენკო უშლის.**

ესაუბრა მკა ნასყიდაშვილი

საზოგადოებამ საქართველოს ციხეებში პატიმრებისადმი არნახული სისასტიკით მოპრობის შესახებ რამდენიმე წლის წინათ შეიტყო და ყოფილი ხელისუფლების მმართველობას ნერტილი დაუსვა. პატიმრების წამების ფაქტებზე, მართალია, დროდადრო ვრცელდებოდა ინფორმაცია, მაგრამ მათზე რატომღაც ყველა თვალს ხუჭავდა და ყოფილი პრეზიდენტიც ამერიკელებისთვის კვლავ «დემოკრატიის შუქურად» რჩებოდა, საერთაშორისო საზოგადოებრიობისთვის კი — თავისუფლებისა და სამართლიანობის მედროშედ. თუმცა, როგორც ყოფილი პატიმრები ამბობენ, დამნაშავეები არც ხელისუფლების შეცვლის შემდეგ დასჯილან და არც ყოფილი პოლიტიკური პატიმრების რეაბილიტაცია განხორციელდებულა. მეტიც, როგორც ჩანს, ჩვენი საზოგადოების ნაწილს პოლიტიკური ამნეზია დაემართა, ვინაიდან ახლახან გამართულ საპარლამენტო არჩევნებში «ნაციონალურმა მოძრაობამ» ხმების 27% მოიპოვა... იმიტომ, რომ არასოდეს დავიფიქრეთ ის სისასტიკე და უკანონობა, რომელიც ახლო წარსულში ჩვენს ქვეყანაში ხდებოდა, «საქართველო და მსოფლიომ» დაიწყო რუბრიკა «ხანდაზმულობის ვადის გარეშე», რომელშიც ყოფილი პოლიტპატიმრები თავიანთ ისტორიებს ყვებიან. დღეს რუბრიკის სტუმარია ყოფილი პოლიტპატიმარი, «სახალხო კრების» ახალგაზრდული ფრთის მარნეულის რაიონული ორგანიზაციის თავმჯდომარე **მკა შუბითიძე.**

— «ნაციონალური მოძრაობის» სისასტიკე ჩემმა ოჯახმაც იწვნია — მამა-შვილი სააკაშვილის უკანონო პატიმრებად ვიქცით. მე რომ დამიჭირეს, მოშობლებს ნერვიულობის გამო დიაბეტი დაემართათ. ჯერ მამა დააპატიმრეს, შემდეგ — მე. მამა 2009 წლის აქციებში მონაწილეობის გამო დააკავეს იარაღის უკანონო შექმნა-შენახვის ბრალდებით. არადა, არანაირი იარაღი არ ჰქონია. რაიონში ყველა იცნობს და მის ხელში იარაღი არავის უნახავს. აქედან დაიწყო ჩვენი ოჯახის პრობლემები. მე ვმუშაობდი «გაერთიანებულ ტელეკომში», ჯერ სამსახურიდან გამათავისუფლეს, შემდეგ ნარკოტიკის უკანონო შექმნა-შენახვა-მოხმარების ბრალდებით გამასამართლეს. მოგახსენებთ, **სააკაშვილის სეპარატისტული რეჟიმის მხარდებლობის ბრალდებით დააკავეს მისი ძმები და ნარკოტიკის რეზიდენტი მამუკა მამუკაშვილი. მამუკა მამუკაშვილი დააკავეს მისი ძმები და ნარკოტიკის რეზიდენტი მამუკა მამუკაშვილი.**

ვინაიდან «სახალხო კრების» ახალგაზრდული ორგანიზაციის თავმჯდომარე ვიყავი, საპროტესტო აქციებში აქტიურად მონაწილეობდი, **დაპატიმრებამდე გამუდმებით მიჩივიდავდი და მიმუშავებდით. უშიშროების თანამშრომლებმა კი ნარკოტიკი ჩამიღო წინდაში. როცა გავაპროტესტე, — რა გავყვირებ, ხომ იცი, როგორც ხდება, ხომ გაგაფრთხილეს, შეეშვი პოლიტიკასო?!** გადამიყვანეს თელეთში, ნარკოლოგიურში. ექსპერტიზაზე მარდის ანალიზში მარიხუანის კვალი აღმოჩნდა. ითხოვდნენ, დანაშაული მეღიარებინა, თორემ 11 წლამდე მომიხდებოდა, მაგრამ არ დავთანხმდი, ჩხრეკის ოქმზეც არ მოვანერე ხელი, ვინაიდან კანონის დარღვევით ჩატარდა ყველაფერი.

«პატიმარს მუხაზე დაყენებდნენ, დააპარავდნენ, სხვა პატიმარს კი აუკარგებდნენ და უზნებოდნენ, არჩვენები დასრულდა, სო იხით, სააკაშვილი წავსვლი არ არის და მერა ნახვით, რა გელოდებათ»

— როგორი იყო ერთი ჩვეულებრივი დღე ციხეში?

— იღებ ციხის კარი და იწვევს ჯოჯოხეთი. რაც უნდა ვილაპარაკო, ზუსტად ვერავინ წარმოიდგენს, რა საშინელი იყო თუნდაც ერთი დღე ციხეში. პატიმარზე გამუდმებით მიმდინარეობდა ფსიქოლოგიური და ფიზიკური ზემოქმედება. მაგალითად, კარანტინში, სადაც ციხეში შესვლისას პირველად ხვდები, **16 კვადრატული მეტრის ოთახში დაახლოებით 35 კაცი იჯდა. იღბა საში საწოლი, მაგიდა, სკამი და იქვე იყო საპირფარეო. გაუშვარული ონანინი და წყალი, მაგიდა, სკამი და იქვე იყო საპირფარეო. გაუშვარული ონანინი და წყალი, მაგიდა, სკამი და იქვე იყო საპირფარეო.**

დღის ბარათი. ნორმალურად დაბანის საშუალებას არ გვაძლავდნენ. — რის გამო შეიძლება ეცემოდ პატიმარი? — სრულიად უმიზეზოდ. მაგალითად, ერთი გადაიყვანეს სხვაგან და მისი საბანი მორეპარირებდა დაიფარა და ამის გამო სცემეს. გვირბანებდნენ, სანოლის ქვეშ შექმერიან და გვირბანებდნენ, დამამცირებელ რაბინებს გვეუბნებოდნენ და, როცა არ ვასრულებდით, სასტიკად გვცემდნენ. ერთხელაც შემოვიდნენ საკანში და გვიბრუნებდნენ «დარია თუ ავდარია, მიშა მაგარია». ვინ იმდებოდა «მიშა მაგარია»? ამის გამო, რომ «მიშა მაგარია» არ ვიმდებო, საკანში მყოფ ყველა პატიმარს გვცემეს. გვცემდნენ ყველაფრის გამო, გამარჯობის თქმის გამოც.

ყველა, ვისაც სტრასბურგში გვქონდა ბასაჩივრებული საქმე, ჩაგვიყვანეს კარანტინში და სახელმწიფოს მოღალატეები და ჯაშუშები გვიქაჩეს. ათი ღამე მართმ ბავატარა ე.წ. კარცერში. ვიღაც ბანგლადეშელი იჯდა საკანში და დაანერინეს, ვითომ ვაგინეზი და შუშურაცხვოვდი.

დღის ბარათი. ნორმალურად დაბანის საშუალებას არ გვაძლავდნენ.

— რის გამო შეიძლება ეცემოდ პატიმარი? — სრულიად უმიზეზოდ. მაგალითად, ერთი გადაიყვანეს სხვაგან და მისი საბანი მორეპარირებდა დაიფარა და ამის გამო სცემეს. გვირბანებდნენ, სანოლის ქვეშ შექმერიან და გვირბანებდნენ, დამამცირებელ რაბინებს გვეუბნებოდნენ და, როცა არ ვასრულებდით, სასტიკად გვცემდნენ. ერთხელაც შემოვიდნენ საკანში და გვიბრუნებდნენ «დარია თუ ავდარია, მიშა მაგარია». ვინ იმდებოდა «მიშა მაგარია»? ამის გამო, რომ «მიშა მაგარია» არ ვიმდებო, საკანში მყოფ ყველა პატიმარს გვცემეს. გვცემდნენ ყველაფრის გამო, გამარჯობის თქმის გამოც.

ყველა, ვისაც სტრასბურგში გვქონდა ბასაჩივრებული საქმე, ჩაგვიყვანეს კარანტინში და სახელმწიფოს მოღალატეები და ჯაშუშები გვიქაჩეს. ათი ღამე მართმ ბავატარა ე.წ. კარცერში. ვიღაც ბანგლადეშელი იჯდა საკანში და დაანერინეს, ვითომ ვაგინეზი და შუშურაცხვოვდი.

— არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები თუ შემოდიოდნენ ციხეში? — დიას, შემოდიოდნენ. ვუყვებოდით, რაც ხდებოდა, წავიდოდნენ და, მათთან საუბრის გამო, პატიმარს უარეს დღეს ავდებდნენ. მოგვისმენდნენ, ჩაიწერდნენ ყველაფერს ამ არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლებს. სად გაიზარდნენ ასეთი სადისტები, არ ვიცი.

რი ვითარება ციხეში.

ხელისუფლება რომ არ შეცვლილიყო, დიდი ალბათობით, ისევე ციხეში ვიქნებოდით. მაგალითად ამისთვის ხელისუფლებას, მაგრამ ვთხოვ, დაიწყოს საქმეების გამოძიება და ყველა დამნაშავე დაისაჯოს. **ერთხელ და საამართლიანობა.** კრიმინალს რომ გვეძახის «ნაციონალური მოძრაობა», გამოითირო ჩვენი საქმეები, რათა საზოგადოებამ შეიტყოს, მართლა კრიმინალები ვართ თუ პოლიტპატიმრები. მიუხედავად იმისა, რომ პოლიტპატიმრის სტატუსი მაქვს, არ გაუუქმებიათ 2-ათასლარიანი ჯარიმა და მთელი რიგი აკრძალვებისა, მაგალითად, საჯარო სამსახურში მუშაობის უფლება დღემდე არ მაქვს. ყველა ადამიანის გვარი ვიცი, ვინც ჩემს საქმეში ფიგურირებდა, დაისაჯოს ეს ადამიანები. ცრუ მონმე ივანე ხახვიანის დღესაც მუშაობს ძალადგენილ სტრუქტურებში. მარნეულის პროკურორი **ლევან ლაზარევილი**, ჩემი, მამა-ჩემის და ყველა იმ ადამიანის საქმეში სტრასბურგშია გასაჩივრებული და პასუხს ველოდები. საქართველოში კი ჩემი საქმის გამოძიება არ იწყება. ფიქრებს თქვენ შესახებ გავაგებებთ და ამით სრულდებოდა მათი დახმარება. არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები არაფერში და-

დასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები თუ შემოდიოდნენ ციხეში? — დიას, შემოდიოდნენ. ვუყვებოდით, რაც ხდებოდა, წავიდოდნენ და, მათთან საუბრის გამო, პატიმარს უარეს დღეს ავდებდნენ. მოგვისმენდნენ, ჩაიწერდნენ ყველაფერს ამ არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლებს. სად გაიზარდნენ ასეთი სადისტები, არ ვიცი.

ესაუბრა შორენა ციხარაშვილი

ყველაზე გამორჩეული მაინც „ნაციონალური მოძრაობის“ უსვლა იქნება პარლამენტში. კულუარებიდან ჟონავს ინფორმაცია, რომ პარტიის წევრებს სირცხვილის დარეზანში გაატარებენ ეკა ბახაილია და მანანა კობახიძე. ისინი, სცენარის მიხედვით, პარლამენტის კართან სისხლიანი დანებით დადგებიან და „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრებს ამ დანების ძველ გავლას მოუხვეთ. დაგეგმილია, რომ ეკასაც და მანანასაც ნიშნისმომგები გამოემატებოდნენ უნდა ჰქონდეთ.

ძალიან უცნაური ამბები ხდება საქართველოსა და მის მეზობელ ქვეყნებში. კერძოდ, ოდესის გუბერნატორი, რომელიც 8 ოქტომბერს საქართველოში ზღვის ქვეშ გათხრილი გვირაბით აპირებდა შემოსვლას, საკუთარ სავარძელშიც ვეღარ დამაგრდა და უმუშევარი დარჩა.

ღვერთქას მიუღუს გზავალი ირინა გნოვი ბიძინიუსის შელოცვის წინააღმდეგ

შა სააკაშვილის სახეა გამოსახული. ირინა, რომელიც კუნძულზე გადასვლის შემდეგ თავს პარასკევას უწოდებს, კლდეში არსებულ გამოცხადებას „მიზღუ“ თი მიმართავს და მას გნოვი ბიძინიუსის შელოცვის წინააღმდეგ ბრძოლას ვეგდრება.

ჩვენი თავბრუდახვეული კორესპონდენტი თვითონ შეესწრო სასწაულს, მორიგი ასეთი რიტუალისას როგორ ამოძრავდა მიმდრუს სასწაულმოქმედი გამოცხადება კლდეში და როგორ დაიძახა, — ნუ გეშინია ირინა, აგერ გვირაბში გავიჩნირე, მომეხმარე, გამომიყვანე და მალე ყველაფერი კარგად იქნებაო, მაგრამ მიმდრუს სახეების ამოძრავების სასწაულმა მლოცველ ირინას თავზარი დასცა და მას აღარც მოუსმენია მიმდრუს სიტყვებისთვის, უკანმოუხდავად ჩახტა თავის კანჯოში და შიშისგან აკანკალებულმა იქიდან მოუსვა.

როგორც ჩვენი თავბრუდახვეული კორესპონდენტი გვატყობინებს, ირინა ნაპირზე გადმოსვლის შემდეგაც არ შეჩერებულა და ხმელეთზეც შეუჩერებლად ირბინა სოლოლაკის ქედამდე, სადაც უკვე მის თავზე ცა გაიხსნა და გარკვეული გაისმა ხმა: „თავისუფლებათ სწრაფი განვითარება! კეთილდღეობათ!“ ამ სიტყვების გაგონებაზე ირინა გულნასული დაეცა თურმე ჩვენი თავბრუდახვეული კორესპონდენტიც, იმის შიშით, რამე შარში არ გავეხვიო, სასწრაფოდ გამოემშურა რედაქციისკენ.

რედაქციაში მისულმა, როდესაც უკვე სიტყვითა გააანთქინა, ასეთი დასკვნა გამოიტანა — როგორც ჩანს, მიხეილ სააკაშვილი 7 ოქტომბრის ღამეს მართლაც დაიძრა შავი ზღვის ქვეშ გათხრილი საი-

დუმლო გვირაბით საქართველოსკენ, მაგრამ წინა დღეს რესტორანში უკრაინელ „ნაშებთან“ გამოსათხოვარ ვახშამზე იმდენი ჭამა, რომ ერთი ადგილი კიდევ უფრო გაუსქელდა და, გვირაბის აქეთა ბოლოში თავი რომ გამოყო, ის გასუქებული ერთი ადგილი ვეღარც აქეთ გამოეტია და ვეღარც უკან. ასე დარჩა მიშა კლდეში გამოხვეტილი საიდუმლო გვირაბში გაჩხერილი. ამ მომენტში ზღვის პირის მიშას ელოდა ირინა სარიშვილი, რომელმაც დაახლოებით იცოდა სანაპირო, სადაც უნდა

ამოეყვინათ მიშას, მაგრამ არ იცოდა კლდეში გამოთხრილი გვირაბის შესახებ, ამიტომ კლდიდან მიშას სახის გამოჩენა ირინამ სასწაულად მიიჩნია და მის წინაშე ლოცვა დაიწყო. ეცადა მიშა, დაერწმუნებინა ირინა, ღვათება კი არა, ნამდვილი მიშა ვარ და მომეხმარე, გამომიყვანეო, მაგრამ ირინას მაინც არ სჯერა მიშას მიხეილ ნარმოშობისა და განაგრძობს მის წინაშე ლოცვას. მაგრამ, როგორც კი მიშა კლდეში გამოძრავდება, ირინას შიშით იტანს და უკანმოუხდავად გარბის.

ამასობაში ოდესაში გუბერნატორის ასე უაზროდ გაუჩინარებას ხომ ვერ გამოაცხადებდნენ? ამიტომ, ხალხს რომ არაფერი შეემჩნია, მიშას ორეული იპოვეს, ცოტა ხანს ატარეს მის მაგივრად სამსახურში და შემდეგ უკვე საჯაროდ მოხსენეს თანამდებობიდან, რათა აღარავინ არასოდეს დაინტერესდეს, სად ჯანდაბაში წავიდა ისედაც ჯანდაბიდან მოსული ოდესის გუბერნატორი.

რაც შეეხება იმ სიტყვებს, რომლებიც სოლოლაკის გახსნილი ციდან გაისმის ხოლმე — „თავისუფლება! სწრაფი განვითარება! კეთილდღეობათ!“ — დოლარის ჯერარნახული გაქცევისა და შიმშილით გონდაკარგული ადამიანების ფონზე, ფაქტია, რომ ამ სიტყვებს რეალობასთან საერთო არაფერი აქვს და ეს სიტყვები სწორედ გნოვი და ქონდრისკაცი ბიძინიუსის ჯადოსნურ შელოცვას უფრო ნააგავს, რომელიც ზღაპრებში უკულმა ხდება ხოლმე.

გახსოვთ, ალბათ, 2012 წლის მონვევის პარლამენტის პირველი სამუშაო დღე გამორჩეული იმითაც იყო, რომ გოგა ხაჩიძე ველოსიპედით მივიდა პარლამენტში, ხოლო ზვიად ძიძიგური, ბიძინა გუჯაბიძე და კიდევ რამდენიმე დეპუტატი მას იქ ჩოხა-ახალუხში გამონყობილი დახვდნენ.

ვრცელდება ინფორმაცია, რომ პირველი სამუშაო დღე ამ მხრივ 2016 წლის მონვევის პარლამენტში კიდევ უფრო გამორჩეული იქნება. ჩვენმა კორესპონდენტმა მოიპოვა ექსკლუზიური ინფორმაცია, ვინ რა სიურპრიზს გვიმზადებს ამ მხრივ: ვინ რა დრესკოდით და რა სცენარის მიხედვით შევა ახალ პარლამენტში. **მანანა კობახიძე და ეკა ბახაილია** სპეციალურად ამ დღისთვის ბიძინას ნაჩუქარი საკაბეებით იკერავენ კაბებს და თეთრ ცხენებში შებმული ეტლით შეაბიჯებენ ახალი მონვევის პარლამენტის შენობაში, კართან მათ ჩოხაში გამოეყოფილი **ზვიად ძიძიგური** შეეგებება გაფხორილი სახით. „ქართული ოცნების“ განახლებული გუნდის ახალი წევრებისთვის განსხვავებული

სცენარი დაინერა, ისინი ციდან ქოლგებით დაეშვებიან და ათვილ-ხივილითა და ნიოკ-ნიოკით შეცივდებიან პარლამენტში. **ღვთისმშობლის-მოურავის** გუნდს საკანონმდებლო ორგანომდე მიაცილებენ მისი წინაპრები — მეფეები, დედოფლები, კნენები და ხანუშები. მათ მომღიმარი სახით **ღვთისმშობელი ანა მარკაიანი**. სპეციალურად ამ დღისთვის ბატონი თარხან-მოურავი ცნობილ ორსაყელითან შავ პერანგს ხალხში ისვრის და, ვინც დაიჭერს, სიცოცხლის ბოლომდე ბედნიერი იქნება. თარხან-მოურავის წინაპრების როლს „ობიექტივის“ თანამშრომლები შეასრულებენ, ამიტომ ამ დღეს ტელევიზია რამდენიმე საათით დაიხურება. ყველაზე გამორჩეული მა-

პარლამენტის პირველი სამუშაო დღე ზვიადით დაიწყო

ინც „ნაციონალური მოძრაობის“ შესვლა იქნება. კულუარებიდან ჟონავს ინფორმაცია, რომ პარტიის წევრებს სირცხვილის დარეზანში გაატარებენ ეკა ბახაილია და მანანა კობახიძე. ისინი, სცენარის მიხედვით, პარლამენტის კართან სისხლიანი დანებით და-

გებიან და „ნაციონალური მოძრაობის“ შესვლა იქნება. კულუარებიდან ჟონავს ინფორმაცია, რომ პარტიის წევრებს სირცხვილის დარეზანში გაატარებენ ეკა ბახაილია და მანანა კობახიძე. ისინი, სცენარის მიხედვით, პარლამენტის კართან სისხლიანი დანებით და-

ღვთისმშობლის-მოურავის გუნდს საკანონმდებლო ორგანომდე მიაცილებენ მისი წინაპრები — მეფეები, დედოფლები, კნენები და ხანუშები. მათ მომღიმარი სახით ღვთისმშობელი ანა მარკაიანი. სპეციალურად ამ დღისთვის ბატონი თარხან-მოურავი ცნობილ ორსაყელითან შავ პერანგს ხალხში ისვრის და, ვინც დაიჭერს, სიცოცხლის ბოლომდე ბედნიერი იქნება.

ბა საკანონმდებლო ორგანოსკენ, ვითარცა **ნიშნით**. როგორც ცნობილია, ამ დღეს „ნაციონალური მოძრაობის“ მარცხით მხარდამტყევი ქალები აპირებენ, ცოცხებით გადაუფრინონ პარლამენტის შენობას და დაწყევლონ. ამის აღსაკვეთად შენობის თავზე დამონტაჟებულია „ირინ-ამრიდები“ და „მეგი-ამრიდები“, საფრთხის შემთხვევაში მოხდება მათი ჩამოგდება.

ღვთისმშობლის-მოურავის გუნდს საკანონმდებლო ორგანომდე მიაცილებენ მისი წინაპრები — მეფეები, დედოფლები, კნენები და ხანუშები. მათ მომღიმარი სახით ღვთისმშობელი ანა მარკაიანი. სპეციალურად ამ დღისთვის ბატონი თარხან-მოურავი ცნობილ ორსაყელითან შავ პერანგს ხალხში ისვრის და, ვინც დაიჭერს, სიცოცხლის ბოლომდე ბედნიერი იქნება.

ერწუნის ველზე გაბართული ბრძოლა სასტიკი და დაუნდობელი გამოდგა. აღმაშენებელი უშუალოდ მონაწილეობდა ბრძოლაში — „თვით მათე არათუ ვითარცა სხვა ვინმე ზურბით უდგა ვითარცა სხვათა თვისთა, ანუ შორით უზახედა, ვითარცა ერთი მთავართაგანი ვინმე, არამედ უპირატეს ყოველთასი თვით ნინე უვიდოდა, და ვითა ლომი შეუზახედა ხმითა მალღითა და ვითა ბრიგალი მი-და-მო იძცაოდა და თვით ბოლიათეზრ მიმართედა და მკლავითა მტკიცითა დაამხოდა ახოვანთა, სვრიდა და დასცემდა ნინე დამთხვეულთა“. იმ დღეს სამი ცხენი მოუკლეს დავითს და მეოთხე ცხენზე ამხედრებულმა დაასრულა ბრძოლა. მეფის შეშუპვრობა და სიმაგაცე მთელ ლაშქარს გადაეღო და, ქალთა უთანანდრობის მიუხედავად, ქართველებმა საბრძოლო გამარჯვება მოიპოვეს.

ქართველ პოლიტიკოსებს «თურქული» შეეყარათ

გაგრძელება. დასაწყისი ნ. №39-40 (368-369)

მემატინე „დიდი თურქობის“ უსაშინლეს წლებს ასე აღწერს: „არა იყო მათ ჟამსა შინა თესვა და მკა, მოხორდა ქვეყანა და ტყვედ გარდაიქცა. ნაცვლად კაცთა მხეცნი და ნადირნი ველისანი დაემკვიდრნენ მას შინა და იყო ჭირი მოუთმენელი ყოველთა ზედა მკვიდრთა ქუეყანისათა... მოხუცებულნი არა შეწყალებულ იქმნეს, ხოლო ქალწულნი გინებულნი, ჭაბუკნი დაკუთმებულნი, ხოლო ჩვილნი მიმოდატაცებულნი... მდინარე სისხლიანი, ნაცვლად წყლისა ნაკადულითა მრწყევლნი ქუეყნისანი“.

«კუდი ქაღლისა არა განემართებოდა, არცა კირჩხიბი პართლად ვალს»

ამას დაერთო უძლიერესი მინიჭება, რომელმაც მინასთან გაასწორა მტრისგან გადარჩენილი ქალაქები და სოფლები. ბიძგები თითქმის ერთ წელს გაგრძელებულა და ამას არნახული წგრევა და მსხვერპლი მოუტანია: „მეძრა ქუეყანა საფუძველითურთ, ესოდენ სასტიკად, ვიდრემდის მთანი მალაღნი და კლდენი მყარნი სახედ მტურებისა დაიგაღნეს, ქალაქი და სოფელი დაირღუეს, ეკლესიანი დაეცნეს...“

1089 წლის დასაწყისში აოხრებული და გაჩანაგებული ქვეყნის მეფე **გიორგი მეორე** აიძულეს, ტახტიდან გადამდგარიყო და ხელისუფლება 16 წლის ენერგიული ყვანელილისთვის — **დავითისთვის** დაეთმო. ბუნებრივია, 38-39 წლის ჯან-ლონით სავსე მეფე ნებით არ გადადგაროდა, მაგრამ მისმა ვაზირებმა და პატრიოტმა ერისთავებმა ძალასაც მიმართეს და „დაარსმუნეს“, რომ ქვეყნისთვის უმჯობესი იქნებოდა მისი გადადგომა. როგორც მოვლენათა შემდგომმა განვითარებამ ცხადყო, ეს იყო იმ პერიოდში ყველაზე გონივრული გადაწყვეტილება.

უპირობო მიმდინარეობა სვდა ნილად ჭაბუკ მეფის. მან ანდარგულად მოჰკიდა ხელი მტრისა და სტიქიისაგან დასაცავი ქვეყნის ალორკინების სახეზე. დავით აღმაშენებელმა „დასაბრძოლა სპანი“, აღჭურვა იარაღით, ცხენებითა და მათ წვრთნა შეუდგა. „უნაწილთა უმადრითა მითა“ და **მცირე ბრძოლით უნებრებდა მიმდინარეობდა განმარტების რწმენას. ახსნავლიდა ბრძოლის სტრატეგიას და ტაქტიკას და შეახსენებდა ქართველთა სახელოვნად გამარჯვებას. მეფე უმადრითა იყო ლაჩარათა მიმართ — მათ ქალის ტანსამოსში განმარტობდა და ჩამოაშტარებდა მოლაშქრეებში. ამ ბრძოლაში უნებრებდა მიმდინარეობდა დავითის აპრკალა ჯარში ბილსნიტყვობა, უგვანი**

ლო დიდებულებმა. პირველი იერიში კლდეკარის ერისთავზე იქნა მიტანილი. 1093 წელს მეფემ შეიპყრო განდგომილი **ლიპარიტი პალეოლოგი** კარის ერისთავმა მოინანია მეფის ლაღატი და პატიება ითხოვა. დავითმა დიდსულოვნად შეინაცვლა იგი, კვლავ დაუბრუნა ტიტულიცა და სამფლობელოც, მაგრამ ლიპარიტმა თავისი ფიცი და პირობა არ შეასრულა და მეფეს კვლავ გაუორგულდა. დავითი დარწმუნდა, რომ „კუდი ქაღლისა არა განემართებოდა, არცა კირჩხიბი პართლად ვალს“ და ლიპარიტი კვლავ შეიპყრო. 2 წლის განმავლობაში დაპატიმრებული ჰყავდა, შემდეგ კი საბერძნეთში გააძევა, სადაც გარდაიცვალა კიდევ. კლდეკარის საერისთავო გააუქმა და მისი მიწა-წყალი სამეფოს დომენად გამოაცხადა.

დავითს ერისთავებთან ბრძოლა ბალეაშთა დამარცხებითა და კლდეკარის საერისთავოს გაუქმებით არ დაუმთავრებია. მან არც მძევი — არაგვის ერისთავი **ქაბაზ და მონღისტოს აბულითისძე** დაინდო. 1103 წელს, დავითის მიერ ზედაზნის ალების შემდეგ, ძაღანმა „მძღავრობით“ ხელთ იგდო მცხეთის, ნილკისა და შიომღვიმის საეკლესიო მამულები. შიომღვიმე სიმაგრედ გადააქცია და თავის

შეფარებაც იქ სცადა. რაც შეეხება მოდისტოსს, ძაღანმა იგი ნილკის ეპარქიის ეპისკოპოსის რანგში აიყვანა და მისი მეოხებეთაც არაერთი მიწა მიიტაცა. მაგრამ მეფემ ალაგმა თავგასული აბულეთისძეების პარპაში. დამარცხებული და დევნილი ძაღანი იძულებული შეიქნა, შიომღვიმის მონასტრისთვის შეეფარებინა თავი, მაგრამ მღვდელმსახურებმა შეიპყრეს და მეფეს გადასცეს. მართალია, დავითმა ძაღანი სიკვდილით არ დასაჯა, მაგრამ ყველა პატივი და ღირსება აჰყარა.

სელჩუკებთან გამარჯვებით ბრძოლებს ნინე მოსწონდა. სელჩუკების განმტკიცებით მეფე დავითმა დასაყრდენი გამოსცა სელჩუკებს და უზრუნველყო „ზურგის უსაფრთხოება“. შემდეგ კიდევ უფრო გააძლიერა თურქების წინააღმდეგ ბრძოლაში. სამართლიანობა მოითხოვს იმის აღნიშვნასაც, რომ დავით აღმაშენებლის მეფობის ნარმატებულ დასაწყისს დიდად შეუწყო ხელი გარე ფაქტორებმა. კერძოდ, 1092 წლის დასაწყისში ასასინის ხელით იქნა მოკლული სელჩუკანთა იმპერიის უპირველესი ვაზირი **ნიზამ ალ მულკი. იმავე წლის ნოემბერში გარდაიცვალა სულთანმა **მალღ-შაჰინი**. ამის შემდეგ იმპერია შინაომებმა მოიცვა, რაც უზარმაზარი სახელმწიფოს დაშლა-დაქუცმაცებით დასრულდა.**

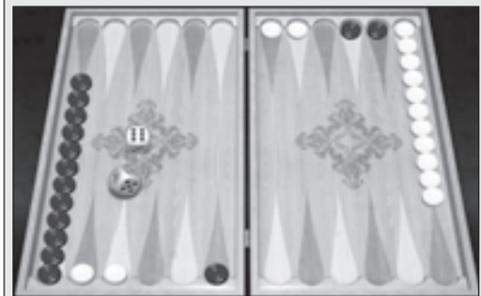
თუმცა დაშლილი და დაანეწურებული სელჩუკთა სახელმწიფოებიც სერიოზულ საფრთხეს უქმნიდა ქრისტიანულ სამყაროს. სელჩუკებმა ადვილად დაამარცხეს ბიზანტიელები და სტრატეგიული ქალაქი ნიკეაც წაართვეს. ნიკეას დაკარგვით საფრთხე დაემუქრა კონსტანტინოპოლსაც. ბიზანტიის დედაქალაქი პანიკამ მოიცვა, სასონარკვეთილმა ბიზანტიის იმპერატორმა **ალექსი პირველმა II** დახმარების თხოვნით მიმართა. პაპი გამოეხმაურა ამ თხოვნას და 1095 წლის ნოემბერში საფრანგეთის ქალაქ კლერმონში დიდი საეკლესიო კრების მოწვევის გადაწყვეტილება მიიღო. კრებაზე, რომელსაც უამრავი საულიერო დაეწნო, რომის პაპმა ისტორიული სიტყვა წარმოთქვა და შეკრებილთა წმინდა ადგილებს გასათავისუფლებლად ჯვაროსნული ლაშქრობისკენ მიუწოდო. ამ მოწოდებას დიდი გამოხმაურება მოჰყვა და უმოკლეს დროში ჯვაროსანთა 6 დიდი არმია ლაშქრობის

დასაწყებად იყო მზად. **პირველი ჯვაროსნული ლაშქრობა 1096 წელს დაიწყო**. საფრანგეთიდან, იტალიიდან, გერმანიიდან ჯვაროსანთა რამდენიმე ნაკადი თითქმის ერთდროულად დაიძრა იერუსალიმისკენ. ისინი კონსტანტინეპოლში შეერთდნენ და გაერთიანებული ძალით შეუტყეს თურქთა სამფლობელოებს. **1097 წლის დასაწყისში ჯვაროსნებმა ნიკეა აიღეს, შემდეგ ელასა და ნაარცის სელჩუკებს და იმავი წლის ოქტომბერში ანტიოქიას შემოერთებინა ალყა. ქალაქი ერთ თვეში დაიკა, სულ 1099 წლის 15 ივლისს იერუსალიმიც გადავიდა ჯვაროსანების ხელში.**

დავით აღმაშენებელმა ისარგებლა ხელსაყრელი საბრძოლო ვითარებით და 1099 წელს ხარკის მიცემა შეუწყვიტა სულთანს: „განძლიერდა დავით და განაძლიერა სპანი და არღარა მისცა სულთანს ხარაჯა და თურქნი ვეღარ დაიზამთრებდნენ ქართლს“. მას შემდეგ, რაც სელჩუკებს ფეხი ამოუკვეთა შიდა ქართლიდან, დავითმა კახეთის შემოერთებაზე დაიწყო ფიქრი და 1103 წელს სელჩუკთა ვასალს, კახეთ-ჰერეთის **მეფე პირიქის** ზედაზენი წაართვა: „წარულო კვირკვე ზედაზენი“. ეს უკვე სელჩუკთა ამკარა გამონეგვას ნიშნავდა.

მიუხედავად ასეთი წარმატებისა, დავითი მაინც მოერიდა ძმთამკვლელ ომს და კახეთის უსისხლოდ შემოერთება სცადა. მან 1104 წელს, ერთგული კახელი დიდებულების — **არიშიანის, გარამისა და ქაქუცის ბარამის ძის** დახმარებით შეიპყრო კახეთ-ჰერეთის მეფე **ალსარტან მეორე**. დანარჩენი კახელი დიდებულები ნაცვლად იმისა, რომ ქართველთა მეფეს დამორჩილებოდნენ, დახმარების სათხოვნელად განძის ათაბაგთან გაიქცნენ. სელჩუკებს არ შეეძლოთ, მშვიდად ეცქირათ, როგორ წაართმევდა საქარ-

იხით თუ არა, რა:

ნარდი ქალდეველებმა გამოიგონეს. ნარდს უძველესი დროიდან თამაშობენ, მისით ერთობდნენ ფარაონი ტუტანხამონი და რომის იმპერატორი კლაუდიუსი. იყო ასეთი შემთხვევა მესამე ჯვაროსნული ლაშქრობისას: ინგლისის მეფე რიჩარდ ლომგულმა და საფრანგეთის მეფე ფილიპ ოუგუსტმა თავიანთ ჯარისკაცებს აუკრძალეს ნარდის თამაში, მოვალეობის შესრულებას რომ არ მოცდენილიყვნენ.

შუა საუკუნეების ციხესიმაგრეების დილეგებში უმეტესად დამწყვედი უფლები ჰყავდათ არა კრიმინალები, არამედ ტყვე რაინდები, რომლებიც გამოსასყიდის მიღებას წლების განმავლობაში ელოდნენ.

კორეაში ცოლი ქმარს მხოლოდ თქვენი მიმართავს, ქმარი კი, როდესაც საუბარში თავის ცოლს ახსენებს, ამბობს: „ჩემი შვილის დედა“ ან „ადამინი, რომელიც ჩემს სახლში ცხოვრობს“

1118 წელს, გაზაფხულზე, გზოვის დღესასწაულს ზეიმობდა ნახიდურს მდგარი მეფე, როდესაც თურქთა ახალი ლაშქრის შემოჭრისა და ერისთავ ბეჰმენის მოკვლის ამბავი მოახსენეს. დავითი არაქსის პირას წამოეწია სელჩუკებს და მუსრი გაავლო მათ: „მოსრა სიმრავლე მათი და წამოიღო ტყვე და ალაფი ურიცხვი“.

თველოს მეფე ამიერკავკასიის ერთ-ერთ მდიდარ რეგიონს, რომელიც, ამასთანავე, უაღრესად ხელსაყრელ პლაცდარმს წარმოადგენდა. ბუნებრივია, ისინი ამას ვერ შეეგუებოდნენ, ამიტომ სულთან ბარქინროკის (1094-1105 წწ.) ბრძანებით, ქართველთა მეფის დასასჯელად დიდი არმია დაიძრა. მათ განძის ათაბაგი და მოლაღატე კახელი დიდებულები შეუერთდნენ თავიანთი მეომრებით. როგორც მემკვიდრე ნერს: „ათაბაგი განძისა და უმრავლესი კახთა და ქუეყანათა ერი მტერთავე თანა გარემოდგომილი ჩუენდა“... მტერი, რაოდენობით ძალიან აღემატებოდა დავითის მოლაშქრეებს. მეფემ მომხდურთ კარგად განკრთინილი „მცირედი ლაშქარი“ და „განწირული ერი“ შეაგება.

ერწუხის ველზე გამართული ბრძოლა სასტიკი და დაუნდობელი გამოდგა. აღმაშენებელი უშუალოდ მონაწილეობდა ბრძოლაში — **თმითი მეფე არათუ ვითარცა სხუა ვინმე ზურბით უდბა ვითარცა სპათა თვისთა, ანუ შორით უზახედა, ვითარცა ერთი მთავართა-განი ვინმე, არამედ უპირატეს ყოველთანი თვითონი წინა უვიდოდა, და ვითა ლოში შუახახედა სხითა გელდითა და ვითა ბრიგა-ლი მი-და-მომ იტყოდა და თვით გოლინიტაბარ მიმართებდა და მკლავითა მტკიცითა დაამხოვდა ასოვანთა, სვრიდა და დაცემდა წინა დამთხვეულთა“.**

იმ დღეს საში ცხენი მოუკლან დავითს და მოუტანეს ცხენზე ამხედრებულმა დაასრულა ბრძოლა. მეფის შუაპოვრობა და სიხამავი მთელ ლაშქარს გადართვა და, კალთა უთანასწორობის მიუხედავად, ქართველებმა საბრძოლო გამარჯვება მოიპოვეს.

კახეთ-ჰერეთიდან სელჩუკების განდევნის შემდეგ დღის წესრიგში დადგა თბილისის საამიროს გაუქმების საკითხი, მაგრამ მეფე დიდი მსხვერპლის თავიდან აცილების მიზნით კარგად გამაგრებულ ქა-

ლაქზე პირდაპირ იერიშს მოერიდა. მან აქცენტი თბილისის გაერ სამყაროსგან სრულ იზოლაციაზე გადაიტანა და იერიშები მასთან ახლოს მდებარე ქვემო ქართლის სტრატეგიული დანიშნულების ციხე-ქალაქებზე მიიტანა. **1110 წელს ქართველებმა თურქებს კარგად დაცული ციხისიმაგრა სამხვილდე წაართვეს. სამხვილდის დაკარგვით თავსარდაც-ცემულმა სელჩუკებმა ქარაჯი მიატოვეს — ღამით მთელი გარნიზონი განიარა.**

ქართველთა წარმტებებით განრისხებულმა სულთანმა **მეხმედ პირველმა** (1106 — 1118 წწ.) ასიათასიანი ლაშქარი გამოგზავნა საქართველოს დასაჩოქებლად. ურდო ღამის გასათევად თრიალეთში დაბანაკდა. ეს ისე მოულოდნელი აღმოჩნდა დავითისთვის, რომ ვერ მოასწრო ლაშქრის შეკრება. ნაჭარმაგვეში მდგარ მეფეს მხოლოდ 1500 მეომარი ედგა გვერდით. მიუხედავად ჯარის სიმცირისა, დავითმა გარისკა და გამთენიისას „უდრტივიველად“ დაეცა თავს თურქებს. ამას, კი ნამდვილად არ მოელოდნენ სელჩუკები და მათ ბანაკში პანიკა დაიწყო. აღმაშენებელმა მტერს გონს მოსვლა არ აცალა, ისე გაავლო მუსრი.

1115 წელს, მას შემდეგ, რაც **გიორგიმ მხოდრიველმა** გაათავისუფლა რუსთავი, მუსლიმანურ სამყაროსთან დამაკავშირებელი გზა თბილისის საამიროს სამხრეთ-დასავლეთიდანაც მოეჭრა და, ფაქტობრივად, ალყაში მოექცა.

იმავნელის დეკემბერში ტაოში დაბანაკდა ახალი დიდი ურდო. მათ ისევ მოულოდნელად დაესხა თავს აღმაშენებელი და საქართველოს სამხრეთიდან გადაარეკა. 1117 წელს კი დავითის დიდებულებმა ახალი დაშოთა **ბრიგოლის ქიზიბა** ივაჟკაცეს და მტერს გიშის ციხე ნაშვილჯეს. გიშის ალბით საბოლოოდ დასრულდა ჰერეთის შემოერთება. ეს ქალაქი წუქეთის საერისთავოს ცენტრი და გრიგოლის ძეთა საგვარეულო რეზიდენცია გახდა.

ამ წარმატებით ფრთაშესხ-

ბალდუინ II

მულმა ქართველებმა შირვანი ამოიღეს მიზანში. დავითმა თავისი ძე **დემეტრე** გაგზავნა შირვანში სალაშქროდ. დემეტრემაც გაამართლა მამის იმედი, მან სელჩუკებსა და მათ ვასალ შირვანის შაჰს წაართვა ქალაქი, გამარჯვებულ და დიდი ნადავლით დატვირთული დაბრუნდა უკან. **1120 წლის დანაწყისში ახალი ლაშქრობა მოეწყო შირვანში. როგორც მამათინა წერს: „დაარბიის ლიქათათ მიდრე ქორღო-ენამომად და სიშხალანამო-დე“. 14 თებერვალს დაეცა მისი მიმდებარე ტერიტორიაც ქართველების ხელში გადავიდა.**

დავითს საქმე გაუადვილა დარუბანდის მმართველმა, ვინაიდან დარუბანდელთა ბრძოლაში დაიღუპა შირვანის შაჰი. ტახტზე ასული ახალი შაჰი კი ქართველთა მეფისთვის სასურველი კანდიდატუ-

რა იყო. **თურქები მინც არ უხსნებოდნენ ჩვენს ძვეყანას. 1118 წელს, გაზაფხულზე, გზოვის დღესასწაულს ზეიმობდა ნახიდურს მდგარი მეფე, როდესაც თურქთა ახალი ლაშქრის შემოჭრისა და ერისთავ ბეჰმენის მოკვლის ამბავი მოახსენეს. დავითი არაქსის პირას წამოეწია სელჩუკებს და მუსრი გაავლო მათ: „მოსრა სიმრავლე მათი და წამოიღო ტყვე და ალაფი ურიცხვი“.**

1118 წლის ივლისში თურქებს ჯერ სტრატეგიული ციხე-ქალაქი **ლორა**, ხოლო შემდეგ აბარანი წაართვეს. განსაკუთრებით ნარმატაბული აბარანზე ლაშქრობა გამოდგა, მის ასაღებად ერთი დღეც არ დასჭირვებიათ ქართველებს. აღმაშენებელმა ლორა ამირსაპას-

ლარს გადასცა და აქედან მოყოლებული ლორა საკმაოდ დიდხანს იყო ამირსაპასართა რეზიდენცია.

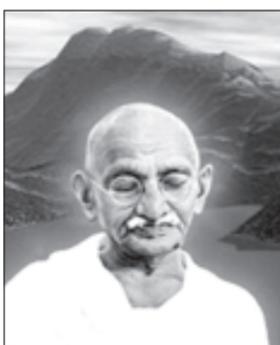
ერთი სიტყვით, დავითმა შეუძლებელი შეძლო — გაპარტახებული ქვეყანა ფეხზე დააყენა, აალორძინა და იმუამინდელ მსოფლიოში ყველაზე ძლიერ და მონინავე სახელმწიფოდ აქცია. 1089-დან 1119 წლამდე აღმაშენებელმა თითქმის მთელი საქართველო გამოიხსნა თურქთა კლანტებიდან (მხოლოდ თბილისი რჩებოდა აუღებელი). **დავით აღმაშენებელი, ალექსანდრე მაკედონელი, ალექსანდრე მსოფლიო ისტორიის მეორე ადამიანი იყო, რომელმაც ყველა ბრძოლა მოიგო. სელჩუკებმა დიდი კატასტროფა განიცადეს საქართველოში და უმცირესი დღეები ჩავივდნენ.**

თუმცა, საქართველოში გაცნობილი მარცხის „კომპენსირებას“ თურქები პალესტინაში ახდენდნენ. ისინი დიდ ნარმატებებს აღწევდნენ „წმინდა მიწაზე“ ევროპელ რაინდებთან ბრძოლაში. მათმა ძლებამოსილმა სარდალმა **ილდაზიმ** შედიხედ დაამარცხა ჯვაროვები და დაათმობინა სტრატეგიული ციხისიმაგრეები.

ჯვაროსნების მდგომარეობა კრიტიკული იყო. ისინი ევროპიდან ვეღარ იღებდნენ იმ აუცილებელ დახმარებას (ფინანსები, საომარი აღჭურვილობა, ცოცხალი ძალა), რომელიც საკმარისი იქნებოდა მუსლიმანური ცოლიციის დასამარცხებლად. 1119—1120 წლების მიჯნაზე იერუსალიმის ჯვაროსანთა მეფე **ბალდუინ II** საიდუმლო ვითარებაში ჩამოვიდა საქართველოში, შეეხვდა დავით მეფეს და ერთად დასახეს სამომავლო გეგმები. ბუნებრივია, არ გვაქვს ზუსტი ინფორმაცია, კონკრეტულად რაზე ისაუბრეს მეფეებმა. ამის თაობაზე ჩვენ მხოლოდ ვარაუდის გამოთქმა შეგვიძლია. ქართველთა მეფეს საათივით ანყოფილ მსტოვართა ინსტიტუტს ჰყავდა, რომელიც ინტენსიურად იღებდა ინფორმაციას სელჩუკთა სულთნებისა თუ ამირების სასახლის კარიდან.

ბუნებრივია, ამ ინფორმაციის გაცნობა ჯვაროსანთა მეფისთვის ძალზე მნიშვნელოვანი იქნებოდა. არც ის იყო გამორიცხული, რომ საუბარი ჯვაროსნებისთვის ფულითა და საომარი აღჭურვილობით დაეხმარების განევას შეეზოდა. შესაძლოა, დავითმა პირობა მისცა ბალდუინს, რომ თურქთა მთელ ძალეს თავისკენ მიიზიდავდა და ამით განსაცდელისგან იხსნიდა პალესტინელ ჯვაროსნებს.

(გაბრძობა იქნება) ვანო სულორი

მეხმედ ბანდი (მოხანდას კარაჩანად ბანდი) 1869 — 1948, ინდოეთის ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის ლიდერი

გძულდეს ცოდვა და არა ცოდვილი.

მიუტევო, არ ნიშნავს, დაივინყო.

ზოგიერთს თვალის ჩინი აქვს წართმეული, ზოგს კი გული აქვს დაბრმავებული.

წინააღმდეგი ვარ ყოველგვარი ძალისმიერი მეთოდის, რაგინდ კეთილშობილი მიზნებს ემსახურებოდეს.

უზომოდ მიყვარს ჩემი თავისუფლება, ამიტომ ისეთს არავფერს მოვიმოქმედებ, რომ შევზღუდო სხვისი თავისუფლება.

ქალის ჭკუში რიტი სილამაზე მისი შინაგანი ბუნებაა.

როცა ვინმე ცდებდა, თავს ვეუბნებ: — შენ არ შემეცდარხარ განა? ან, თუ ვინმე ვნებასა აყოლოდი, მაშინაც შევასვენებ ხოლმე ჩემს თავს — განა შენ არ აყოლილხარ ვნებას? და ასე თანდათან ვრწმუნდები, რომ მეც ისეთი ვარ, როგორც სხვები. თუმცა იმასაც ვგრძნობ, რომ მე ვერ ვიქნები ბედნიერი, სანამ ყველანი არ ვიგრიძნობთ, რომ ბედნიერი ვართ.

პირადი ცხოვრების სინდინდე აუცილებელი პირობაა, რათა სხვა აღზარდო და გაანათლო.

„ძალაუფლება ორნაირი არსებობს: ერთი — სასჯელის შიშზე დამყარებული, მეორე კი — სიყვარულის ძალაზე დაფუძნებული, რომელიც ათასჯერ უფრო მტკიცეა, ვიდრე შიშზე დამყარებული ძალაუფლება.

მუდამ მოცუბენ ადამიანები, რომლებიც მოითხოვენ პატივით მოეპყრონ, როდესაც თვითონ სხვებს ამცირებენ.

ჯანსაღი უკმაყოფილება პროგრესის საწინდარია.

კორუფცია და ფარისევლობა არ უნდა იყოს დემოკრატიის გარდაუვალი შედეგი, როგორც ეს დღესაა.

მიმბაძველობა ყველაზე აშკარა პირობითობაა.

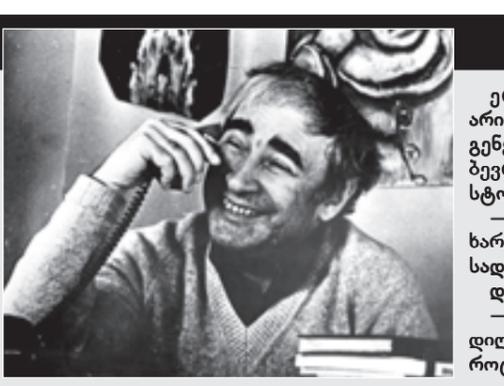
სჯობს, ყველანი წამებით დავიხრცოთ, ვიდრე შეგვიპყროს წყურვილმა, რომ სხვა ვანამოთ.

სიძულვილზე გამომრჯვე სიყვარულით, სიცრუეზე — სიმართლით, ძალადობაზე — მოთმინებით.

დავითმა შეაქლავალი შექლო — გააბრძობალი ქვეყანა ფეხზე დააყენა, აალორძინა და იმუამინდელ მსოფლიოში ყველაზე ძლიერ და მონინავე სახელმწიფოდ აქცია. 1089-დან 1119 წლამდე აღმაშენებელმა თითქმის მთელი საქართველო გამოიხსნა თურქთა კლანტებიდან (მხოლოდ თბილისი რჩებოდა აუღებელი). დავით აღმაშენებელი, ალექსანდრე მაკედონელი, ალექსანდრე მსოფლიო ისტორიის მეორე ადამიანი იყო, რომელმაც ყველა ბრძოლა მოიგო. სელჩუკებმა დიდი კატასტროფა განიცადეს საქართველოში და უმცირესი დღეები ჩავივდნენ.

იხით თუ არა, როცა:

თბილისში სტუმრად ჩამოსული ამერიკელი მწერალი ნოდარ დუმბაძეს შეხვედრისას ინგლისურად მიესალმა. ნოდარი თარჯიმანს მიუბრუნდა: — უთხარით, რომ სკოლაში გერმანულს მასწავლიდნენ. ამერიკელი მაშინვე გერმანულზე გადავიდა. — ახლა ისიც უთხარი, რომ ისინი კი მასწავლიდნენ, მაგრამ მე არ ვსწავლობდი-თქო, — დააზუსტა ნოდარ დუმბაძემ.

ერთ წვეულებაზე არისტოტელე და დიოგენე ერთად მოხვდნენ. ბევრმა შეჰხატრა არისტოტელეს: — ბედნიერი კაცი ხარ, მეფესთან ერთად სადილობ ხოლმე. დიოგენემ ყური მოჰკრა მათ საუბარს და არისტოტელეს მიმართა: — არისტოტელე, მე არ მომწონს შენი ცხოვრება. შენ უნდა ისადილო მაშინ, როდესაც მეფეს მოშვიდება. მე კი ვსადილობ მაშინ, როცა მე მომშვიდება.

პაჩა ბაქაძე!

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

არაფერი მიუთითებს იმაზე, რომ რუსეთი გავლენას რომელიმე მეზობელ ქვეყანაზე თავდასხმას ან დანიშნავს ანუ ამით. ეს არის ცალმხრივი აბრეშქაშის ესკალაცია ნატოს მხრიდან, რომელიც აბრეშქას საფრთხეს და ამით ხელს უწყობს ევროპაში დესტაბილიზაციას. სამხედრო მზადება მომზადების თავდაცვის მრავალფეროვნების, აგრეთვე, ქვეყანაში ოპოზიციის დასაღწევადაც. ევროპას ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური ხასიათის პრობლემები აქვს, ამიტომ საჭიროა სამხედრო მზადება, რომელიც პრობლემებისგან ყურადღებას სხვა რამეზე გადაიტანს.

ნატო რუსეთთან საომრად ემზადება?

ნატოს წევრი ქვეყნების თავდაცვის მინისტრებმა მიმდინარე წლის 26 ოქტომბერს ბრიუსელში გამართულ შეხვედრაზე მიიღეს გადაწყვეტილება აღმოსავლეთ ევროპაში, უშუალოდ რუსეთის საზღვრებთან, 4000 სამხედრო მოსამსახურის განლაგების თაობაზე. ეს არის ე.წ. მონინგე ბაზირების ძალები, რომლებიც მხარი უნდა დაუჭირონ 40 ათასი ჯარისკაცისგან დაკომპლექტებულმა სწრაფი რეაგირების ძალებმა. ეს შეიარაღებული ძალების ყველაზე დიდი ესკალაციაა ევროპაში სსრკ-სა და აშშ-ს შორის ცივი ომის კულმინაციის შემდეგ.

ნატოს გენერალურმა მდივანმა იანს სტოლტენბერგმა განაცხადა, რომ სამხედრო ქვედანაყოფები განლაგდებიან პოლონეთსა და ბალტიისპირეთის 3 რესპუბლიკაში და „ალიანსის ნებისმიერ წევრზე თავდასხმა განიხილება, როგორც თავდასხმა თითოეულ წევრზე“.

გამოდოდა, თქვა, რომ ეს ზომები ჩაფიქრებული არ არის რუსეთისგან მომდინარე რაღაც საფრთხის გამო. მან, აგრეთვე, განაცხადა, რომ ნატო რამდენიმე სამხედრო ზომ-აღდს გაგზავნის შავ ზღვაში. აშშ-ის თავდაცვის მინისტრის განცხადებით, აშშ საომრად მზადყოფნაშია 900 ჯარისკაცს აღმოსავლეთ პოლონეთში გაგზავნის.

ავნის. აშშს გარდა, ჯაპონი, ტანკაუსა და მკიმი ნიანი მანქანების ბრიგადა-არტილერიას, აგრეთვე,

მრავალფუნქციურ მარტინ-მარტინებს — „შპმ ქორკაუს“, გადაიყვანს რუსეთის საზღვრებთან. ეს გადაწყვეტილება, 330 ამერიკელი ჯარისკაცის ნორვეგიაში გადაყვანასთან ერთად, ერთხმად იქნა მიღებული, რაც ცივი ომის პერიოდშიც კი არ მომხდარა.

რამდენიმე დღის წინათ გამართულ ავიაციის სალონ Airshow Cina-2016-ზე საზოგადოებამ პირველად იხილა მეხუთე თაობის ჩინური გამანადგურებელი J-20 („ძიან-20“).

გამოფენა-სალონი Airshow Cina 1996 წლიდან ყოველწლიურად იმართება ქალაქ ჩუუხაიში (პროვინცია გუანდუნი). ამ წელს ავიაციის 23 სახელმწიფოს 560-მდე ავიაციონაირი მონაწილეობდა. თვითმფრინავის ტექნიკური მახასიათებლების დიდი ნაწილი გასაიდუმლოებულია. ცნობილია, რომ გამანადგურებელს, რომლის უმთავრესი ამოცანაა წყნარი ოკეანის აკვატორიის დაცვა იქნება, ხომალდსა და ალმდეგო რაკეტებით აღჭურვავენ.

ზე, რომელიც იფრენს რუსული ძრავით PD-93-ით. ეს გამანადგურებელი ჰაერში პირველად აფრინდა 2012 წლის 31 ოქტომბერს. სამხედრო ექსპერტები ამბობენ, რომ ჩინური J-20 მეხუთე თაობის რუსული ექსპერიმენტული გამანადგურებლის პროტოტიპია. „ჩინური საჰაერო მანქანის საფუძველში ჩადებულია რუსული „მიგ-1,44“-ის მახასიათებლები. ამ თვითმფრინავს, რომელმაც 2000 წელს დაასრულა ფრენა, ძალიან ჰგავს ჩინური J-20. მართალია, ოფიციალურად არავის უთქვამს, მაგრამ J-20-ზე დამონტაჟებულია რუსული ძრავი ALI-31D-M „სალუტი“, ისინი ჩინეთმა ნახევარ მილიარდ დოლარად შეისყიდა“, — განაცხადა სამხედრო ექსპერტმა, ჟურნალ „არსენალ ოტენესტვის“ მთავარმა რედაქტორმა დიმიტრი დროუდინოვმა.

ჩინეთმა პირველად წარმოადგინა მეხუთე თაობის გამანადგურებელი J-20

ექსპერტთა ვარაუდით, ჩინეთის შეიარაღებული ძალების განკარგულებაში იქნება ექვსი J-20. ეს სტელსის ტექნოლოგიით დამზადებული დიდი გამანადგურებლის ყველაზე დიდი რაოდენობაა მსოფლიოში ამერიკელების შემდეგ. რუსებს ასეთი ტექნოლოგიით დამზადებული T-50 მხოლოდ 4 ერთეული ჰყავთ.

J-20-ის ტექნიკური მახასიათებლები:
*ეკიპაჟი — 1 კაცი;
*სიგრძე — 20,3 მ;
*ფრთების განშლა — 12,85 მ;
*სიმაღლე — 4,45 მ;
*მასა (მთავარი) — 36000 კგ;
*ფრენის სიშორე — 5500 კმ;
*საომარი მოქმედების რადიუსი — 2000 კმ.

ფრთოსანი რაკეტა „კალიბრებით“ აღჭურვილი 2 რუსული წყალქვეშა ნავი „აკულა“ ბრიტანეთის სამხედრო-საზღვაო ფლოტის მიერ ირლანდიის ზღვაში იქნა იდენტიფიცირებული, „კილოს“ კლასის მესამე რუსული წყალქვეშა ნავი — ლა-მანშის სრუტეში.

სამი რუსული წყალქვეშა ნავი, რომელთაგან 2 ატომურია, ხმელთაშუა ზღვაში შეუერთდება სამხედრო ხომალდების ჯგუფს, რომელსაც მეთაურობს ავიამზიდი „ადმირალი კუზნეცოვი“. ეს სუბმარინები მურმანისკთან ახლოს მდებარე სევერემორსკიდან 30 ოქტომბერს გამოვიდნენ. მესამე რუსული წყალქვეშა სუბმარინა, რომელსაც დი-ზელ-ეიექტრული ძრავა ამოძრავებს, ნორვეგიულმა საპატრულო თვითმფრინავმა P3-მა ლა-მანშის სრუტეში შენიშნა.

რუსეთმა ხმელთაშუა ზღვაში ატომური წყალქვეშა ნავები გაგზავნა

სამივე ნავს 6 საათის განმავლობაში უთვალთვალებდნენ ბრიტანული წყალქვეშა ნავ „ტრაფალგარიდან“. **როგორც ჩანს, რუსეთის სურს, დაანახვოს დასავლეთის, რომ მისი წყალქვეშა ნავები ზღვაში გავიდნენ.** რუსული სუბმარინების მიზანი შეიძლება იყოს ალპო, სადაც ბლოკირებულია 270 ათასი სამოქალაქო პირი, რომლებსაც ძალადიდან გამოძევების იმედი თითქმის ათწინაწკია.

ფლოტი კი, ალბათ, ყურადღების გადასატან მანევრს შეასრულებს. ამ მომენტისთვის რუსეთის შეიარაღებული „აკულას“ კლასის 11 წყალქვეშა ნავით: მათ უმრავლესობას არემონტებენ და მხოლოდ 3 სუბმარინას იყენებენ აქტიურად. ესენია: K-154 „ტიბრი“; K-335 „გაპარდი“ და K-317 „პანტიკა“.

რუსეთს ჰყავს „კილოს“ კლასის 20 დიზელ-ელექტროდრავიანი წყალქვეშა ნავი და „გაუმჯობესებული კილო“, რომელიც „ვარშავიანკის“ კლასს განეკუთვნება. ამ სუბმარინებს („პროექტი-363“), რომლებზეც დამონტაჟებულია თითქმის უხმაურო ძრავები, შეუძლია დაახლოებით დი მანძილით დაშორებული სამიზნე, თვითონ კი შეუმჩნეველი დარჩეს მონიტორინგის ხომალდსა და ნავსა და რადარებისთვის. მისი წყალწყვა 3100 ტონაა, სიჩქარე — 20 კვანძი, შეუძლია ჩაყვინთოს 300 მ სიღრმეზე. ეკიპაჟი შეადგენს 52 კაცს. ეს წყალქვეშა ნავები აღჭურვილია 18 ტორპედოთი, ჭურვებითა და 8 ფრთოსანი რაკეტა „კალიბრ 3M54“-ით.

გერმანიის ხელისუფლების საემიგრაციო პოლიტიკა, დიდი ხანია, მოსახლეობის უკმაყოფილებას იწვევს. ადგილობრივებს სხირად აქვთ კონფლიქტი სტუმრებთან, ამიტომ უკვე ბევრი ლაპარაკობს გერმანელი საზოგადოების მხრიდან ლტოლვილების დისკრიმინაციაზე. ამ ყველაფერმა შექმნა ნიადაგი იმისა, რომ გერმანელთა უარყოფითი დამოკიდებულება აქვთ სულეიმანის სექსპარიერის მიმართ. „სირიელი პორნოგრაფების“ ნათესავები და სხვა ლტოლვილებიც უარყოფითად არიან განწყობილი სულეიმანის პროფესიისადმი. ისინი ამბობენ, რომ სულეიმანი არცხვენს თავის ოჯახს და არასწორ წარმოდგენას ქმნის ახლო აღმოსავლეთში მცხოვრებ ადამიანებზე.

გლობალიზაცია, რომელიც ახლავს სხვადასხვა კულტურის შერწყმის მცდელობას, ფასეულობების სისტემაში — კონფლიქტებს, ადამიანებს შორის გაუცხოებას იწვევს. ევროპამ, რომელიც საუკუნეების განმავლობაში ქადაგებდა სიტყვისა და ადამიანის თავისუფლებას, თანასწორობასა და ტოლერანტობას და რომელიც, კარგა ხანია, უგულვებელყო ქრისტიანობა, დაკარგა ის ფასეულობები, რომლებმაც აქამდე მოიყვანა; სამაგიეროდ, ჩაიძირა სულიერი და ზნეობრივი ქაოსში, სადაც წინა პლანზე წამოწეულია ე.წ. ნეოლიბერალური ფსევდოლიბერლები.

საზოგადოებრივი კი, დღეს ე.წ. დემოკრატიული ფასეულობები მხოლოდ ძალაუფლებისა და ეკონომიკური უპირატესობის გაძლიერების გამართლებას, რომელსაც დასავლეთი იყენებს ქვეყნებისა და ხალხების დასამორჩილებლად. დასავლეთის თანამედროვე ფასეულობების სისტემა — ეს არის სისტემა, რომელიც აშშ-მა შექმნა სხვადასხვა ქვეყანაში მისთვის მიუღებელი რეჟიმების დასამხობად დემოკრატიის სახელით. ეს „ფასეულობები“ კი ეწინააღმდეგება საუკუნეების განმავლობაში ჩამოყალიბებულ ქრისტიანულ (მართლმადიდებლურ) ტრადიციებს ოჯახის, ერის, გაერთიანების, ზნეობის შესახებ და ეწევა პომოსესუალობის, გარყვნილების, ანტირელიგიური იდეების პროპაგანდას. ამის ნათელი დასტურია აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის — ჯონ კერის მუქარა მსოფლიოს ყველა ქვეყანაში ერთ-

ნაირსქესიანთა ქორწინების დაკანონებაზე; ამის ნათელი დასტურია ფრანგული გამოცემა „შარლი ებლოს“ ანტი-მუსლიმანური კარიკატურები, რომელთა გამოცემა ტრაგედია დატრიალდა; შვედი ლე-სბოსელი-მდედელმსახურის(?) განცხადება ეკლესიებიდან ქრისტიანობის სიმბოლოს — ჯვრის ჩამოსხმის შესახებ, დანიის ქალაქ ოდენსეს ზოოპარკში შოკისმომგვრელი სანახაობის — ლომის ლემის გაკვეთის ჩვენება ბავშვებისთვის; მასობრივი მკვლელობები ამერიკის სასწავლო დაწესებულებებში — სკოლებსა და უნივერსიტეტებში და ა.შ. რუბრიკაში გთავაზობთ სწორედ ისეთ ფაქტებს, რომლებიც მიუღებელია არა მხოლოდ ქართველი საზოგადოებისთვის, არამედ ყველა ნორმალური ადამიანისთვის. დარწმუნდებით, რომ ყველაფერი, რაც ბრწყინავს, ოქრო არ არის...

უზნეობა დემოტრაპიის სახელით

«ისლამურ სახელმწიფოს» ტერორს გამოქვეყნებულ სირიელ გერმანულ პორნოგრაფიას დაიწყო

„19 წლის სირიელი ანტონიო სულეიმანი სამშობლოდან ტერორისტების თვითნებობას გამოექცა და ახალი ცხოვრება დაიწყო პორნოგრაფიკულ კვლავის ამბლუაში“, — წერს ბრიტანული გამოცემა Mirror-ი.

გალიზიანებული გერმანელი ამბობენ, რომ ერთადერთი, რას აკლდა მათ ქვეყანას — ეს სირიელი პორნოგრაფია

ანტონიო გერმანიაში ოჯახთან ერთად ჩავიდა 2012 წელს, როდესაც „ისლამური სახელმწიფოს“ მეტროპოლიტანი სირიისა და ერაყის მნიშვნელოვანი ტერიტორიები დაიპყრეს და ქვეყანაში ომი გაჩაღდა. პორნოგრაფიკულ კარიერა მან დაიწყო ფილმით „არაბთა მეფე“. სირიელი ამბობს, რომ თავისი მაგალითით განზრახული აქვს, შეცვალოს დასავლეთის ქვეყნების დამოკიდებულება ახლო აღმოსავლეთიდან ლტოლვილების მიმართ. თავის „სირიელ პორნოგრაფიკულ“ უნოდებს და აღიარებს, რომ სამშობლოში, სადაც პორნოგრაფია ეწევა აკრძალულია, ჩვეულებრივ თეატრში თამაშობდა, მაგრამ ყოველთვის ოცნებობდა პორნოგრაფიკულ კარიერაზე. „გერმანიაში მე ვტყუარა თვის უზნეობით, შემოვიღე გავაქვით ყველაფერი, რისი გაკეთებაც არ შემიძლო“, — ამბობს სულეიმანი. Mirror-ი აღნიშნავს, რომ გერმანიის ხელისუფლებამ დაიწყო მისი პროფესიის შესა-

სულეიმანი ამბობს, რომ მას შემდეგ, რაც ფართო საზოგადოებამ შეიტყო მისი პროფესიის შესახებ, დღე არ გავა, რომ მან და მისმა ახლობლებმა მუქარის წერილი ან შეურაცხყოფილი შეტყუობები არ მიიღონ სოციალურ ქსელში. გერმანელი-

ესტონელმა ქალმა საკუთარ თავთან იქორწინა

ესტონელი ქალი ცოლად საკუთარ თავს გააყვია. საქორწინო ცერემონიაზე ქალმა 21 ადამიანი მიიპატიოა, — იუწყება Depfi. პორტალი Ohtuht-ის მიერ გავრცელებული ინფორმაციით, ქრისტალ რა ლასკი თავის მოგზაურად მიიჩნევს და დაინტერესებულია ეზო-

თერკით. „მე დავაქორწინე შინაგანი ქალი კრისტალი და შინაგანი მამაკაცი რა“, — ამბობს ესტონელი ქალი. გამოცემა, აგრეთვე, წერს, რომ ესტონელი ქალი გეგმავს გათხოვებას ნამდვილ მამაკაცზეც, საკუთარ თავზე დაქორწინებას კი ამ კავშირისათვის მზადებად მიიჩნევს.

«კულინარიული შედევი»: დედა 4 წლის შვილს «გმოგზიარა კროსის» ტორტი გამოუხსო

ბრიტანელმა ქალმა ჯეიმზი პაკარდმა თავის შვილს დაბადების დღეზე გამოუცხო ტორტი — „გმოგზიარე ძროხა“.

4 წლის ბენცმა დედას მოცხოვა მთხოვა, ინტერნეტ-სოხვა, დაბადების დღისთვის გამოეცხო ტორტი ძროხისა და ხბოს გამოსახულებით. დედამ კი შემოქმედებითი უნარი გამოამჟღავნა. „ფეისბუქის“ ადმინისტრაციამ ჯეიმზი პაკარდის მიერ გამოცხვარი ტორტის ფოტოს გასაჯაროება დაუშვებლად მიიჩნია და სოციალური ქსელიდან წაშალა, მაგრამ მოსიყვარულე დედის „კულინარიული შედევის“ ფოტო გამოცემა The Telegraph-მა გამოაქვეყნა. „როდესაც ბენცმა ძროხისა და ხბოს სახით ტორტის გა-

გერმანიაში მიგრანტებმა მსხვილ ტყუარებში დანა გაუყარა და ტყუარები და უკრები მოაჭარა

„გერმანიის ფედერალური რესპუბლიკის პოლიციამ დააპატიმრა ლტოლვილი, რომელმაც მამაკაცს თვალეში დანა გაუყარა, შემდეგ კი ტყუარები, ქუთუთოები და ყურები მოაჭარა“, — იუწყება გამოცემა The Daily Star-ი.

ინციდენტი მოხდა 7 ოქტომბერს შლუზტერნში, ფრანკფურტთან ახლოს, მიგრანტების ცენტრში. ერთ-ერთი მცხოვრებელს განწირული ყვირილი შემოესმა და პოლიცია გამოიძახა. სამართალდამცველებმა კარი შეამტვრიეს და დააპატიმრეს 19 წლის ყმაწვილი, რომელიც თავზე აჯდა 18 წლის მსხვერპლს. მძიმე დაზიანებების მიუხედავად, დაზარალებული ცოცხალი გადარჩა, ოღონდ, ექიმები ჯერ ვერ ამბობენ, დაუბრუნდები თუ არა მას მხედველობას.

ლიდან წაშალა, მაგრამ მოსიყვარულე დედის „კულინარიული შედევის“ ფოტო გამოცემა The Telegraph-მა გამოაქვეყნა. „როდესაც ბენცმა ძროხისა და ხბოს სახით ტორტის გა-

„შურნალისტიკითან ლაყბობის ნაცვლად ოლანდმა, უმჯობესია, იფიქროს იმაზე, რომორი ფერებით დაბრუნდება თავის პრეზიდენტობას. ოლანდს ამის გასაკეთებლად არ ეყოფა ფანტაზია, ისევე, რომორც თავის დროზე ვერ განისივრება, რა რთული და დაუძლეველი საგზაო ელოდა პრეზიდენტობის ხუთწლიან ვადაში. ამიტომაც, რომ ოლანდისადმი დღევანდელი პროცენტი ისტორიულ მინიმუმამდე — 11 პროცენტამდე დაეცა. საფრანგეთის არც ერთი პრეზიდენტი არ ჩაძირულა ისე ღრმად, რომორც ოლანდი“.

«Gallup»:

აშშ-ის საარჩევნო სისტემისადმი უნდობლობა ჩაკორდულ მარჯვენაებს მიადნია

ამერიკელების ეს ნეგატიური დამოკიდებულება გელაპის ინსტიტუტმა გამოარკვია 25-26 ოქტომბერს ჩატარებული სოციოლოგიური გამოკითხვით, რომელმაც მოიცვა 50 შტატი და კოლუმბიის ფედერალური ოქტის 1000 მოქალაქე.

გაირკვა, რომ მოცემული მომენტისთვის რესპონდენტთა 69 პროცენტს არჩევნების ეროვნული სისტემა უსამართლოდ მიაჩნია, რაც 10 პროცენტით მეტია, 2016 წლის მონაცემებზე და 16 პუნქტით აჭ-

არბებს 2008 წლის მონაცემებს. იმხანად **ბარაკ ობამა** პრეზიდენტობისთვის იბრძოდა.

The Pew Research Center-ის მონაცემებით, ამომრჩევლების მხოლოდ 35 პროცენტ-

მა მიიჩნია, რომ პრაიმერიზი არის კარგი საშუალება პრეზიდენტის პოსტზე კვალიფიციური კანდიდატების ასარჩევად. საზოგადოებრივი აზრის შესწავლით დადგინდა, რომ **დონალდ ტრამპი** და **ჰილარი კლინტონი** ამერიკის ისტორიაში ყველაზე არაპოპულარული კანდიდატები არიან. ორივეს ძალიან დაბალი რეიტინგი აქვს პატიოსნებისა და მათდამი ნდობის თვალსაზრისით.

«ვაუინგტონ პოსტი»:

ფილიპინების პრეზიდენტი კვლავ აბიანებს ანტიკორუფციას

როდრიგო დუტერტემ სიტყვა გატეხა და კვლავ შეაგინა ამერიკელებს: მაიმუნები და სულელები უწოდა იმიტომ, რომ იანკებმა უარი უთხრეს ფილიპინელებისთვის 26 ათასი ამერიკული წარმოების შაშხანის მიყიდვაზე.

„შეხედეთ ამ მაიმუნებს! მათ არ სურთ, მოგვეყიდონ 26 ათასი ცეცხლსასროლი იარაღი, რომელთა ყიდვაც გვინდოდა. ძუკნები! ჩვენ გვეყოფა ჩვენივე წარმოების იარაღი სულელი ამერიკელების გარეშე“; — განაცხადა ბატონმა როდრიგო დუტერტემ. ასე დაარღვია „ღმერთისა და ხალხის წინაშე“ 28 ოქტომ-

ბერს დადებული პირობა, რომ აღარ შეაგინებდა ამერიკელებს; დაარღვია კი თურმე იმიტომ, რომ იაპონიაში დიპლომატიური ვიზიტიდან დაბრუნებისას „ღმერთის ხმა“ მოესმა(!). აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის ოფიციალურმა წარმომადგენელმა **ჯონ კირბი** ვერ ახსნა, რატომ უწოდა

დუტერტემ ამერიკელებს მაიმუნები.

მან მხოლოდ ის განაცხადა, რომ ასეთი სიტყვები უნაღამდებდა ამერიკის „მჭიდრო ურთიერთობას“ ფილიპინელ ხალხსა და მთავრობასთან;

„ამ ურთიერთობას ვავითარებდით წლების განმავლობაში... და იგი (ურთიერთობა) კვლავაც გრძელდება“, — თქვა მან. ამასთანავე, ხაზი გაუსვა, რომ დემოკრატიულ საზოგადოებაში ქვეყნის ხელმძღვანელობა „არ ეყრდნობა ერთი ადამიანის მხრებს“, მაგრამ ამ ერთ ადამიანთანაც შეიძლება კარგი, სამუშაო „ურთიერთობების“ დამყარება.

«ლე ფიგარო»:

ფრანსუა ოლანდისადმი დღევანდელი 11-პროცენტისანი ზღვარი

საფრანგეთის პრეზიდენტ ფრანსუა ოლანდს ვადის გასვლამდე ცოტა დრო დარჩა. „ლე ფიგარო“ მისი პრეზიდენტობის ხუთწლიან ვადას აჯამებს.

ეს პერიოდული ორგანო აცხადებს, რომ შურნალისტიკითან ლაყბობის ნაცვლად მან (ოლანდმა), უმჯობესია, იფიქროს იმაზე, როგორი ფერებით დაბრუნდება თავის პრეზიდენტობას. გაზეთი დაარწმუნებულია, რომ ოლანდს ამის გასაკეთებლად არ ეყოფა ფანტაზია, ისევე, როგორც თავის დროზე ვერ გაისივრება, რა რთული და დაუძლეველი საგზაო ელოდა პრეზიდენტობის ხუთწლიან ვადაში. ამიტომაც, რომ **ოლანდისადმი დღევანდელი პროცენტი ისტორიულ მინიმუმამდე — 11 პროცენტამდე დაეცა**. საფრანგეთის არც ერთი პრეზიდენტი არ ჩაძირულა ისე ღრმად, როგორც ოლანდი. ფრანსუა ოლანდი, როგორც ჩანს, ფიქრობდა, რომ გა-

ინაღდა რესპუბლიკის პრეზიდენტობის წყნარი და უზრუნველი ცხოვრება, როცა 2012 წელს **ნიკოლა სარკოზი** დაამარცხა. ეს იყო დიდი შეცდომა! — ირონიულად შენიშნავს „ლე ფიგაროს“ შურნალისტიკის ხელმძღვანელის თანამდებობა ეკავა, რაც, სტატიის ავტორის აზრით, „უდიდესი ნაკლია“ სახელმწიფოს მეთაურისთვის.

პრეზიდენტისგან არასტანდარტულ გადაწყვეტილებას მოითხოვდა, რომლის ძალაც საფრანგეთის სახელმწიფოს მეთაურს, სამწუხაროდ, არ შესწევს“, — მიიჩნევს მემარჯვენე გაზეთი და დასძენს, რომ შექმნილ სიტუაციაში ჩერჩილის ხედვით, გამოცდილებით და გონიერებით უნდა იყოს აღჭურვილი.

ამასთანავე, 10 წლის განმავლობაში ოლანდს სოცპარტიის ხელმძღვანელის თანამდებობა ეკავა, რაც, სტატიის ავტორის აზრით, „უდიდესი ნაკლია“ სახელმწიფოს მეთაურისთვის.

ქვეყნის სათავეში დგომა სულაც არ არის პარტიის ლიდერობა — ეს არის მიმდინარე საკითხების გადაწყვეტა ან შიდა კონფლიქტების გარჩევა. ამაზე ყოფილ პირველ მდივანს, ფრანსუა ოლანდს, არ უფიქრია, როცა ელისეს სასახლეში გადააბრუნდა. ახლა კი ფრანგები მისგან ანგარიშის ჩაბარებას ითხოვენ.

«ფოქს ნიუსი»:

საარჩევნო თაღლითობისთვის — ხისე

ამერიკის საპრეზიდენტო არჩევნების შედეგების განსაზღვრის კრიტიკულად მნიშვნელოვანი შტატების სამ მოქალაქეს ჩადენილი დანაშაულისთვის ბრალდება წარუდგინეს, რომელიც საარჩევნო თაღლითობას ეხება.

ვაშალა მასაკუსა 40 წლით პატიმრობა ემუქრება, თუ დაუმტკიცდა, რომ რეგისტრაციაში ატარებდა არარსებულ ამომრჩევლებს. სამართალდამცავი ორგანოების ინფორმაციით, 30 წლის მასაკუსა ერთ-ერთი რეგიონული „პროპაგანდისტური ჯგუფისთვის“

მუშაობდა, რომლის არაკანონიერი საქმიანობის შესახებ ადგილობრივმა მოხელეებმა შეიტყვეს.

ფლორიდაში 74 წლის **ბლედის კოუბო** დააპატიმრეს, რომელიც მისმა კოლეგებმა, რომლებთან ერთადაც მუშაობდა ამომრჩეველთა რეგის-

ტრაციის ბიუროში, ამხილეს ხმის მიცემის შედეგების გაყალბებაში ადგილობრივი მერის ერთ-ერთი კანდიდატის სასარგებლოდ.

მზიან შტატშივე ამხილეს 33 წლის ქალი — **ტომიკა კარბილი**, რომელმაც შეავსო ხუთი სარეგისტრაციო ფორმა ამომრჩეველთა თანხმობის გარეშე. გამოძიების ინფორმაციით, კვრავილი უწინ ამავე ხერხით აყალბებდა სარეგისტრაციო ფორმებს არარსებულ ამომრჩევლებზე, ასევე, ზოგიერთ გარდაცვლილ ადამიანზე.

ჰალედ ხოჯამ დაადასტურა ის, რაზეც, დიდი ხანია, ლაპარაკობს სირიის ხელისუფლება, კერძოდ ის, რომ ე.წ. ზომიერი ოპოზიცია და ტერორისტები ერთმანეთთან არიან დაკავშირებული. ხოჯამ აღიარა, რომ განსხვავება მათ შორის არ არსებობს და ორივეს ერთად ბარე ქალები სირიის ეროვნული სუვერენიტეტის შერყვევისთვის იყენებენ.

«რია ნოვოსტი»:

სტივენ სიგალმა რუსეთის მოქალაქეობა მიიღო

რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა ხელი მოაწერა ბრძანებულებას ამერიკელი მსახიობისა და პროდიუსერის — სტივენ სიგალის რუსეთის მოქალაქედ მიღების შესახებ. ეს დოკუმენტი გამოქვეყნებულია კრემლის საიტზე.

პრეზიდენტის პრესმდივნის — დიმიტრი პესკოვის განცხადებით, მოქალაქეობის მიღების თხოვნით სიგალი პრეზიდენტს „დაუინებით და ხანგრძლივი დროის განმავლობაში“ მიმართავდა. სიგალი არაერთხელ ზისაა ნამყოფი რუსეთში და ყოველთვის აცხადებდა, რომ მოსწონს ამ ქვეყნის კულტურა. იუჟნო-სახალინსკში კინოფესტივალ „ქვეყნის კიდეზე“ ყოფნისას

მან ჟურნალისტებს უთხრა, რომ კარგ პოტენციალს ხედავს ნახევარკუნძულზე თავისი ბიზნესის სანარმოებლად. მსახიობი აპირებს, წელიწადში რამდენიმე თვე რუსეთში დაჰყოს „იმ ადამიანებთან ერთად, რომლებსაც მე ვუყვარვარ და მელოდებიან“. სიგალი იმასაც ყვებოდა, რომ მისი ბაბუა მამის მხრიდან რუსეთის ერთ-ერთ გუ-

ბერიაში დაიბადა, XX საუკუნეში კი აშშ-ში გადაბარგდა. თავისი ფესვების ძიებაში სიგალი ეწვია ყალმუხეთს, ტუვასა და იაკუტიას.

სიგალმა შეავსო ცნობილი უცხოელების სია, რომლებმაც რუსეთის მოქალაქეობა მიიღეს. ესენი არიან: ფრანგი მსახიობი შარლ ლეპარდი, იტალიელი დირიჟორი და პიანისტი ფაბიო მასტრანჯილო, ბერძენი დირიჟორი თაოდორ კურტიუსი, მოკრივე როი ჯონს-უიტი-როსი, სამხრეთკორეელი მოციგურავე შიმტორ ანი, აღმოსავლური ორთაბრძოლების ოსტატი ჯაფრი მონსონი და სხვ.

SKY News:

ნატოს ყოფილმა გენდირჟანმა აშშ-ს მოუწოდა, გახდეს «მსოფლიო პოლისიელი»

რასმუსენმა გააკრიტიკა ბარაკ ობამას ადმინისტრაცია იმის გამო, რომ არ სურს, გამოიყენოს სამხედრო ძალა ან თუნდაც მისი გამოყენების მუქარით დააშინოს სხვა ქვეყნები.

„გეჭირდება ამერიკა, როგორც მსოფლიო პოლიციელი. ჩვენ გეჭირდება აშშ-ის ლიდერობა მსოფლიოში“, — განაცხადა მან. ნატოს ყოფილმა მეთაურმა აშშ-ს ზესახელმწიფო უწოდა და გამოთქვა შეშფოთება, რომ ამერიკის მომდევნო პრეზიდენტი შეიძლება გახდეს დონალდ ტრამპი, რაც „დიდად საშიში იქნება მთელი

მსოფლიოსთვის“. „სირია ომითაა გახლეჩილი, ერაყი კატასტროფის ზღვარზეა, ლიბია ყოფილი ჩრდილოაფრიკული სახელმწიფოა. რუსეთი თავს დაესხა უკრაინას და აღმოსავლეთ ევროპის დესტაბილიზაცია გამოიწვია, ჩინეთი კუნთებს ათამაშებს. ჩრდილოეთ კორეა ატომური იარაღის გამოყენებით იმუქრება“, — ჩამოთვალა მან.

რასმუსენი ამჟამად თბილად არის მოწყობილი — ამერიკულ საინვესტიციო ბანკ „გოლდმან საქსი“ მრჩევლად მუშაობს.

რუსეთის საგარეო საქმეთა ოფიციალურმა წარმომადგენელმა მარია ზახაროვამ მკვეთრად გააკრიტიკა რასმუსენი, რომელმაც აშშ-ს მოუწოდა, გახდეს „მსოფლიოს ჟანდარმი“.

„როგორ არიან დაშორებული მსოფლიო ჟანდარმერიაზე მეოცნებე ადამიანები დემოკრატიას, დარწმუნებული არ ვარ, რომ მათ რამე იციან დემოკრატიის შესახებ“, — დაწერა მან თავის „ფეისბუქში“.

«იზვესტია»:

სირიის ოპოზიციამ ტერორისტებთან თანაგზრობა აღიარა

სირიის საგარეო ოპოზიციის ერთ-ერთმა ლიდერმა ჰალედ ხოჯამ განაცხადა, რომ „ზომიერი დაჯგუფებები“ იძულებით თანამშრომლობენ ალექსანდრ ტერორისტებთან... მოსკოვში ამ განცხადებას უაზროს უწოდებენ იმ ფონზე, როცა რუსეთი ჰუმანიტარული მდგომარეობის შესამსუბუქებელ ნაბიჯებს დგამს ალექსანდრის აღმოსავლეთ რაიონებში. სირიაში, სხვათა შორის, მიუთითებენ, რომ ტერორისტებსა და ოპოზიციას შორის განსხვავება დიდი ხანია, აღარ არსებობს. ალექსანდრ კი, ადრე თუ გვიან, გათავისუფლდება.

— მოსახლეობას, რომელიც აღმოსავლეთ ალექსანდრის რაიონებში ალყაშია მოქცეული, სხვა არაფერი დარჩენია, გარდა იმისა, რომ მიიღოს ისლამისტი „ბოევიკების“ მიერ შეთავაზებული დახმარება“, — განაცხადა ჰალედ ხოჯამ და განმარტა, რომ, უწინარეს ყოვლისა, ლაპარაკია „ჯებჰატ ან-ნუსრაზე“.

რუსეთსა და სირიაში მიიჩნევენ, რომ ხოჯას სიტყვები ადასტურებს „ზომიერი“ ბოევიკებისა და ტერორისტების დაახლოების ფაქტს და იმასაც, რომ შეიარაღებულ დაჯგუფებებს არ სურთ, იპოვონ გამოსავალი ალექსანდრის რაიონის რთული სიტუაციიდან.

რუსეთის ფედერაციის საზღვარსა და სირიის საზღვარს შორის თანამშრომლობის მოადგილემ ვლადიმერ ჯაბაროვმა „იზვესტიას“ განუცხადა, რომ სულ უფრო თვალსაჩინო ხდება „ბოევიკებისა“ და ზომიერი ოპოზიციის შეზრდის პროცესი:

— რას ნიშნავს, არ აქვთ „სხვა გამოსავალი“? სთხოვონ ამერიკელებს, დაეხმარონ „ჯებჰატ ან-ნუსრასთან“ დისტანცირებაში, მაგრამ ისინი ამას არ აკეთებენ. პირიქით — ოპოზიციის უარს არ ამბობს „ბოევიკებისგან“ დახმარების მიღებაზე და იბრძვის მათ მხარეს, ბომბავს საცხოვრებელ კვარტლებს, დანაშაულს კი იმით ამართლებს, რომ სხვა გამოსავალი არ აქვს. ამ დროს რუსეთი აცხადებს სიჩუმის რეჟიმს, ხსნის გასასვლელებს მშვიდობიანი მოსახლეობისთვის; ასევე, უფლებას აძლევს შეიარაღებულ „ბოევიკებს“, დატოვონ ქალაქი, თუმცა „შე-

იარაღებული ოპოზიციიდან“ ცოტა ვინმე თუ იყენებს ამ შესაძლებლობას. მაგრამ დიდხანს ასე ვერ გაგრძელდება. რომელიმე მომენტში განახლდება შეტევა ალექსანდრის ალყაში მოქცეულ რაიონებზე და რუსეთის საჰაერო-კოსმოსური ძალები სირიის სამხედრო-საჰაერო ძალებთან ერთად კვლავ დაბომბავენ „ბოევიკებს“.

არაბული მასშედის ცნობით, ბოლო დღეებში „ბოევიკებმა“ გააძლიერეს ალექსანდრის დასავლეთი რაიონებისთვის ცეცხლის დაშენა, რომლებსაც სირიის არმია აკონტროლებს. ეს კი მშვიდობიანი მოსახლეობის განადგურებას იწვევს.

ნიმანდობლივია, რომ, ორ კვირაზე მეტია, რუსეთისა და სირიის ავიაცია არ ბომბავს ტერორისტების მიერ მიტაცებულ ტერიტორიებს. ალექსანდრის გახსნილია 8 ჰუმანიტარული დერეფანი. ორი მათგანით შეუძლიათ ისარგებლონ „ბოევიკებმა“ — გავიდნენ იარაღით. ტერორისტების ჩასაფრებულ სნაიპერები დაუნდობლად ესვრიან მშვიდობიან მოსახლეობას, რომელიც ცდილობს,

ამ დერეფნებით თავი დააღწიოს ქალაქში გამეფებულ ჯოჯოხეთურ სიტუაციას.

ამ დღეებში გავრცელდა ინფორმაცია, რომ „ბოევიკებმა“ დაანეს ე.წ. ომის გადასახადი 150 ათასი სირიული ლირის (300 დოლარი) ოდენობით მათთვის, ვისაც ჰუმანიტარული დერეფნებით გასვლა სურს. ამ მინაარსის ფურცლები უმაღლესი სამხედრო საბჭოს „ჯეიშ ალ-ფახრის“ სახელით ვრცელდება ქალაქის მოსახლეობას შორის.

რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა ახალი ჰუმანიტარული პაუზა გამოაცხადა, რომელიც 4 ნოემბერს 09:00 საათიდან 19:00 საათამდე გაგრძელდება.

სირიის პარლამენტის დეპუტატმა ამარ ბაღდადმა „იზვესტიას“ განუცხადა, რომ გარე ოპოზიციის განცხადების შემდეგ არავინ უნდა დაეჭვდეს, რომ დამასკოს მტკიცედ აქვს გადაწყვეტილი ალექსანდრის გათავისუფლება.

ჰალედ ხოჯამ დაადასტურა ის, რაზეც, დიდი ხანია, ლაპარაკობს სირიის ხელისუფლება, კერძოდ ის, რომ ე.წ. ზომიერი ოპოზიცია და ტერორისტები ერთმანეთთან არიან დაკავშირებული. ხოჯამ აღიარა, რომ განსხვავება მათ შორის არ არსებობს და ორივეს ერთად გარე ძალები სირიის ეროვნული სუვერენიტეტის მერყევისთვის იყენებენ. „ალექსანდრის მშვიდობიანი მოსახლეობისთვის სიტუაციის გასაუმჯობესებლად (დამასკო) ძალას არ დაიშურებს, კვლავ დაიქვემდებაროს იგი, — განაცხადა ამარ ბაღდადმა.

გვერდები მოაგზავდა არაბულ სანაბლიკამ

როცა 1966 წელს საფრანგეთის პრეზიდენტმა შარლ დე გოლმა გააძევა ალიანსის შტაბ-ბინა იძულებული შეიქმნა, პარიზიდან ბრიუსელში გადაბარგებულიყო, რამაც გააძევა პენტაგონი და აშშ-ის პრეზიდენტი ლინდონ ჯონსონი. საიდუმლო ოპერაციების დაგეგმვის კომიტეტი ასევე გადავიდა ბელგიაში კონსპირაციის ყველა ღონისძიების დაცვით. საფრანგეთიდან ნატოს ისტორიულმა გაძევებამ შექმნა შესაძლებლობა, დაინტერესებული საზოგადოებრიობა უფრო მასშტაბურად გასცნობოდა სამხედრო ალიანსის ბნელ საიდუმლო საქმიანობას.

საიდუმლო ოპერაციების საკითხების სპეციალისტმა **ფილიპ ვილანმა** აღნიშნა, რომ 1966 წელს პირველად გააძევეს ნატოს საიდუმლო ოქმები, რომლებიც დასტურდება, რომ მათ ხელმძღვრეოდა ემუშავებოდა ხელისუფლების სათავეში კომუნისტების მოსვლის წინააღმდეგ. სწორედ მაშინ გადაწყვიტა პრეზიდენტმა დე გოლმა გამოეყვანა საფრანგეთი გაერთიანებული სარდლობის სტრუქტურებიდან, რადგან აშკარა ხდებოდა სახელმწიფოებრივი სუვერენიტეტის ხელყოფის მცდელობა.

სანამ ნატოს ანტიკომუნისტური საიდუმლო ოქმები ინახებოდა გრიფით „საიდუმლოდ“, იზრდებოდა სპეკულაციები მათი შინაარსის გარშემო, განსაკუთრებით, მას შემდეგ, რაც მეორე მსოფლიო ომის შემდგომ რიგი ევროპული ქვეყნების ტერიტორიებზე საიდუმლო ნახევრადგასამხედროებული ქვედანაყოფების ქსელების არსებობა დადასტურდა.

ფურნალისტი შეერთებული შტატებიდან **არტურ როუზი** „გლადიოს“ შესახებ დაწერა თავის წიგნში ამტკიცებს, რომ ნატოს ხელშეკრულების პირველი პუნქტი ავალდებულებდა სახელმწიფოებს, შექმნათ

ეროვნული უშიშროების ორგანიზაციები კომუნისტთან საბრძოლველად საიდუმლო არმიების შექმნის მიზნით.

საიდუმლო სამსახურების საკითხების იტალიელმა ექსპერტმა **ჯუზეპე დე ლუტიისმა** აღმოაჩინა, რომ იტალიამ, რომელიც ნატოს წევრი გახდა 1949 წელს, ხელი მოაწერა არამარტო ატლანტიკურ პაქტს, არამედ რიგ საიდუმლო დოკუმენტს, რომლებიც გათვალისწინებული იყო არაოფიციალური ორგანიზაციების შექმნა. ისინი (ეს ორგანიზაციები) უზრუნველყოფდა დახვედრულ ბლოკთან იტალიის შინაგანი თანხმობის მიღწევას ნებისმიერი საშუალებით, ელექტორატს სხვათაგონად რომც მოეწონებინა. **მარიო კოგლიტორემ**, „გლადიოს“ ფენომენის იტალიელმა მკვლევარმა, დაადასტურა ნატოს საიდუმლო ოქმების არსებობა. ნატოს დაზვერვის თანამშრომელი, რომელმაც ინკოგნიტოდ დარჩენა ისურვა, 1990 წელს „გლადიოს“ მხილების შემდეგ უფრო შორს წავიდა და განაცხადა, რომ ნატოს საიდუმლო ოქმები დაუფარავად მხარს უჭერდა მემარჯვენე ექსტრემისტებს და მიიჩნევდა მათ კომუნისტების წინააღმდეგ ბრძოლის სასარგებლო ძალად.

1955 წლის მაისში, გერმანიის ნატოში შესვლის წინ, კანცლერმა **კონრად ადენაუერმა** თითქოს ხელი მოაწერა საიდუმლო ოქმს, რომელიც აშშ-ის მიერ იყო შემუშავებული. ამერიკის მხრიდან ამ ოქმს ხელი მოაწერა აშშ-ის პრეზიდენტმა **ჰარი ტრუმენმა**. **დოკუმენტში ხაზგასმული იყო, რომ დასავლეთ გერმანიის ხელისუფლება თავს შეიკავებდა ცნობილი მემარჯვენე ექსტრემისტების აქტიური სამართლებრივი დევნიდან.**

იტალიელმა გენერალმა **პაოლო ინზერილიმ**, რომელიც იტალიურ საიდუმლო არმია „გლადიოს“ მეთაურობდა 1974 წლიდან 1986 წლამდე, ხაზი გაუსვა, რომ „ყველაგან

სენატორი სანტორი საგარეო ურთიერთობების განყოფილებაში დაადასტურა, რომ საიდუმლო არმიას კოორდინირებდა «მტრის ზრკში სახელმწიფო მოქმედებების დაგეგმვის რაზმ ჯგუფი», როგორც ნატოსთან იყო დაკავშირებული. ეს ინფორმაცია დადასტურდა გერმანელმა პრესამ, როგორც ხაზი გაუსვა, რომ ეს ფაქტი დაადასტურა «ნიუ იორკის» დროს აპრილის შავი პრესის გაზეთის ქვე რედაქციამ

„გლადიოს“ ჩრდილი დადის ევროპაში

მყოფ შეერთებულ შტატებს“ **ლიდერის პოზიციები ეკავა დაგეგმვის საიდუმლო კომიტეტში (CPC), რომელიც საიდუმლო ოქმებს ანარქიზებად ინზერირის თქმით, ეს კომიტეტი დაარსებული იყო ევროპაში ნატოს უმაღლესი მთავარსარდლის ბრძანებით:** „როცა საქმე ეხებოდა არასტანდარტული საომარი ოპერაციების განხორციელებას, CPC-ს ეკისრებოდა საკოორდინაციო ფუნქციების შესრულება ევროპაში ნატოს გაერთიანებული შეიარაღებული ძალების უმაღლესი მთავარსარდლის შტაბსა და მონაწილე ქვეყნების საიდუმლო სამსახურებს შორის“. შეერთებული შტატები ალიანსში თავის უმცროს პარტნიორებთან — დიდ ბრიტანეთთან და საფ-

რანგეთთან ერთად დომინირებდნენ გაერთიანებულ კომიტეტში და გაერთიანებული იყვნენ ე.წ. საშემსრულებლო ჯგუფში. „შეხვედრები ნელინადში ერთხელ ან ორჯერ ეწყობოდა ბრიუსელში, გაერთიანებული კომიტეტის შტაბ-ბინაში. დღის წესრიგში შეჰქონდათ სხვადასხვა საკითხი, რომლებსაც განიხილავდა „საშემსრულებლო ჯგუფი“ სამხედროებთან ერთად“, — განაცხადა ინზერილი.

იტალიელი გენერლის — **ჯინალდო სარაპალემ** ინფორმაციით, „ჩვენი საიდუმლო არმიის მოქმედება ევროპის სხვა ანალოგიურ საიდუმლო სტრუქტურებთან კოორდინირებული იყო საიდუმლო ოპერაციების დაგეგმვის გაერთიანებული კომიტეტისა და ევროპაში ნატოს გაერთიანებული შეიარაღებული ძალების უმაღლესი მთავარსარდლის დაგეგმვის საკოორდინაციო კომიტეტის მიერ“.

გენერალ **ინზერილის** წინამორბედი, გენერალი **სარაპალე** იტალიის საიდუმლო არმია „გლადიოს“ მეთაურობდა 1971 წლიდან 1974 წლამდე. მან განაცხადა, რომ „1970-იან წლებში საიდუმლო ოპერაციების დაგეგმვის კომიტეტის წევრები იყვნენ თანამშრომლები და სწორედ ისინი კოორდინაციას უწევდნენ საიდუმლო ქვედანაყოფებს, რომლებიც მოქმედებდნენ დიდ ბრიტანეთში, საფრანგეთში, გერმანიაში, ბელგიაში, ლუქსემბურგში, ნიდერლანდის სამეფოში და იტალიაში. საიდუმლო სტრუქტურების წარმომადგენლები ყოველწლიურად აწვებდნენ შეხვედრებს თავიანთ დედაქალაქებში“. ამ შეხ-

ვედრებში უცვლელად მონაწილეობდნენ მაღალი თანამდებობის მოხელეები. სერაჯულე იხსენებდა, რომ „საიდუმლო არმიებთან დაკავშირებული შეხვედრებს ყოველთვის ესწრებოდნენ ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს წარმომადგენლები... გადამწყვეტი ხმის უფლება მათ არ ჰქონდათ“. უფრო მეტიც, ამ შეხვედრებს ევროპაში აშშ-ის უმაღლესი სარდლობის წევრებიც ესწრებოდნენ, ასევე გადამწყვეტი ხმის უფლების გარეშე“.

სერაჯულე ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ საიდუმლო ოპერაციების კომიტეტების ჩანაწერები, რომელთა წაკითხვაც მან მოახერხა, მაგრამ რომლებიც გასაიდუმლოებული დარჩა, სხვა საკითხებთან ერთად და ევროპაში „გლადიოს“ არმიის „სწავლებას: როგორ უნდა მოხდეს მათი აქტივიზაცია ეროვნული ტერიტორიის სრული ოკუპაციის დროს, და სხვა ტექნიკურ საკითხებს, მაგალითად, როგორიც არის მათ შორის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი, კერძოდ, საიდუმლო არმიების ბაზებს შორის კავშირის დამყარების უნიფიცირება“.

საიდუმლო ოპერაციების დაგეგმვის კომიტეტის გარდა, ნატოს სამეთაურო ორგანოდ წარმოდგენილი იყო საიდუმლო ოპერაციების განხორციელების ნატოს გაერთიანებული კომიტეტი, რომელიც 1950-იანი წლებიდან მოქმედებდა, როგორც საიდუმლო ოპერაციების შტაბ-ბინა. იგი, როგორც ირკვევა, 1957 წელს შეიქმნა „ბელგიაში, დანიაში, საფრანგეთში, გერმანიაში, იტალიაში, ლუქსემბურგში, ჰოლანდიაში, ნორვეგიაში, დიდ ბრიტანეთსა და შეერთებულ შტატებში საიდუმლო არმიების ქსელის მუშაობის კოორდინაციის მიზნით“. მშვიდობიანობის დროს ამ კომიტეტის მოვალეობებში გათვალისწინებული იყო „დირექტივების შემუშავება ქსელისთვის, მისი (ქსელის) საიდუმლო შესაძლებლობების განვითარება და ორგანიზება დიდ ბრიტანეთსა და აშშ-ში. ომის დროს ქვეყნის ოკუპაციის შემთხვევაში

კომიტეტს უნდა დაეგეგმა ოპერაციები მტრის ზურგში ევროპაში ნატოს შეიარაღებულ ძალებთან ერთად; ორგანიზატორებს უნდა გაეაქტიურებინათ საიდუმლო ბაზების საქმიანობა და იქედან დაეწყოთ ოპერაციების განხორციელება“.

იტალიელი გენერალი **პაოლო ინზერილი** მიიჩნევს, რომ ნატოს საიდუმლო ოპერაციების დაგეგმვის კომიტეტში შიდა ურთიერთობა სხვა კომიტეტთან შედარებით გაცილებით მეგობრული იყო...

დაუდასტურებელი ინფორმაციით, ნატოს საიდუმლო ოპერაციების დაგეგმვის კომიტეტი წარმოგვიდგებოდა თავისებურ მოედნად, სადაც ალიანსის მონაწილე ზოგიერთი ქვეყნების სპეცსამსახურების უფროსები ერთმანეთს უზიარებდნენ მონივრე გამოცდილებასა და ცოდნას, რომელიც მათ „გლადიოს“ ქსელების საქმიანობის ჩარჩოებში მონაწილეობის პერიოდში დაუგროვდათ: „გაერთიანებული კომიტეტი, ფაქტობრივად, იყო ტექნიკური კომიტეტი, ფორუმი, სადაც ერთმანეთს უზიარებდნენ გამოცდილებას, ასახელებდნენ ხელმისაწვდომ და შესაძლებელ საშუალებებს, ეს იყო ადგილი, სადაც თითოეული მონაწილე მისთვის ხელმისაწვდომ ინფორმაციას გადასცემდა სხვას. იტალიური „გლადიოს“ მეთაურის თქმით, „ყველამ იცოდა, რომ, თუ ვინმეს არ ჰყავდა გამოცდილი სპეციალისტი ასაფეთქებელი ნივთიერების გამოყენების ან ტელეკომუნიკაციის საქმეში, ან საჭიროებდა კონსულტაციას არეულობის ჩახშობის კუთხით, უპრობლემოდ შეეძლო მიემართა სხვა ქვეყნის წარმომადგენლისთვის და მიეღო კვალიფიციური დახმარება, რადგან „გლადიოს“ აგენტებს ერთნაირი ტექნიკისა და მასალების გამოყენების საფუძველზე ამაზღებდნენ“.

მაგალითად, იმ პერიოდში ყველაზე ცნობილი მოწყობილობა იყო რადიოგადამცემები სახელწოდებით „პარპუნი“. ისინი დამზადდა „გლადიოს“ ნატოს ცენტრის დაკვეთით და 130 მილიონი გერმანული მარკა დაჯდა. „პარპუნის“ სისტემას შეეძლო მიეკვლია და მიეღო დამოუკიდებელი რადიოგადამცემები 6000 კილომეტრის რადიუსზე და გაერთიანებინა საიდუმლო ქვედანაყოფები ატლანტიკურ სივრცეში. ეს დადასტურა 1980-იან წლებში სადგურ „გლადიოს“ ოპერატორმა **პან უსალმა**. ამ სისტემას რეგულარულად იყენებდნენ რადიობაზასა და აგენტებს შორის ინფორმაციის გასაცვლელად. ბაზა იყო ორი: ერთი — ნატოს საიდუმლო ოპერაციების დასაგეგმ გავრთიანებულ კომიტეტში ევროპის ქვეყნებისთვის, მეორე — გაერთიანებულ სამეფოში.

გაგრძელება იქნება

„გლადიოს“ მემკვიდრეები

1966 წელს პირველად გააძევეს ნატოს საიდუმლო ოქმები, როგორც ნატოსთან იყო დაკავშირებული. ეს ინფორმაცია დადასტურდა გერმანელმა პრესამ, როგორც ხაზი გაუსვა, რომ ეს ფაქტი დაადასტურა «ნიუ იორკის» დროს აპრილის შავი პრესის გაზეთის ქვე რედაქციამ

მევიოლინე სვაროვსკი თავეისი თანამშრომლებისგან ყოველთვის მოითხოვდა, რომ მისი ფირმის მიერ წარმოებულ კრისტალებში მუსიკის ჰანგები გაჟღერებულიყო. კრისტალების დამუშავების ის საიდუმლო, რომელიც სვაროვსკიმ აღმოაჩინა, მის პირდაპირ მემკვიდრეებს გადაეცემათ. სვაროვსკის ბროლის საიდუმლო კი მის მამიურ ბრწყინვალეებაშია.

სვაროვსკის მიწისქვეშა მუზეუმი

დანიელ სვაროვსკი ჯერ კიდევ მე-18 საუკუნის დასაწყისიდან განთქმული იყო მინისაგან ბიჟუტერიის, თმის სამაგრების და სხვა წვრილმანი აქსესუარების დამზადებით. 1883 წელს ცნობისმოყვარე ბოჰემიელი ვენაში ელექტრომონოპოლიტობათა პირველ მსოფლიო გამოფენაზე ჩავიდა. მას სწორედ აქ გაუჩნდა მინის დასამუშავებლად ელექტრობის გამოყენების გენიალური იდეა. დანიელ სვაროვსკიმ მალევე გაარკვია, რომ ეს შესაძლებელი იყო. თავდაპირველად მის კომპანიას უპრეტენზიო სახელწოდება D.S. & Co („დანიელ სვაროვსკი და კომპანია“) ჰქონდა. საქმე კარგად აენყო. 1900 წელს სანარმომ მიიღო ახალი სახელწოდება — Swarovski.

დანიელ სვაროვსკი 1862 წელს, ჩრდილოეთ ავსტრია-უნგრეთის იმპერიაში, ბოჰემიის მთებში დაიბადა. ცნობილი „ბოჰემური“ მინის (რითაც ეს მხარე ამდროს) დამუშავება „სამრეწველო რეგოლაცი-ამდე“ დიდი ხნით ადრე დაიწყო. იმ პერიოდში, ყოველი პატივცემული ბოჰემელის ოჯახში რამდენიმე მინის სამკერო ფუნქციონირებდა. არც დანიელის მამა იყო გამონაკლისი, თუმცა მისი ნაწარმი რაიმეთი არ გამოირჩეოდა. უმცროსი სვაროვსკი, რამდენიმე წელი ოჯახურ ბიზნესში მუშაობდა. თავისუფალ დროს ვიოლინოზე უკრავდა. ერთხელაც, მას მოსწონდა ამ პატარა სოფელში ცხოვრება და პარიზში გამგზავრება გადაწყვიტა, რადგან იცოდა, რომ დიდი საქმეები დიდ ქალაქებში კეთდებოდა. დანიელი ქიმიის, ფიზიკის, მექანიკისა და ინჟინერიისთვის საჭირო საგნების შესასწავლად პარიზს ესტუმრა. სწავლის დასრულების შემდეგ კი „მსოფლიოს ელექტროტექნიკურ გამოფენაზე“ წავიდა. იდუმალი მექანიზმებისა და სხვადასხვა გამოგონების შემხედვარე, ჩაფიქრდა — შესაძლებელი იყო თუ არა, ელექტრობის გამოყენებით მინა დამუშავებინა. აღმოჩნდა, რომ შესაძლებელი იყო. 1891 წელს, მან ბევრი ფიქრის შემდეგ, მსოფლიოში პირველი ელექტრო სალესი მანქანა გამოიგონა. ამ ხელსაწყომ საშუალება მისცა, დიდი რაოდენობის

ქვები და კრისტალები მოკლე დროში დამუშავებინა, თანაც — მაღალი ხარისხით. საზოგადოებამ თავიდან ვერ გააცნობიერა, თუ რა ცვლილება მოახდინა კონკრეტულად დანიელმა თავისი გამოგონებით. იმისთვის, რომ ეს მიგნება გაესაჯაროებინა, სვაროვსკის მასობრივი წარმოება უნდა დაეწყო, კერძოდ, ბაზარზე გასულიყო. აქ მან ეშმაკობა გამოიყენა. ბოჰემელი ხელოსნებისთვის კონკურენცია რომ არ გაენია, ავსტრიაში გადაბარგდა და ვატენსში (სადაც მხოლოდ 744 ადამიანი ცხოვრობდა) დაიწყო ბროლის დამამუშავა და ძვირფასი ქვების იმიტაცია. საკუთარ ბიზნესს ის კანონიერად თვლიდა და ამიტომ იმიტაციის ფაქტს არ მალავდა. მისი ბროლი ისევე გამოიყურებოდა, როგორც ბრილიანტი. შესაბამისად, ის იმავე სოციალურ ფუნქციას ასრულებდა. თუ ნამდვილი ბრილიანტი „თავად ირჩევდა“, ვისი თითი დაემშვენებინა, სვაროვსკის სამკაულებით თავის მოწონება, პრესტიჟის, ბრწყინვალეობისა და არჩევის უფლების ილუზია უკვე საშუალო ფენის წარმომადგენლებსაც გაუჩნდათ. მისი ფაბრიკა შეკვეთების მიღებას ვეღარ აუდიოდა. სვაროვსკიმ შენობა გააფართოვა და 200 მუშა აიყვანა. სწორედ მაშინ მიიღო მისმა ფირმამ სახელწოდება — Swarovski, რათა ბაზარზე გასული საქონელი არ ყოფილიყო ანონიმური.

დანიელ სვაროვსკი

სვაროვსკიმ პროდუქციის მრავალფეროვნებას მიაღწია: საიუველირო მორთულობანი, ქსოვილისგან დამზადებული ნაკეთობანი, სუვენირები, საავეტორო ნაკერები, საავტორო დური ბიჟუტერია, ჭაღებისთვის განკუთვნილი საკიდები... — ეს მხოლოდ მცირე ჩამონათვალია პროდუქციისა, რომელსაც ეს ფირმა უშვებს.

1956 წელს ფირმის დამაარსებელი და სულისჩამდგმელი დანიელ სვაროვსკი გარდაიცვალა. მან ოჯახს აყვავებული ბიზნესი დაუტოვა. 1988 წლიდან კომპანიის სიმბოლო გედი გახდა. როდესაც 1995 წელს ცნობილი ავსტრიული „სვაროვსკის“ ფირმა ასი წლის იუბილის აღსანიშნავად ემზადებოდა, გადაწყვიტეს, ისეთი მუზეუმი

300 ათას კარატიანი ბროლი, რომელიც ბინესის რეკორდების წიგნშია შეტანილი

სვაროვსკის კომპანიის სიმბოლო

შექმნათ, რომელიც ადამიანებს ბროლის ზღაპრულ სილამაზეს დაანახებდა და მათ ამ კრისტალების ჯადოსნურ ძალას შეეგრძნობინებდა. „ბროლის სამყაროს“ შესასვლელი „გოლიათის“ თავიდან აქვს. ეს არის ბალახით დაფარული ქედი, მორთული ბრწყინვალე ბროლის თვლებითა და პირით, რომლიდანაც გადმოედინება წყალი, გარშემო კი გადაშლილია დიდი პარკი საოცარი ლანდშაფტით.

და რას აკეთებს აქ ეს გოლიათი? ლეგენდის თანახმად, დიდი ხნის წინათ ტიროლში, ცენტრალური ევროპის ისტორიულ ოლქში, ცხოვრობდა ერთი გოლიათი, რომელსაც აურაცხელი განძი ჰქონდა და მას სათუთად ინახავდა. სწორედ ამ ძველი ლეგენდიდან იქნა აღებული მცველი გოლიათის სახე — დაუდგეს მას მონუმენტი პირდაპირ მუზეუმის შე-

სასვლელთან და სვაროვსკის უკვდავი განძის დაცვა დაავალეს. ამ უჩვეულო სილამაზის დასათვლიერებლად ავსტრიის პატარა ქალაქ ვატენსში ყოველწლიურად დაახლოებით 600 ათასი ტურისტი ჩადის. **გამომავალი-მუზეუმი** შვიდი ოთახისგან შედგება: **გაბრიელი**, **პირველ დარბაზში სვაროვსკის ფირმის მიერ შექმნილი ყველაზე დიდი და პატარა ბროლი წარმოდგენილი. დიდი ბროლი 300 ათასი კარატი და ბინესის რეკორდების წიგნშია შეტანილი. ყველაზე პატარა ბროლის დანახვა კი მიკროსკოპით შეიძლება, რადგან მისი დიამეტრი სულ რაღაც 0,8 მილიმეტრია.**

ბროლის კედლებში სეინოზისას ისეთი მთაბეჭდილება იქმნება, თითქოს ადამიანების ხმები, რომლებიც თქვენსავით ამ სილამაზით ტკბებიან და ალტაცების შეძახილებს ვერ მალავენ, ერთ მელოდიად გარდაიქმნება, რომელიც მორეულ ბავშვობაში მოსმენილ მუსიკას ნააგავს. აღსანიშნავია, რომ მევიოლინე სვაროვსკი თავისი თანამშრომლებისგან ყოველთვის მოითხოვდა, რომ მისი ფირმის მიერ წარმოებულ კრისტალებში მუსიკის ჰანგები გაჟღერებულიყო. კრისტალების დამუშავების ის საიდუმლო, რომელიც სვაროვსკიმ აღმოაჩინა, მის პირდაპირ მემკვიდრეებს გადაეცემათ. სვაროვსკის ბროლის საიდუმლო კი მის მამიურ ბრწყინვალეებაშია.

სვაროვსკის მუზეუმის წინა ხედი

უახლოეს 5 წელიწადში უსარგებლო ნივთი იქნება სახლის ტელეფონი, რადგან კომუნიკაციის საშუალებად მას თანდათან ნაკლებად იყენებენ და ის „სმარტფონმა“ ჩაანაცვლა.

მალე აქიმაგზე მეტად ღიაგნოსტიკაში, ალბათ, ხელოვნური ინტელექტს პენდოვით

დღეს შეგვიძლია იმის თქმა, რომ თანამედროვე მედიცინა საკმაოდ წარმატებულად მიიწვევს წინ; უკან დარჩა საექვო ანესთეზიისა და ექსპერიმენტული ქირურგიის პერიოდი, შედეგით ძალიან ბევრის გაგება, თუ რას უშვრება ორგანიზმს ესა თუ ის დაავადება და როგორ უნდა ვუმკურნალოთ მას, მაგრამ ზოგი დაავადება ჯერაც აბნევს ექიმებს, პაციენტები კი იტანჯებიან.

„თუ თქვენ მკურნალ ექიმს გამოიძახებთ, მას აუცილებლად ექნება თან სტეტოსკოპი. სისხლის წნევას გაგიზომავთ მანუეტით. ასე რომ, ნივთები, რომლებიც ასე ნლის წინათ გამოიყენებოდა, დღესაც რჩება დიაგნოზის დასმის ძირითად საშუალებად პაციენტთან პირველი შეხვედრისას“, — განაცხადა **ვინოდ კოსლამ** კონფერენციაზე, რომელიც მიეძღვნა ექსპონენციალურ მედიცინას და რომელიც Singularity University-ში გაიმართა.

კოსლამ დაფუძნა Sun Microsystems. დღეს მისი კომპანია Khosla Ventures ინვესტიციებით ხელს უწყობს ტექნოლოგიური კომპანიების განვითარებას.

როცა კოსლა 10-15 წლის იქით იხედება მომავალში, ის ხედავს სამედიცინო პეიზაჟს მონაცემების მონაცემების ალგორითმებით, რაღაც Google-ის AlphaGo-ს მსგავსს, და არა ექიმებს, რომლებსაც მიჩვეულნი ვართ.

„მედიცინა გაუმჯობესდება პრაქტიკული თვალსაზრისით, — ამბობს კოსლა, — ვფიქრობ, დადგადრო, ეს პრაქტიკა მეცნიერებად გადავაქცივით. ამის-

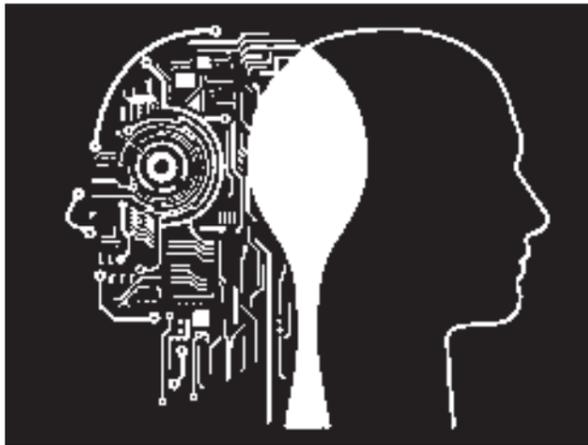
თვის მოგვიწევს, სამედიცინო ექსპერტიზა მანქანებს გადავულოცოთ“.

ადამიანებს არ შეუძლიათ ჯანმრთელობის მდგომარეობის ამსახველი მუდმივად მზარდი უზარმაზარი მონაცემთა ბაზის დამუშავება, რომელთა გენერირებას უახლესი ტექნოლოგიები ახორციელებს. ჯანმრთელობის მრიცხველით დაწყებული, სრული გენომის სეკვენირებამდე ჩვენი სამყარო ივსება მონაცემებით და ისინი მალე იმაზე მეტი იქნება, ვიდრე ცაში ვარსკვლავებია.

რომელი ტვინი შეძლებს ამ ინფორმაციის გადამუშავებას?

კოსლას სიტყვებით, სულ უფრო მეტი ადამიანი კვდება არასწორად დასმული დიაგნოზის, ქირურგიის შეცდომისა და წამლის გაუთვალისწინებელი დოზის მოქმედების გამო, ვიდრე საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევებისას.

წარსულში ამის მიზეზი ინფორმაციის ნაკლებობა იყო. ჩვენ ვეყრდნობოდით მიღებულ ცოდნას, გამოცდილებასა და ინტუიციას, რათა შეგვევსო ეს გარღვევა, მაგრამ თანდათან მსგავსი ინფორმა-

ცია პრობლემა ხდება. კოსლა ამბობს, რომ დიაგნოზის დასმა შესაძლებელია მხოლოდ ერთი ბიომარკერიტის ან ექიმი უნდა დააკვირდეს პაციენტს, შეადაროს ის სხვებს, რომლებსაც მსგავსი ჩივილებით სხვადასხვა დროს მისთვის მიუზღოთ, ან 100 მლნ პაციენტის მონაცემთა ბაზის სკანირება მოახდინოს ბოლო ასი თუ ათასი მსგავსი სიმპტომების მქონე პაციენტთა მაგალითზე.

ვერც ერთი ექიმი ამას თავს ვერ გაართმევს.

„ძირითადად რისთვის მივმართავთ ექიმს? — დიაგნოზისთვის. ეს კი თანდათან მანქანებს დაეკისრება, ადამიანს კი სხვა როლის შესრულება მოუწევს ავადმყოფისა და ექიმის ურთიერთობაში“, — ამბობს კოსლა.

ჩვენც ხომ ეს გვინდა. ექიმების ნაწილობრივ გამოთავისუფლებით მათ საშუალება მიეცემათ, მეტი ყურადღება

დაუთმონ ავადმყოფზე ზრუნვასა და ტენოლოგიების განვითარებას. დღეს ყველა სფეროში გვყავს სპეციალისტები, მაგრამ არც ერთ მათგანს ერთმანეთთან არ აქვს ისეთი მჭიდრო ურთიერთობა, როგორც გვსურს. პაციენტს ხომ საშუალოდ 7 ძირითადი სიმპტომი ახასიათებს. განა არ აჯობებდა, თუკი ამ სიმპტომებს თანმიმდევრულად შეისწავლიდა ხელოვნური ინტელექტი, ხოლო ერთი ექიმი (და არა — 7) ამ შედეგებს გადასცემდა პაციენტს?

ეს ახალი მოდელი თავდაყირა დააყენებს ჯანდაცვას. იმის ნაცვლად, რომ პაციენტმა იაროს სპეციალისტიდან სპეციალისტთან, ისინი პირველი კონსულტაციის მიღებას შეძლებენ ერთ ექიმთან ან ექიმთან. ერთი საკონტაქტო ნეტრილის არსებობა უფრო კომფორტული იქნება პაციენტისთვის აუცილებელი დახმარების მისაღებად.

კოვანია «პუმას» ახალი ფენსაშეელი

სხვადასხვა ფირმის ინჟინერები და დიზაინერები გამოდებით მუშაობენ სიახლეების დანერგვაზე. წლებია, ფირმა „ნაიკი“ მუშაობს თასმების თვითმემკვრელი ფენსაცმლის შექმნაზე, მაგრამ არც სპორტული ტანსაცმლისა და აქსესუარების მწარმოებელი კომპანია „პუმა“ იჯდა გულზელდაკრეფილი და უკვე შესთავაზა კიდევ მსოფლიოს ავტომატიზებული ფენსაცმლის თავისი ვარიანტი.

„პუმას“ ფენსაცმელში ჩადგმულია ელექტროძრავები, რომლებიც უშვებს ან უჭერს ფენსაცმლის შიგნით ფეხის გარშემო არსებულ თასმებს. და ეს კეთდება ლილაკზე თითის დაჭერით, რომელიც თვით ფენსაცმელზე ან მის ოფიციალურ მობილურ დანამატში. დააჭერ „პულსს“ — მოუჭერს, დააჭერ „მინუსს“ — მოუშვებს. ბევრი იფიქრებს, რომ მსგავსი სისტემა მოფიქრებულია ზარმაცებისთვის, რომლებსაც არ უყვართ ძვირფასი დროის დაკარგვა თასმების შეკვრაში.

„პუმას“ მიზანია, თავისი პროდუქტით სპორტსმენები დაინტერესოს, უპირველესად კი, მორბენლები. სარეკლამო კომპანიის დასაწყისშივე Auto-discs-მა მიიპყრო ისეთი ვარსკვლავების ყურადღება, როგორცა ცხრაგზის ოლიმპიური ჩემპიონი ჰუსეინ ბოლტი და პროფესიონალი გოლფისტი

რიკი ფაულერი. წარმოდგინეთ, რა ხშირად უნვეთ მორბენლებს თავიანთ ფენსაცმელთან შეხება ვარჯიშის პროცესში, თასმების ავრომატურად შეკვრა-გახსნა კი მათ დროსაც დაუზოგავს და ნერვებსაც.

ფენსაცმლისა და აქსესუარების მწარმოებელი კომპანია „პუმა“ იჯდა გულზელდაკრეფილი და უკვე შესთავაზა კიდევ მსოფლიოს ავტომატიზებული ფენსაცმლის თავისი ვარიანტი. „პუმას“ ფენსაცმელში ჩადგმულია ელექტროძრავები, რომლებიც უშვებს ან უჭერს ფენსაცმლის შიგნით ფეხის გარშემო არსებულ თასმებს. და ეს კეთდება ლილაკზე თითის დაჭერით, რომელიც თვით ფენსაცმელზე ან მის ოფიციალურ მობილურ დანამატში. დააჭერ „პულსს“ — მოუჭერს, დააჭერ „მინუსს“ — მოუშვებს. ბევრი იფიქრებს, რომ მსგავსი სისტემა მოფიქრებულია ზარმაცებისთვის, რომლებსაც არ უყვართ ძვირფასი დროის დაკარგვა თასმების შეკვრაში.

„პუმას“ მიზანია, თავისი პროდუქტით სპორტსმენები დაინტერესოს, უპირველესად კი, მორბენლები. სარეკლამო კომპანიის დასაწყისშივე Auto-discs-მა მიიპყრო ისეთი ვარსკვლავების ყურადღება, როგორცა ცხრაგზის ოლიმპიური ჩემპიონი ჰუსეინ ბოლტი და პროფესიონალი გოლფისტი რიკი ფაულერი. წარმოდგინეთ, რა ხშირად უნვეთ მორბენლებს თავიანთ ფენსაცმელთან შეხება ვარჯიშის პროცესში, თასმების ავრომატურად შეკვრა-გახსნა კი მათ დროსაც დაუზოგავს და ნერვებსაც.

როგელ ნივთიებზე იტყვიან უარს ადამიანები უახლოეს 5 წელიწადში

მსოფლიოს ახალგაზრდა მენარმეთა კვლევაზე დაყრდნობით, Oil News გვატყობინებს, რომ 2020 წლისთვის, შესაძლოა, ადამიანებმა ხმარებიდან ამოიღონ ისეთი ნივთები, რომელთა გარეშე აქამდე წარმოუდგენელი იყო ცხოვრება.

უახლოეს 5 წელიწადში უსარგებლო ნივთი იქნება სახლის ტელეფონი, რადგან კომუნიკაციის საშუალებად მას თანდათან ნაკლებად იყენებენ და ის „სმარტფონმა“ ჩაანაცვლა.

რაოდენ გასაკვირიც უნდა იყოს, იგივე ბედის ელის მობილურ ტელეფონსაც. მობილურის ფუნქცია შეითავსა პორტატულმა კომპიუტერმა.

ახალგაზრდა მენარმეების პროგნოზით, 2020 წლიდან ქალაქის ინდუსტრიაც თანდათან შემცირდება, რადგან ყველა მონაცემისა და დოკუმენტის ციფრულ ფორმატში შენახვა შესაძლებელი.

ახალგაზრდა მენარმეები იმასაც ვარაუდობენ, რომ მალე საფულეც აღარ დაგვიჩრდება. მოსახლეობა ისე სწრაფად გადადის ელექტრონულ ყიდვაზე, რომ მალე ძველი ტყავის საფულეები უსარგებლო ნივთად იქცევა.

გაქრობა ემუქრება საკაბელო ტელევიზიასაც, მას ნელ-ნელა უკვე ინტერნეტი ანაცვლებს — მაღალი სიხშირის ინტერნეტი დღითიდღე მსოფლიოს სულ უფრო მეტ ტერიტორიას ფარავს.

მენარმეების პროგნოზით, რამდენიმე წელიწადში დაიკლებს კინოთეატრების ვიზიტორების რაოდენობაც, ვინაიდან მაღალი ხარისხის ტელევიზორებისა და საშინაო კინოთეატრების მყიდველთა რაოდენობა იზრდება, მოსახლეობა თანდათან უფრო აქტიურად ანიჭებს უპირატესობას ფილმის სახლში ყურებას, ვიდრე კინოში ნახვას.

ტირანოზავრს ჰქონდა 55-ბრადუსიანი ბინოკლური დიაფაზონი, იმაზე მეტი, ვიდრე თანამედროვე ქორს აქვს. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ მას უძრავი ობიექტების დანახვაც შესანიშნავად შეეძლო. დინოზავრს ადამიანზე 13-ჯერ უკეთესი მხედველობა ჰქონდა (არნივს 3,6-ჯერ უკეთესი აქვს ადამიანზე). T. REX-ს ობიექტების ბარჩევა 6 კმ მანძილზე შეეძლო, მაშინ, როცა ჩვენ მხოლოდ 1,6კმ-ზე შეგვიძლია მათი ბარჩევა.

დიპლოდოკის კუდას სმოვანი ბაჩიჩი გადელასა

დიპლოდოკი (ლათ. *Diplodocus*) ამომწყდარი ქვეწარმავლების გვარის ხელოვნურად აღმოჩენილი ნარმო-მადგენელია. სხეულის სიგრძე 25 მ აღწევდა, ჰქონდა ძალიან გრძელი კისერი და კუდი, შედარებით პატარა თავი. ცნობილია რამდენიმე სახეობა. იკვებებოდნენ მცენარეებით. დიპლოდოკის ნაშთები ნაპოვნია აშშ-ში იურული პერიოდის ნალექებში. ის, რომ დიპლოდოკების მსგავს ზაუროპოდებს თავის დაცვა კუდით შეეძლოთ, კარგად ადასტურებს მისი კუდი ჰგავდა ხარების მწყემსის შოლტს და, რაც ყველაზე საინტერესოა, ამ „შოლტი-კუდების“ ბოლოებს შეეძლოთ ხმო-

ვანი ბარჩერის გადალახვა. დიპლოდოკისა და აპატოზავრის კუდების კომპიუტერულმა მოდელირებამ აჩვენა, რომ კუდის ქნევისას მისი ბოლოს მოძრაობის სიჩქარე 1200 კმ საათში აღწევდა. ამ მოძრაობების შედეგად კი ნარმოიცნობოდა ხმაური, რომელიც უფრო მოჰგავდა ზარბაზნის ქუხილს, ვიდრე შოლტის ტლაშუნს. კუდს ჰორიზონტალური მოძრაობა შეეძლო 30 გრადუსის რადიუსში. პალეონტოლოგები თვლიან, კუდით გემონვეული ხმაური ამ ცხოველების ან კომუნიკაციის ერთ-ერთი საშუალება იყო, ან მამრების იარაღი კონკურენტულ ბრძოლაში.

კარნოტავრის ხიხინა ხელაბი

თუკი ვინმე დინოზავრის ხელებს „პატარა, უმაქნის ხელებად მოიხსენიებს“, მყისვე გაგახსენდება T. rex. ამ დინოზავრს თუმცა კი აქვს პატარა ხინა კიდურები, მაგრამ ისინი იმდენად ძლიერი და მოქნილია, რომ მისი პატარანი მსხვერპლთან ბრძოლაში იყენებს. აი, კარნოტავრებს კი მართლაც ციქუნა ხელები ჰქონდათ. ისინი ცხოვრობდნენ სამხრეთ აფრიკაში გვიან ცარცულ პერიოდში. კარნოტავრის ხელები შეიძლება ვერც კი შეამჩნიოთ მის თავზე არსებული წვეილი დიდი რქის ფონზე. მას ისეთი პატარა ხინა კიდურები ჰქონდა, რომ ზოგმა პალეონტოლოგმა

ისინი ჩამოწერა, როგორც რუდიმენტული ორგანო, ანუ ორგანო, რომელსაც ორგანიზმის ისტორიული განვითარების პროცესში დაკარგული აქვს თავისი პირვანდელი მნიშვნელობა და სრულად არ ვითარდება. ხინა მხრები საკმაოდ ძლიერი ჰქონდა, მაგრამ სიგრძით ისედაც პატარა მხრის ძვლის 1/4 იყო. პალეონტოლოგებს შეუძლიათ, თვალყური მიაღვენონ ხინა კიდურების პროგრესულ დაპატარავებას კარნოტავრთა ხინაპრებში, მაგრამ ნარმოდგენა არ აქვთ, ევოლუციამ სწორედ ეს ტენდენცია რატომ აირჩია.

ოთხფეხა გველი

ზოლნგოფენის გერმანულ მუზეუმში არის გაქვავებული გველი, რომელიც ბინადრობდა ჩრდილო-დასავლეთ ბრაზილიაში და რომელიც კარგა ხანს აღნიშნული იყო, როგორც „უცნობი ნამარხი“. ერთხელ ექსპერტი დევიდ მარტილი ეწვია მუზეუმს, ნახა გველი და დაასკვნა, რომ ის 20 მლნ წლის მეტი ხნისაა აქამდე ნაპოვნ ნებისმიერ გაქვავებულ გველზე, და მას გველების ნინაპარი უწოდა. ამ ნამარხს ჰქონდა ასევე გასაოცარი თავისებურება — ოთხი კიდური. ადრე აღწერილ გველებს კი მხოლოდ 2 კიდურ-

ი ჰქონდათ. ეს გველი, რომელსაც უწოდეს Tetrapodophis amplexus-ი ბინადრობდა 120 მლნ წლის წინათ და, რა თქმა უნდა, იყენებდა თავის კიდურებს არა იმისთვის, რომ გადაადგილებულიყო, არამედ ჩაებულჯა სხვადასხვა საგანი. მეცნიერები თვლიან, რომ Tetrapodophis amplexus-ი იყო გარდასავალი სახეობა პირველ ქვეწარმავლებსა და თანამედროვე გველებს შორის. საყურადღებოა ისიც, რომ მისი ფეხები ბოლოვდებოდა საკმაოდ გრძელი ძვლებით, რაც დამახასიათებელია ხეზე მცოცავი ცხოველებისთვის.

ჰალუციგენი — კბილაბიანი ჭია

ჰალუციგენი — ეს არის ციქუნა ჭიისმაგვარი არსება, რომლის სიგრძე დაახლოებით 1 სანტიმეტრია და რომელიც 505 მილიონი წლის წინათ ცხოვრობდა. მისი სახელწოდებიდან გამომდინარე, ძალიან უცნაურად გამოიყურებოდა: ზურგის სიგრძეზე ჰქონდა ეკლები, ხოლო მუცელზე — ფეხები. როცა ჰალუციგენი პირველად აღწერეს, პალეონტოლოგებმა გადაწყვიტეს, რომ მისი ეკლები ფეხებიც იყო, ფეხები კი საცეცებს წარმოადგენდა. მათი გადაწყვეტილებით, ჰალუციგენის ბოლო სინამდვილეში იყო თავი.

2015 წელს ჰალუციგენის თავის ადგილი საბოლოოდ დადგინდა და გამოკვლეული იქნა ელექტრონული მიკროსკოპით. გარდა იმისა, რომ ჭიას ჰქონდა წვეილი თვალი, მან მეცნიერები გააოცა იმითაც, რომ პირი სავსე ჰქონდა კბილებით, რომლებიც ყელშიც გადადიოდა და აქ უკვე ნემსისებურ ფორმას იღებდა. პირში არსებული კბილები, როგორც მეცნიერები მიიჩნევენ, საკვების შესრუტვასა და დაქუცმაცებას ემსახურებოდა, ხოლო ყელში არსებული ნემსისებრი კბილები საკვებს უკან გადმოსვლის საშუალებას არ აძლევდა.

ჩიანის თრია
Ceratogaulus თრიაების პრეისტორიული ჯიშია, რომელიც ბინადრობდა ჩრდილოეთ ამერიკაში 5-16 მლნ წლის წინათ, სიგრძით 30 სმ იყო და ჰქონდა რქები. ჯერჯერობით ეს ერთადერთი ცნობილი სახეობაა რქიანი მღრღნელებისა. ამ რქების ფუნქცია დიდხანს იყო განხილვის საგანი. რქების დანიშნულება მამრების ბრძოლისთვის გამოირიცხა, რადგან ორივე სქესის წარმომადგენ-

ნელს ჰქონდა იგი. მეცნიერთა აზრით, შესაძლოა, რქიანი თრიაებს ცუდი მხედველობა ჰქონდათ, ამიტომ საფეხრბელია, რომ რქები მათთვის თავდაცვის საშუალებას წარმოადგენდა. ისინი საკმაოდ მაგარი იყო და თვალებისა და ყელის დასაცავად მოხერხებულ ადგილას განლაგებული. მტაცებლები, რომლებიც ჩაველებდნენ თრიას ბენგში, მოულოდნელად რქების ჩხვლეტას იგრძნობდნენ და უკან იხევდნენ.

დრონის ფრთაბი

მაგრიკიული დრონტი დი-ნიის განმავლობაში ითვლებოდა მისტიკურ ფრინველად და მისი რეალურად არსებობა მეცნიერებს წარმოუდგენლად მიაჩნდათ. მას შემდეგ, რაც სპეციალურმა ექსპედიციებმა მაგრიკიაზე აღმოაჩინეს ამ ფრინველის ნაშთები, საყოველთაოდ აღიარეს, რომ ის ნამდვილად არსებობდა და მის განადგურებაში ადამიანმა ითამაშა დიდი როლი.

წელი. მის ფრთების ძვლებს ერთი გასაოცარი თავისებურება ჰქონდა: იყო სფეროსებრი ფორმის, მკვრივი, რომელსაც „მუშკეტის ბირთვი“ უწოდეს (მუშკეტის ტყვიაც სფეროსებრი ფორმის იყო და 50-60 გრ-ს იწონდა, მის წინაშე ჯავშნით შეჭურვილი რაინდი უძლური იყო).

ამ „მუშკეტის ბირთვებს“ ფრინველი გამოიყენებდა იარაღად, ის დაფარული იყო სქელი ტყავით, რომელიც მონინალმდეგის ცემის საშუალებას იძლეოდა. ფრინველებს ჰქონდათ ძლიერკუნთებიანი ფრთები, რომლებიც ამ „მუშკეტის ბირთვების“ მოქნევაში და მოწინააღმდეგის ძვლების დამტყვევებაში ეხმარებოდა. ზრდასრულ მამრებს ყველაზე დიდი ბირთვები ჰქონდათ. მიჩნეულია, რომ ეს ფრინველები უკიდურესად აგრესიულები იყვნენ.

დოლო მაგრიკიის ტერიტორიაზე თავისუფლად ცხოვრობდა და მას არავითარი საფრთხე არ ელოდა სხვა ცხოველებისგან, რადგან აქ მტაცებლები არ ბინადრობდნენ, ამიტომ ფრინველს არ შეეძლო ფრენა და მიწაზე დადიოდა. ფრინველი პირველად 1598 წელს ნახეს ჰოლანდიელმა მეზღვაურებმა, ხოლო 100 წლის შემდეგ ის უკვე ამოწყვეტილი იყო: მას სპობდნენ როგორც კოლონიზატორები, ასევე ის ცხოველები, რომლებიც კონკისტადორებმა ჩამოიყვანეს მაგრიკიის ტერიტორიაზე. ამბობდნენ, რომ მეზღვაურებისთვის საუკეთესო სადილს წარმოადგენდა ეს 20-კილოგრამიანი შემწვარი ფრინველი, რომლის ხორციც უგემრიელესი იყო. დოლოს სრული გადაშენების თარიღად ითვლება 1681

მკაპალფუნას ახალი სახეობა

ვირჯინიის პოლიტექნიკური უნივერსიტეტის თანამშრომლებმა კალიფორნიის ერთ-ერთ გამოქვაბულში მრავალფეხას ახალი სახეობა *Illacme tobini* აღმოაჩინეს. მას მეცნიერებმა 414 წვეილი ფეხი და 4 სქესობრივი ორგანო დაუთვალეს. ნაპოვნი მრავალფეხა მამრობითი სქესისა აღმოჩნდა. მას არ აქვს თვალები. მეც-

ნიერების აზრით, ახალაღმოჩენილი სახეობა ნათელს მოჰყვანს Siphonorhidae-ს კლასის გამოცანას, რომელსაც მიეკუთვნება *Illacme tobini*.

გეორგიის სკოლა

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

რუბრიკას უძღვება საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი გომიკოსი მარგველაშვილი.

ზამთრის სათბურებში პომიდორი მოჰყავთ სამ პერიოდში: ზამთარ-გაზაფხულის, შემოდგომა-ზამთრისა და გარდამავალ ბრუნვებში.

ზამთარ-გაზაფხულის ბრუნვის დასაწყისში განსაკუთრებით არახელსაყრელი პირობებია სინათლის ისეთი მოყვარული კულტურისთვის, როგორც პომიდორია. ეს ბრუნვა (ჩითილის გამოყვანა) იწყება სინათლის დაბალი ინტენსივობისა და შემოკლებული დღის პირობებში. შემდგომ თანდათან ძლიერდება მზის რადიაციის დაძაბულობა და უმჯობესდება სითბოსა და სინათლის რეჟიმები. ამიტომ, რომ ეს ბრუნვა მაღალი პროდუქტიულობით გამოირჩევა და მოსავლიანობით მნიშვნელოვნად უსწრებს შემოდგომა-ზამთრის ბრუნვაში წარმოებულს.

*** ჩითილის გამოზრდა იწყება ნოემბრის მესამე დეკადიდან, ირგვინა დეკადიდან ბოლომდე, პროდუქცია შემოდგომის პერიოდის იანვრის მე-3 დეკადიდან და გრძელდება ივლისის მე-3 დეკადამდე. მსხმოიარობა სპეციფიკურ ბრუნვებში.**

ზამთრის სათბურებში მის მოყვანას წინ უძღვის სათბურის დეზინფექცია, საჭიროების შემთხვევაში — გრუნტის გაუსნებოვნება, დამუშავება და თესვის მომზადება დასათესად.

*** დასათესად იყენებენ მაღალი ხარისხის 2 წილ ტორფს ან ამავე რაოდენობის ნეოპრინს, თითო წილ თიხნარ მიწას და მსხვილ ქვიშას. ამ ნაზავის ყოველ 1 მ²-ს უმატებენ 150 გრამ ამონიუმის გვარჯილას, 250 გრამ ორმაგ სუპერფოსფატს და 200 გრამ კალიუმის სულფატს.**

ითესება დაკალიბრებული და გაუსნებოვნებული თესლი. გაუსნებოვნებისთვის გამოიყენებენ 2%-იან მარილმუყვას ხსნარს, რომელშიც თესლს აყოვნებენ 30 წუთის განმავლობაში, შემდეგ რეცხავენ.

*** თესლი ითესება 50x35 სმ ზომის ყუთებში, 2-3 გრამი ერთ ყუთში. დათესვისთანავე აღმოსაფენად 8-12 დღეა საჭირო, დასაფენად სანტიმეტრის სიღრმის მქონე, რომელსაც მცენარე გამოიშვას ერთ მანძილზე დასაფენად. დასაფენად გამოიყენებენ 500 ადამიანის მინიტილი.**

აღმოსაფენის პიკირება ხდება სხვა ყუთებში (4X5 სმ-ზე) ან ქოთნებში, კუბურებში, უფრო ხშირად კი — სპეციალურ კასეტებში. ბოსტნეულის ჩითილის დიდი მასშტაბითი სანარმოებლად არსებობს სპეციალური კომპიუტერული მართვის დანადგარი, რომელიც კასეტებში ავტომატურ რეჟიმში თესავს თესლს. ცარიელი კასეტები კონვეიერულად მიედინება დანადგარს. დანადგარს ემსახურება რამდენიმე მუშა და ოპერატორი. **იმ შემთხვევაში, თუ ნაზავი ნიადაგი საკმარისად არ არის უზრუნველყოფილი საკვებით ელემენტ-**

ტავით, ჩითილი ერთი-ორჯერ უნდა გამოიკვივოს მიწისა და სასუქებით. პირველ გამოიკვივას ატარებენ პიკირებიდან 10 დღის შემდეგ: 15 გრამი ამონიუმის გვარჯილა, 40 გრამი სუპერფოსფატი და 20 გრამი კალიუმის სულფატი 10 ლიტრ წყალში; ან სპეციალურ, წყალში ხსნად კომპლექსურ სასუქებს.

მეორე გამოიკვივება ტარდება პირველიდან 10-15 დღის შემდეგ. იმის გამო, რომ ზამთარ-გაზაფხულის ბრუნვაში ჩითილის გამოზრდა ემთხვევა სუსტ ბუნებრივ განათებას, შესაბამისად, უნდა რეგულირდებოდეს ჰაერის ტემპერატურაც, წინააღმდეგ შემთხვევაში მიიღება ანონილი და სუსტი მცენარეები.

*** სათბურში ჰაერის ტემპერატურა ჩითილის გამოზრდისას ღრუბლიან დღეს უნდა იყოს 19-22, ნათელ მზიან დღეს — 25-28, ღამით — 15. მუდმივად გრძელდება ღრუბლიან დღეს პირველი 3-5 დღის განმავლობაში ტემპერატურა უნდა გაიზარდოს 3-5-ით. თუ მზიან დღეებში ტემპერატურა გადასცდა 28-ს, სათბური უნდა განთავსდეს (ვენტილაცია). ამ პერიოდში ჰაერის ფარდობითი ტენიანობა 60-70% უნდა იყოს.**

მცენარეების გამოჩენვა ხდება ჯერ პიკირებისას, შემდეგ კი მუდმივ ადგილზე დარგვისას. არჩევენ მხოლოდ ჯანსაღ, მუხლმაგარ, ფენოტიპურად სრულყოფილ მცენარეებს.

*** ჩითილის ოპტიმალურ სწოვანებად ითვლება დათესვისთანავე 50 დღე. დასაგრავ ჩითილს უნდა სჭირდეს 7-8 ფოთლი, იყოს საშუალოდ 25 სმ სიმაღლის, ფორმირებული უნდა ჰქონდეს პირველი საყვავილე მტკვანი და კარგად განვითარებული ფესვთა სისტემა.**

მცენარეებს რვავე მწკრივებში დარგვის დროს გრუნტზე უნდა დატენიანდეს ზღვრული წყალტევადობის 75-80%-ის ფარგლებში. **რვავე მწკრივიან ზოლებად: 100x60x45-50 სმ, ზოლებს შორის მანძილი 100 სმ-ია, მწკრივებს შორის მანძილი — 60სმ, მწკრივებში მცენარეთა შორის მანძილი — 45-50 სმ.**

ზოგიერთი ჯიში შეიძლება

დასათესად იყენებენ მაღალი ხარისხის 2 წილ ტორფს ან ამავე რაოდენობის ნეოპრინს, თითო წილ თიხნარ მიწას და მსხვილ ქვიშას. ამ ნაზავის ყოველ 1 მ²-ს უმატებენ 150 გრამ ამონიუმის გვარჯილას, 250 გრამ ორმაგ სუპერფოსფატს და 200 გრამ კალიუმის სულფატს. ითესება დაკალიბრებული და გაუსნებოვნებული თესლი. გაუსნებოვნებისთვის გამოიყენებენ 2%-იან მარილმუყვას ხსნარს, რომელშიც თესლს აყოვნებენ 30 წუთის განმავლობაში, შემდეგ რეცხავენ.

პომიდორის მოყვანა ზამთრის სათბურებში

სათბურში ჰაერის ტემპერატურა ჩითილის გამოზრდისას ღრუბლიან დღეს უნდა იყოს 19-22, ნათელ მზიან დღეს — 25-28, ღამით — 15. მუდმივად გრძელდება ღრუბლიან დღეს პირველი 3-5 დღის განმავლობაში ტემპერატურა უნდა გაიზარდოს 3-5-ით. თუ მზიან დღეებში ტემპერატურა გადასცდა 28-ს, სათბური უნდა განთავსდეს (ვენტილაცია). ამ პერიოდში ჰაერის ფარდობითი ტენიანობა 60-70% უნდა იყოს

დაირგოს უფრო დიდი სიმპირით, დარგვიდან 2-3 დღის შემდეგ მცენარეებს აკრავენ სათბურის ზედა ნაწილში გაჭიმულ მავთულის ჰორიზონტალურ შალურზე. მცენარის ღეროს ფრთხილად შემოახვევენ ჰორიზონტალური შალურიდან ჩამოშვებულ ზონარებზე. შემდეგში ამ ოპერაციას კვირაში ერთხელ, ნამხრეების შეცვლასთან ერთად ატარებენ.

მცენარეებს აფორმებენ ერთ ღეროზე. მცენარის მიერ დაგროვილი ასიმილატების არამიზობრივი ხარჯვისგან აცილების მიზნით ნამხრეებს წარმოქმნიანთანავე აცლიან. ამ დონისძიების დროულად ჩატარება განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მსხმოიარობის დაწყებამდე.

ნამხრეების შეცვლა იწყება დილიდან. წრილობის ადგილები უფრო ხრისფად ხორცილებს და მცირდება დაავადების რისკი. ნამხრეებს აცლიან ფუძესთან. გადაზრდის შემთხვევაში, უმჯობესია, შეიჭრას დანით ფუძესთან 1-1,5 სმ-ის დატოვებით.

მცენარეზე დატოვებული მტკვანის რაოდენობა და მოყვანის ხანგრძლივობა. ზედა შალურის რაოდენობა 8-9 მტკვანს. რომელსაც მთავარი ღერო მიუძღვნება ზედა შალურის მავთულს, განმარტობენ, 40-500-იანი კუთხით ჩამოშვებულ, მთავარზე მიზიდულ მცენარეს და მიზიდულ მცენარეს 50 სმ სიმაღლეზე (6-10 მტკვანი) წვეროს ნააკვავებენ.

ჰაერისა და ნიადაგის ტემპერატურა რეგულირდება განათების ინტენსივობის შესაბამისად. შესუსტებული განათებისას რეგულირდება ტემპერატურის რეგულირება ღრუბლიან ამინდში 20-22, მზიან ამინდში 24-25, ღამით 15-16-ის ფარგლებში.

ნიადაგის ტემპერატურა არ უნდა ჩამოვიდეს 16-18-ზე დაბლა. ჰაერის ოპტიმალური ტენიანობა 60-65%-ის ფარგლებშია. დაუშვებელია, როგორც ტემპერატურის, ისე ჰა-

ერის ტენიანობის მკვეთრი მერყეობა.

ღამის ტემპერატურა. ღამის ტემპერატურული რეჟიმის დღისაზე გადასვლას არ უნდა მოჰყვეს მცენარეზე კონდენსატის წარმოქმნა, რისთვისაც ფრამუგებს ადებენ ისე, რომ არ შეიქმნას ცივი ჰაერის მიწისპირა დინება.

პომიდორის დასამტკვრინებლად აუცილებელია ჰაერის სიმშრალე, რადგან ყვავილის მტკვერი მხოლოდ ასეთ პირობებში ადვილად სცილდება მტკვრიანას და ხვდება ბუტკოს დინგზე.

საყვავილე მტკვნებს, ნაყოფების გამონასკვის ხელშეწყობად კვირაში ორჯერ დილაობით სპეციალური ვიბრატორით ამუშავებენ. ამ მიზნით გამოიყენებენ მცენარეზე შესასხურებელ სპეციალურ პრეპარატებს ან დამმტკვრავ მწერებს.

პომიდორი ზომიერად წყლის მოყვარული კულტურაა. ხშირი მორწყვის შედეგად სათბურში იზრდება ჰაერის ფარდობითი ტენიანობა, რაც კარგ პი-

რობას ქმნის დაავადებების განვითარებას აფერხებს ყვავილების და მტკვრინებას. ამიტომ პომიდორი, კიტრისა და მანძისებთან, უმჯობესია, მოიწყოს უფრო იშვიათად და უხვად.

განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მივაქციოთ პირველ ოთხ მტკვანს ნაყოფების დამსხვილების პერიოდში. ამ დროს მცენარე ხარჯავს წყლის მაქსიმალურ რაოდენობას. წყლის უთანასწორო ან ნაკლებად მიწოდებისას აღინიშნება ყვავილებისა და ნასკვების ცვენა, ნაყოფების დასკვდომა და ნაყოფის წვეროს სიდაბლის გაჩენა. მორწყვისას ცდილობენ, რომ მცენარეებს ფოთლები არ დაუსველოთ. ამ მხრივ უპირატესობა ენიჭება ნვეთოვან მორწყვას.

*** დიდი მნიშვნელობა აქვს მცენარის ნახშიროქსიდით გამოკვივას, რომელიც ტარდება დილის საათებში. აუცილებელია აზრობითი ღონისძიება იმთავითვე მცენარის მოცილება. ამ დროს მცენარეებს იწყებენ დასაფენად 45-50 დღის შემდეგ.**

*** ფოთლების შეცვლა, სჯობს, ჩატარდეს დილის საათებში, კვირაში ერთხელ, უნდა მოხდეს ერთი ან ორჯერ 2-3 ფოთლს მე-5, მე-6 მტკვანებში. ამ ოპერაციის ჩატარების დღეს მორწყვა არ არის მიზანშეწონილი.**

მტკვანებიდან ყველაზე სუსტად განვითარებულ ბოლო 2-5 საყვავილე კუპურის შეცვლა ხელს უწყობს დარჩენილი ნასკვების უპიკირებას.

თუ სათბურის გრუნტი კარგ მდგომარეობაშია, ნიადაგს რეგულირებენ არ აფხვირებენ. იმ შემთხვევაში, როდესაც მწკრივთაშორისებში მინა ძლიერადაა გამკვრივებული (დამჯდარი), იგი უნდა გავაფხვიეროთ, რათა წყალმა და ჰაერმა თავისუფლად იმოსაინათ ნიადაგში.

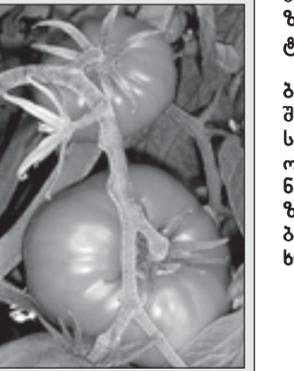
დაავადებებიდან ყველაზე საშიშია ფიტოფტოროზი, ფუზარიოზული და ვერტიცლიოზური ქვინობა, მურა ლაქიანობა, რუხი სიდამლე, მაკროსპორიოზი, ფესვების გაკორობება, თამბაქოს მოზაიკით გამოწვეული დაავადებები, სტრიკი.

მაწვებლებიდან უმთავრესია ნემატოდები და ფრთათეთრა, შედარებით ნაკლები ზიანის მომტანი ბუგრები და ტიპები.

პომიდორის მოსავლის აღება დარგვიდან 2-2,5 თვის შემდეგ იწყება. იღებენ ყვალ სიმწიფეში, რაც ხელს უწყობს მცენარეზე დარჩენილი ნაყოფების დამნივებას. გაზაფხულზე ნაყოფი იკრიფება 2-3 დღეში ერთხელ, ზაფხულში — ყოველდღიურად.

ვაჟა ჯაფარიძე, სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი

ჩითილის ოპტიმალურ სწოვანებად ითვლება დათესვისთანავე 50 დღე. დასაგრავ ჩითილს უნდა სჭირდეს 7-8 ფოთლი, იყოს საშუალოდ 25 სმ სიმაღლის, ფორმირებული უნდა ჰქონდეს პირველი საყვავილე მტკვანი და კარგად განვითარებული ფესვთა სისტემა. მხანაკიებს რვავე მწკრივებში დარგვის დროს გრუნტზე უნდა დატენიანდეს ზღვრული წყალტევადობის 75-80%-ის ფარგლებში.

14 ნოემბერს სავსემთვარეობაა. მოსალოდნელია ტიქნიკური ავარიები და სტიქიური უბედურებები. საჭიროა მეტი სიფრთხილის გამოჩენა ავტომობილის მართვისას. სასიკეთო პერიოდია მორიელისა და გვილდოსნის ნიშნით დაბადებულთათვის.

რას გვიჩაქვს პარსკვლავები 9 - 15 ნოემბრის ასტროლოგიური პერიოდში

ვერი 21 აპრილი — 20 აპრილი

ბევრი ჩანაფიქრის განხორციელებას შეძლებთ ახლობლების დახმარებით. მიღებული ინფორმაცია ყურადღებით გააანალიზეთ, რადგან მის სწორად აღქმასზე დამოკიდებული იქნება წარმატება სამსახურში.

დაქორწინებულმა ვერძებმა მეტი მზრუნველობა უნდა გამოიჩინონ ოჯახის წევრების მიმართ. მარტოხელები კი შეეცდებიან, საინალმდეგო სქესის მომხიბვლელ წარმომადგენელთან დაწყებული ფლირტი სერიოზულ ურთიერთობაში გადაიყვანონ.

დიდია გულ-სისხლძარღვთა სისტემის ქრონიკული დაავადების გამწვავების ალბათობა.

დადებითი დღე: 13 ნოემბერი.
უარყოფითი დღე: 9 ნოემბერი.

კურო 21 აპრილი — 21 მაისი

მოგიწევთ სხვისი შეცდომების გამოსწორებაზე ზრუნვა და ამის გამო საქმეებში ჩაფლობით. არ არის გამორიცხული, რომ საკუთარი ძალები სათანადოდ ვერ შეაფასოთ. ამ პერიოდში მოსალოდნელია გაუთვალისწინებელი ხარჯები, რომელიც, ძირითადად, ოჯახს დასჭირდება, ამიტომ ფული ეკონომიურად ხარჯეთ.

მარტოხელა კუროებს, რომლებსაც სასიყვარულო ურთიერთობა ახალი დაწყებული აქვთ, შეიძლება გაბედული ნაბიჯის გადადგმა და ურთიერთობის შესახებ გულწრფელი აღიარება მოსთხოვონ.

მოერიდეთ სტრესულ სიტუაციებს — ნერვული დაძაბულობა არა მხოლოდ გუნებას გაგიფუჭებთ, არამედ შეიძლება ჯანმრთელობასაც შეუქმნას საფრთხე.

დადებითი დღე: 15 ნოემბერი.
უარყოფითი დღე: 9 ნოემბერი.

ტყუპი 22 მაისი — 21 ივნისი

გაბედულება და პრაგმატული მიდგომა შეგადგინებთ, ნებისმიერი საქმე თქვენდასავსებით დასრულდება. იაქტიურად და სანადელს აუცილებლად მიალენეთ, მთავარია, უმნიშვნელო დეტალების დევნაში მნიშვნელოვანი არ გამოგარჩეთ. თქვენი წინდაუხედავი საქციელის გამო მოსალოდნელია საყვარელ ადამიანთან კონფლიქტი, რაც შეიძლება განსწორებით დასრულდეს. დიდია სასუნთქი სისტემის ორგანოების ქრონიკული დაავადების გამწვავების ალბათობა. აგრეთვე, მოწყვლადია ნერვული სისტემა. შეეცადეთ, მეტი დრო დაუთმოთ დასვენებას.

დადებითი დღე: 10 ნოემბერი.
უარყოფითი დღე: 14 ნოემბერი.

ქირჩხი 22 ივნისი — 22 ივლისი

შესაძლოა, გაცივით ადამიანი, რომელიც ბრძნულ რჩევებს მოგცემთ და ბევრი პრობლემის მოგვარებაში დაგეხმარება.

გაგიჩნდებათ იდეები, მაგრამ ბევრი მათგანის განხორციელება გაგიჭირდებათ. კარგი პერიოდია უძრავი ქონების შესაძენად — მიწის, ბინის, ავეჯის.

მეტი დრო დაუთმეთ საოჯახო საქმეებს და შეეცადეთ, ახლობლებს პრობლემების მოგვარებაში დაეხმაროთ.

კარგი იქნება, თუ ფიზიკურად დაიტვირთებით ან სპორტის რომელიმე სახეობით დაკავდებით. ეს თქვენი იმუნიტეტის განმტკიცებასაც შეუწყობს ხელს.

დადებითი დღე: 10 ნოემბერი.
უარყოფითი დღე: 13 ნოემბერი.

ლომი 23 ივლისი — 22 აგვისტო

თქვენი აზრები და ენერჯია მიმართული იქნება ფულის გამოუმუშავებისა და ფინანსური საკითხების გადაწყვეტისკენ. ბევრი რამ დამოკიდებული იქნება თქვენს მოხერხებულობაზე, თუმცა საეჭვო გარიგებებსა და ფინანსურ ოპერაციებში მონაწილეობისგან თავი შეიკავეთ. მარტოხელა ლომებს ყურადღებას მიაპყრობენ საინალმდეგო სქესის წარმომადგენელი თანამშრომლები და არ არის გამორიცხული, რომელიმე მათგანთან ურთიერთობის გაღრმავება მოისურვონ.

დიდია ნაღვლის ბუშტის ქრონიკული დაავადების გამწვავების ალბათობა.

დადებითი დღე: 9 ნოემბერი.
უარყოფითი დღე: 15 ნოემბერი.

ქალწული 23 აგ. — 23 სექტემბ.

არაერთგვაროვანი პერიოდია. ზოგჯერ მოგიჩნდებათ, დინების საინალმდეგოდ გაცუროთ, ზოგჯერ კი პირიქით — ყველა საქმისგან გაცქევას და მშვიდად ყოფნას მოისურვებთ. მხოლოდ მოთმინებითა და გარშემო მყოფებთან ტაქტიანი ურთიერთობით შეძლებთ დასახული მიზნების მიღწევას. საყვარელ ადამიანთან შეიძლება შეგექმნათ უთანხმოება, რაც გამოწვეული იქნება თქვენი თვალსაზრისის ჯოჯოხეთი დაკვირვებით.

დიდია ვირუსული დაავადების გამწვავების ალბათობა. მიიღეთ ვიტამინები იმუნიტეტის გასამყარებლად.

დადებითი დღე: 15 ნოემბერი.
უარყოფითი დღე: 13 ნოემბერი.

სასწორი 24 სექტ. — 23 ოქტ.

იაქტიურად და გაიმყარეთ პოზიციები, როგორც საზოგადოებრივი, აგრეთვე, ფინანსური. პრობლემების გადაწყვეტაში კოლეგები და ახლობლები დაგეხმარებათ.

მოსალოდნელია უთანხმოება საყვარელ ადამიანთან, ამის მიზეზი იქნება თქვენი უყურადღებობა. გულწრფელად დაელოდეთ მას და შეეცადეთ, რაც შეიძლება სწრაფად აღადგინოთ ძველი ურთიერთობა.

შეიძლება შეგექმნათ ხერხემლის პრობლემა. შეამცირეთ ფიზიკური აქტივობა — არ აწიოთ მძიმე საგნები. რეკომენდებული არ არის კბილების მკურნალობა.

დადებითი დღე: 15 ნოემბერი.
უარყოფითი დღე: 11 ნოემბერი.

მორიელი 24 ოქტ. — 22 ნოემბ.

იაქტიურობის პერიოდია. შეძლებთ ბევრი იდეის განხორციელებას. მორიელების ძლიერი ენერჯეტუა ბევრ გარშემო მყოფს მიიზიდავს და იმედით აღავსებს, რომ მათი დახმარებით პრობლემებს იოლად მოაგვარებს. ნებისმიერი საოჯახო საკითხი მოთმინებითა და აურჩხარელობად გადაჭრით. მეტი დრო დაუთმეთ საყვარელ ადამიანზე ზრუნვას.

დიდია შარდ-სასქესო სისტემის ორგანოების ქრონიკული დაავადების გამწვავების ალბათობა. მიიღეთ ექიმთან და ჩაიტარეთ პროფილაქტიკური პროცედურები.

დადებითი დღე: 15 ნოემბერი.
უარყოფითი დღე: 11 ნოემბერი.

გვილდოსანი 23 ნოემ. — 21 დეკ.

საკმაოდ წარმატებული პერიოდია. ახლობლებისა და კოლეგების დახმარებით შეძლებთ ბევრი პრობლემის მოგვარებას, რაც თქვენს ფინანსურ მდგომარეობას გააუმჯობესებს. ოღონდ გაითვალისწინეთ, რომ წვრილმანებზე ნერვიულობამ და ვითარების დრამატიზებამ შეიძლება ხელი შეგიშალოს. საყვარელ ადამიანთან ურთიერთობა გართულების გარეშე წარმართება, მაგრამ გამორიცხული არ არის უთანხმოება მის ნათესავებთან. შესაძლოა, შეგექმნათ მხედველობის პრობლემა. ნაკლები დრო გაატარეთ ტელევიზორის ეკრანსა და კომპიუტერის მონიტორთან.

დადებითი დღე: 14 ნოემბერი.
უარყოფითი დღე: 10 ნოემბერი.

თხის რქა 22 დეკემ. — 20 იან.

რთული იქნება ბალანსის დაცვა სამუშაოსა და პირად ცხოვრებას შორის. გამორიცხული არ არის კონფლიქტი ხელმძღვანელობასთან. პრობლემების მოგვარებაში მოთმინება, შეუპოვრობა და მუხლჩაუხრელი შრომა დაგეხმარებათ.

საყვარელ ადამიანთან ურთიერთობის გარკვევის მცდელობამ შეიძლება მიგიყვანოთ კონფლიქტამდე, რომლის მოსაგვარებლად საკმაოდ დრო დაგჭირდებათ.

დიდია ვირუსული დაავადების გამწვავების ალბათობა. გაიმყარეთ იმუნიტეტი ვიტამინებით მდიდარი პროდუქტებით.

დადებითი დღე: 11 ნოემბერი.
უარყოფითი დღე: 14 ნოემბერი.

მერწყული 21 იან. — 19 თებ.

თქვენს ექსპერიმენტებს აუცილებლად გამოუჩნდებათ გავლენიანი მხარდამჭერები, რომლებიც იდეების განხორციელებაში დაგეხმარებან.

მარტოხელა მერწყულების სასიყვარულო ურთიერთობა საინალმდეგო სქესის წარმომადგენელთან შეიძლება ქორწინებით დასრულდეს, ოღონდ იმ შემთხვევაში, თუ არ შეეცდებიან ამ ადამიანის გაიდუალებას და იმ თვისებების მიწერას, რომლებიც არ აქვთ.

თქვენი ფიზიკური მდგომარეობა დამოკიდებული იქნება ემოციური მდგომარეობაზე, კვების რეჟიმსა და რაციონზე. ემოციური მდგომარეობის გაუარესებამ შესაძლოა ნივთიერებათა ცვლის დარღვევა გამოიწვიოს. თავი აარიდეთ სტრესულ სიტუაციებს და მეტი დრო გაატარეთ ბუნების ნიაღში.

დადებითი დღე: 14 ნოემბერი.
უარყოფითი დღე: 11 ნოემბერი.

თევზები 20 თებ. — 20 მარტი

ფინანსურ საკითხებში დადებითი შედეგების მისაღწევად აუცილებელი იქნება ცვალებად სიტუაციებში გადაწყვეტილებების სწრაფად მიღების, აგრეთვე, აზრების მკაფიოდ გამოხატვისა და გარშემო მყოფებამდე მიტანის უნარები. წარმატებას მიადნევენ ხელოვნების, კულტურისა და კომუნიკაციების სფეროში მოღვაწე თევზები — მსახიობები, მხატვრები, მწერლები, ჟურნალისტები. მარტოხელა თევზებს ელით რომანტიკული თავგადასავალი, მათ შეიძლება სიყვარულში გამოუტყდეთ საინალმდეგო სქესის მომხიბვლელი წარმომადგენელი, რომლის მიმართაც თვითონაც არ არიან გულგრილი.

ენდოკრინული სისტემის ქრონიკული დაავადების გამწვავების თავიდან ასაცილებლად ჩაიტარეთ პროფილაქტიკური პროცედურები.

დადებითი დღე: 11 ნოემბერი.
უარყოფითი დღე: 9 ნოემბერი.

შედეგად ნიკა კორინთელა

სასოფლო-სამეურნეო საშუაოაზი მთვარის კალენდრის მიხედვით

ადამიანები უძველესი დროიდან იყენებდნენ მთვარის კალენდარს მიწის დამუშავებისა და სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოების შესასრულებლად. მცენარეების დარგვისა და მოსავლის აღების, ზენა-თესვის დაწყებისა და სახლის აშენების დროსაც კი მთვარის კალენდრის მიხედვით განსაზღვრავდნენ. გთავაზობთ 9-15 ნოემბრის მთვარის კალენდარს, რომლის მიხედვითაც შეიტყობთ, რომელი სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოების შესრულება სჯობს ამ პერიოდში.

9 ნოემბერი — რეკომენდებულია მიწის დამუშავება, ნიადაგის გაფხვივება და მულჩირება.

10 ნოემბერი — კარგი იქნება, თუ მოწვავთ ოთახის დეკორატიულ მცენარეებს. შეიძლება ნიორისა და მწვანის დათესვა საბოთურში.

11 ნოემბერი — რეკომენდებულია მოცხარისა და ხურტმელისთვის გამხმარი ტოტების შეჭრა. არ არის რეკომენდებული კონსერვების დამზადება.

12 ნოემბერი — რეკომენდებულია ოთახის მცენარეების მოწვავა. კარგი იქნება, თუ შეიძენთ მინერალურ სასუქებს და მცენარეთა დაცვის საშუალებებს.

13 ნოემბერი — მოანსრიგეთ გამოყენებული სასოფლო-სამეურნეო ინვენტარი.

14 ნოემბერი — სავესტვარეობაა. არ არის კარგი დღე სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოების შესასრულებლად.

15 ნოემბერი — რეკომენდებულია არ არის მცენარეების დარგვა და გადარგვა.

